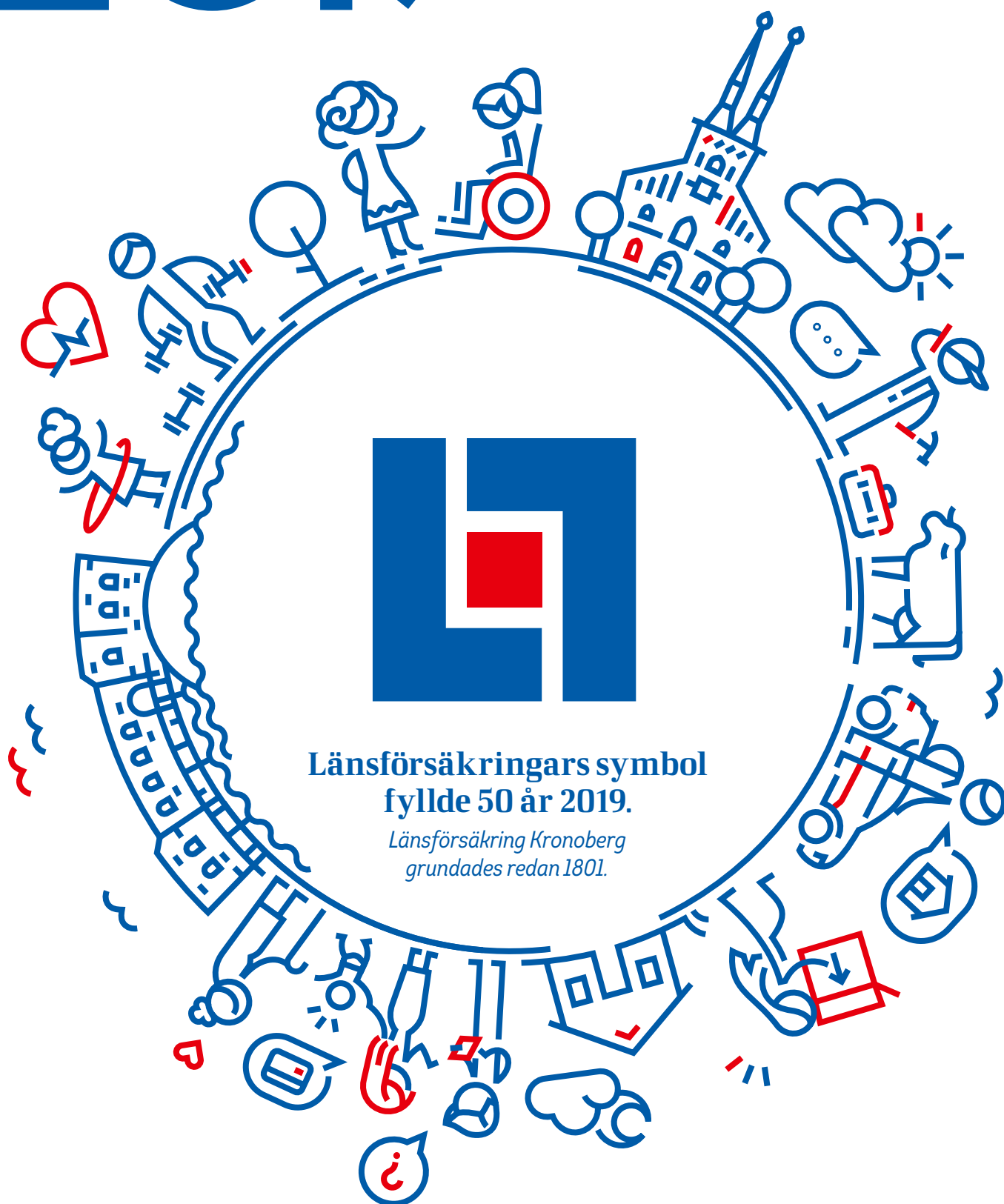

Länsförsäkring Kronoberg

Årsredovisning

2019

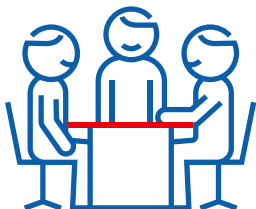

Länsförsäkringars Forskningsfond

Länsförsäkringars Forskningsfond är en forskningsstiftelse som ägs av Länsförsäkringsgruppen. Stiftelsen är en del av vårt samhällsengagemang. Genom forskningsfonden stödjer vi forskning som ligger nära människors vardagliga trygghet. Forskningsanslag ges till projekt på en kvalificerad vetenskaplig nivå med relevans för Länsförsäkringar och våra kunder. Alla resultat görs allmänt tillgängliga och på så vis bidrar Länsförsäkringar till en kunskapsbaserad trygghetsutveckling av hela samhället.

” När jag träffar våra kunder ger de ofta uttryck för sin stolthet över att vara ägare i Länsförsäkring Kronoberg. Det gör mig varm och ödmjuk, och jag brukar svara med att tacka dem för att jag får arbeta i deras bolag.

Beatrice Kämpe Nikolausson, Vd Länsförsäkring Kronoberg

Bolagsstämman äger rum den
27 april kl 13.00 på PM & Vänner,
Storgatan 22, Växjö.
Välkommen!

Innehåll

Verksamheten

- 4-5 Året i händelser
- 6 Året i siffror
- 7-9 Reportage
- 10-11 Vd-ord

Finansiell rapportering

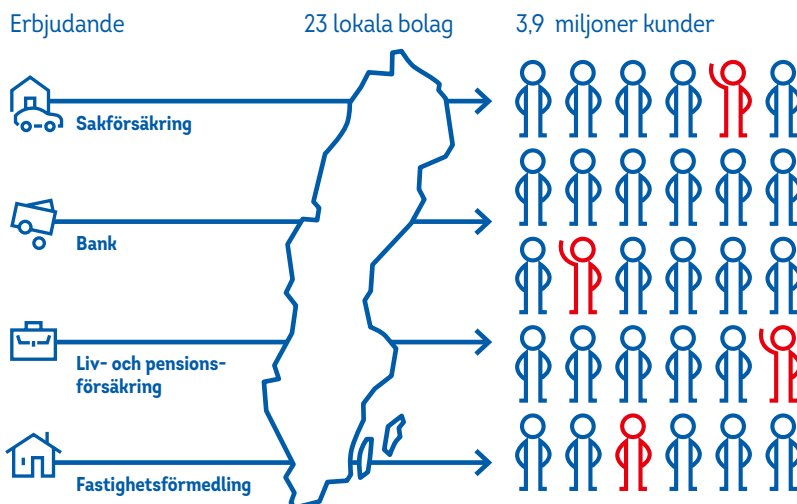
- 12-15 Förvaltningsberättelse
- 16-21 Hållbarhet
 - 22 Femårsöversikt
 - 22 Resultaträkning
 - 23 Resultatanalys för moderbolaget
 - 23 Noter till resultatanalys
 - 24 Rapport över finansiell ställning för koncernen
 - 25 Balansräkning för moderbolaget
 - 26 Rapport över förändringar i eget kapital
 - 26 Kassaflödesanalys
- 27-56 Noter till resultat- och balansräkning
- 57-59 Revisionsberättelse

Bolagsstyrning

- 60 Bolagets fullmäktige
- 60 Styrelse, revisorer och valberedning
- 60 Ledningsgruppen
- 61 Styrelsens arbetsordning
- 62-63 Samverkan som stärker Länsförsäkring Kronoberg

Om Länsförsäkringsgruppen

Länsförsäkringar består av 23 lokala och kundägda länsförsäkringsbolag och det gemensamt ägda Länsförsäkringar AB, som är bankens moderbolag. Länsförsäkringsbolagen ägs av försäkringskunderna, och kundägandets principer utmärker även bankverksamheten. Genom respektive länsförsäkringsbolag får kunderna ett helhetserbjudande inom bank, försäkring och fastighetsförmedling. Utgångspunkten är den lokala närvaron och förankringen – erfarenheten visar att lokal beslutskraft, kombinerad med gemensam förvaltning och affärsutveckling, skapar ett mervärde för kunderna. Grundläggande är också en långsiktig omsorg om kundernas trygghet: Det finns inga externa aktieägare och kundernas behov och krav är därför det primära uppdraget. Länsförsäkringsgruppen har mer än 3,9 miljoner kunder och cirka 6 700 medarbetare.

Året i händelser

2019 blev ett mycket framgångsrikt år för Länsförsäkring Kronoberg med en rad utmärkelser, nya innovativa satsningar, flera nya samarbeten och en rekordstor återbäring till våra kunder.

Nöjda kunder

Länsförsäkringar har de senaste åren fått en rad utmärkelser när Svenskt Kvalitetsindex (SKI) mätt Sveriges nöjdaste kunder. 2019 blev inget undantag – Länsförsäkringar hade Sveriges nöjdaste kunder i hela sju kategorier:

- Bank privat och företag
- Försäkring privat, företag och motor
- Fastighetsförmedling
- Pension privat

Inte minst inom bank utmärker vi oss, där vi haft Sveriges mest nöjda privatkunder 14 av de senaste 15 åren.

Andra utmärkelser till Länsförsäkringar under året:

- Sveriges bästa fondföretag, enligt globala fondanalysföretaget Morningstar.
- Swedish Brand Award för Sveriges starkaste varumärke i försäkringsbranschen, för sjätte året i rad.
- Sveriges mest hållbara försäkringsbolag för femte gången sedan starten 2011, enligt Sustainable Brand Index – Nordens största konsumentundersökning om hållbarhet.
- Trea i Sverige när det gäller digital kundinteraktion, enligt den årliga rankingen Digital Leaders in Sweden 2020.
- Sjua i Svenskt innovationsindex – högst i vår bransch.

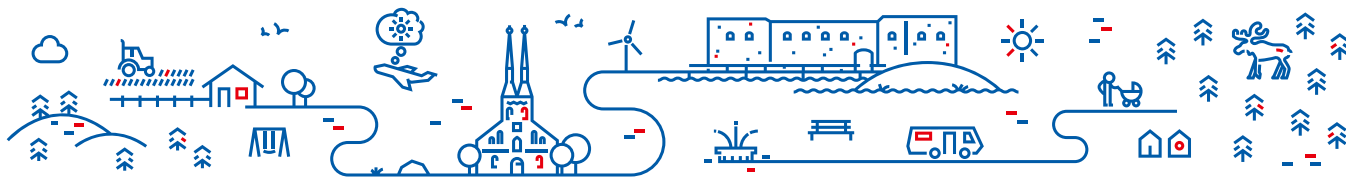
Rekordstor återbäring

När det går bra för oss går det också bra för våra kunder. Detta blir som allra tydligast när vi kan ge tillbaka pengar i form av återbäring. 2019 blev det en rekordstor sådan, när våra försäkringskunder fick tillbaka 100 miljoner kronor att dela på.

I samband med återbäringen tog vi chansen att synas och träffa våra kunder i en rad sammanhang under parollen "Vi tror på att ge tillbaka".

Under Karl-Oskardagarna i Växjö bjöd vi in till prisbelönta Flamman & Lågens barn-teaterföreställning "Rädda, varna, larva, släckt", där barn på ett underhållande och pedagogiskt vis fick lära sig om hur de kan förhindra brand. Vi deltog också vid flera tillfällen under Allsång i Linnéparken, där vi pratade om återbäring. Vi var med under Ljungbydagarna, där vi även hade ett lag med i lädbilsrallyt, och på Älmhultsfestivalen. Under vår återbäringsdag i oktober

samlades medarbetarna i Ljungby, Älmhult och Växjö för att dela ut cykelhjälm, cykel-lysen med mera för att stärka säkerheten i trafiken, i en insats vi kallade "Att se och synas i trafiken".

Kronobergarna kunde också i olika medier ta del av den återbäringsfilm vi tog fram, där vi med kunderna och deras vardag i fokus manifesterade vår tro på att ge tillbaka.

Nära kunderna

Att vara nära våra kunder både geografiskt och känslomässigt är kärnan i vår affärsmodell. Det var med stor glädje som vi den 4 oktober invigde vårt nya bankkontor i Alvesta. Kontoret delar lokal med vår fastighetsförmedling och har bankrådgivare på plats på bokade tider. Det har redan hunnit bli väldigt uppskattat. Tiderna är eftertraktade och vi har fått många nya kunder i Alvesta.

Att vara nära kunderna kräver också att vi ligger i framkant digitalt. Genom införandet av Bancs – ett nytt, modernt kärnbanksystem – i hela Länsförsäkringsgruppen, har vi nu en ännu bättre förmåga att möta kunderna på det digitala området både här och nu och när det gäller att utveckla framtidens banktjänster.

Hållbarhet och skadeförebyggande arbete

En viktig del i vårt hållbarhetsarbete är vårt skadeförebyggande arbete, där vi arbetar för att öka tryggheten både ekonomiskt, socialt och miljömässigt för våra kunder. 2019 har vi till exempel installerat drygt 700 brand- och inbrottslarm och för sjuttonde året i rad samlat in skrot och miljöfarligt avfall – i år 153 respektive 21 ton. Vi har också fortsatt vårt samarbete kring Grannsamverkan med polis och boende runt om i länet och ordnat ett stort antal träffar.

Utöver det systematiska hållbarhetsarbete som genomsyrar hela verksamheten gjorde vi under 2019 en rad mer synliga

aktiviteter inom hållbarhetsområdet.

Varje år sedan 2016 har vi delat ut Hållbarhetspriset till en person, organisation eller ett företag i Kronoberg som förtjänar att prisas för en gärning, idé eller insats som gjort verklig skillnad för människor, miljön eller närområdet. Årets Hållbarhetspris gick till Frivilliga Flygkåren, som upptäckte över 20 bränder under extremvintern 2018. "Arbetet bidrog till att vi i Kronobergs län klarade oss undan en större skogsbrand, med potentiellt förödande konsekvenser. Initiativet är ett levande bevis på hur civilsamhället kan medverka till ett mer hållbart samhälle", stod det i motiveringen.

Vi genomförde också Sveriges största brandövning tillsammans med de andra 22 länsförsäkringsbolagen i landet, för att bidra till att hemmen i Kronoberg är brandsäkra. Kampanjen fick stort genomslag och många genomförde brandövningar i hemmet. Detta gynnar i första hand brandsäkerheten i kundernas vardag, men innebär i förlängningen också en stor vinst för samhället ur ett socialt, miljömässigt och ekonomiskt perspektiv.

Ett spännande initiativ på hållbarhetsområdet var Framtidsdagen 2019, som vi arrangerade i mars tillsammans med tre samarbetspartners. Där samlades nästan 200 företag från hela länet för att kraftsamla kring hållbarhet och hållbara trender. Fem föreläsare var på plats och delade med sig av kunskap och inspiration.

Hälsans år

Hälsa är ett prioriterat hållbarhetsområde för oss, och något vi valde att fokusera extra på 2019 genom att utse året till Hälsans år. Detta har märkts både för kunder och medarbetare. Kunderna kunde ta del av både råd och erbjudanden kopplade till friskvård samt fysisk och psykisk ohälsa. Våra medarbetare bidrog till temat på olika sätt under vår strategiresa till Gotland i augusti. Där

pratade vi hälsa, cyklade tillsammans och fick både föreläsning och träningspass av en träningscoach.

Innovativ skogsaffär

En affär som gav nationell genklang var när vi i våras tillsammans med hela Länsförsäkringsgruppen bildade ett nytt skogsbolag – Hällefors Tierp Skogar AB – som i och med omstruktureringen av Bergvik Skog tar över drygt 80 000 hektar produktiv skogsmark, och därmed blir ett av Sveriges största skogsbolag. Länsförsäkring Kronoberg har varit drivande i affären, och vår vd Beatrice Kämpe Nikolausson ingår som ägarrepresentant i det nya bolagets styrelse. En långsiktig hållbar investering i en förnybar naturresurs, som både tar upp koldioxid när den växer och som dessutom kan användas för att ersätta fossila bränslen och material på många områden. Ett viktigt steg mot framtiden och en investering som bidrar till flera av FN:s globala hållbarhetsmål.

Framtidens arbetsplats

Våra affärer växer i så gott som alla segment, och vi gör i år vårt bästa ekonomiska resultat någonsin, vilket är mycket glädjande. En konsekvens av detta är att vi har dragit igång projektet "Framtidens arbetsplats" för att kunna möta efterfrågan från alla våra nuvarande och framtida kunder, erbjuda våra medarbetare en inspirerande och utvecklande arbetsplats och fortsätta vara en viktig mötesplats i länet. En del i detta projekt är att anpassa våra lokaler för framtiden.

Framtidens arbetsplats går i takt med vår strategi – det blir ett steg i att ännu tydligare sätta kundens behov i centrum, och fortsatt kunna vara nära, engagerade och värdeskapande i våra möten.

Året i siffror

Bolagets **sakförsäkringsrörelse** stärkte ytterligare sin marknadsposition i Kronoberg. Premieintäkten för egen räkning (f.e.r) ökade med MSEK 27 till MSEK 561 under året. Samtliga rörelsegrenar ökade sina premiebestånd; företag med 6 procent, motor med 3 procent, privat och lantbruk med 6 respektive 5 procent.

Antalet registrerade skador ökade under 2019 med ca 2 procent till totalt 28 300 skador. 8 storskador (skador överstigande MSEK 1) inrapporterades under året och totalkostnaden för dessa uppgick till MSEK 16, vilket kan jämföras med 20 storskador motsvarande

MSEK 64 under år 2018. **Koncernens försäkringstekniska resultat** före återbäring och rabatter uppgick för 2019 till MSEK 82,4 (42,7).

Totalavkastningen på koncernens **finansportfölj** uppgick till 15,5 (3,2) procent, motsvarande MSEK 410,6 (81,5). Marknadsvärdet på bolagets placeringstillgångar uppgick vid årets slut till MSEK 3 005 (2 646).

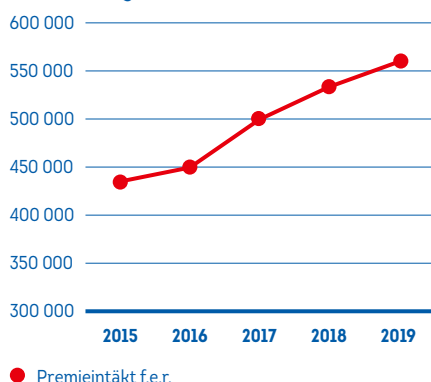
Bolagets förmedlade **bankverksamhet** fortsatte att utvecklas volymmässigt positivt under 2019. Affärsvolymen, det vill säga den samlade förändringen av inlåning, utlåning och spara, ökade med 11 procent eller

MSEK 953 till totalt MSEK 9 646. Årets resultat för den förmedlade bankverksamheten uppgick till MSEK -1,1 (0,7). Årets resultat efter kreditförluster uppgick till MSEK -1,9 (0,0).

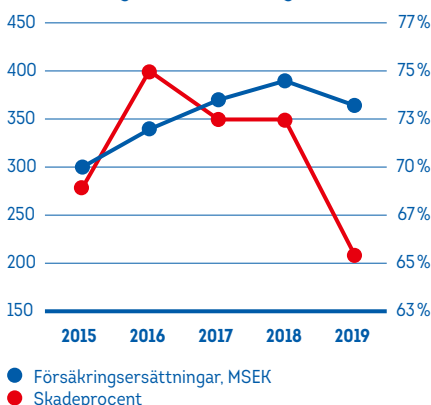
Under 2019 har både inflytt av externt kapital och nyförsäljning varit i stort fokus i bolagets förmedlade **livverksamhet**. Flertalet av de uppsatta volymmålen för 2019 uppnåddes och det totala rörelseresultat för den förmedlade livverksamheten uppgick till MSEK 0,7 (0,4).

Siffrorna inom parentes avser 2018.

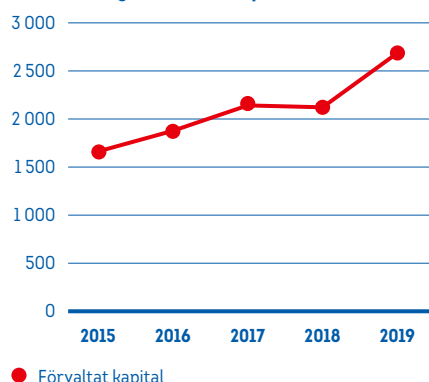
Sakförsäkring - Premieintäkt f.e.r.

Sakförsäkring - Skadeutveckling

Livförsäkring - Förvalt kapital, MSEK

Nyckeltal 2019

SAKFÖRSÄKRING, MSEK	2019	2018
Premieintäkt	561	534
Skadekostnader	-368	-389
Återbäring		-40
Tekniskt resultat	82	3
Övriga nyckeltal		
Skadeprocent, %	66	73
Totalkostnadsprocent, %	85	92
Driftskostnadsprocent, %	19	19

AFFÄRSVOLYM BANK, MSEK	2019	2018
Bank, inlåning	2 889	2 613
Bank, utlåning	5 560	5 226
Sparande*	1 197	854
Total affärsvolym	9 646	8 693

* Fond, ISK och IPS - Marknadsvärde den 31 december

LIVFÖRSÄKRING, MSEK	2019	2018
Inbetald premie	185	185
Förvalt kapital	2 685	2 092

PLACERINGSTILLGÅNGAR	2019	2018
Förvalt kapital	3 005	2 646

SAMMANFATTNING	2019	2018
Resultat före återbäring, MSEK		
Försäkringsrörelsen	82	43
Kapitalavkastning	395	64
Förmedlad affär	-1	1
Resultat före skatt	476	107
Övriga nyckeltal		
Balansomslutning, MSEK	3 410	3 044
Konsolideringsgrad, %	363	295
Totalavkastning, kapitalförvaltning, %	15,5	3,2
Antal anställda, st	116	109

2019 gjorde Länsförsäkringar en unik affär. I samband med att Bergvik skog omstrukturerades startade 18 länsförsäkringsbolag tillsammans med Länsförsäkringar Fondliv nya skogsbolaget Hällefors och Tierp skogar AB, med ca 100 000 hektar skogsmark.

– Länsförsäkring Kronoberg är ett kundägt bolag, och som kund i bolaget blir man nu också skogsägare. På så sätt är våra kunder med och bidrar till en hållbar utveckling i flera perspektiv, säger Länsförsäkring Kronobergs vd Beatrice Kämpe Nikolausson, som varit drivande i affären och är ägarrepresentant i det nya bolagets styrelse.

– Hållbarhet är grunden för allt skogsbruk. Vi hjälper till att hålla igång den fotosyntesfabrik som skogen är. Och det är en bra investering. Skogen växer så länge solen skiner och det kommer lite regn, säger Dan Glöde, nybliven vd i Hällefors och Tierp skogar AB.

Läs mer om vår gröna investering på Lfkronoberg.se/skogsagare

Skogen – en framtidsinvestering

I oktober 2019 invigde vi vårt nya bankkontor i Alvesta, med två bankrådgivare som finns tillgängliga för bokade möten. Intresset har varit väldigt stort. Vi har fått många nya kunder och gjort det ännu tydligare för Alvestaborna att vi är lokalt förankrade och finns nära både fysiskt och digitalt.

– Länsförsäkring Kronoberg är för mig närhet, trygghet och ett bra kundbemötande, så jag är väldigt glad nu när de har öppnat, säger Bengt Hallerborn, som bytte bank direkt och blev vår första nya bankkund i Alvesta efter att kontoret öppnat.

Läs mer om vårt nya bokningsbara bankkontor och Bengts tankar om vår lokala närvaro på LFkronoberg.se/bengt

Nära våra kunder – överallt

Helhet för företagen

Anrika Bror Pehrssons Möbler med butiker i Växjö och Alvesta är familjedrivet i tredje generationen. Ägarna Mari och Jim Lundkvist har valt samla hela sitt behov av bank- och försäkringstjänster hos Länsförsäkring Kronoberg.

- Att ha allt samlat gör att vi kan släppa tankarna på bank och försäkring och fokusera på vår verksamhet, säger Jim Lundkvist.

Läs mer om Bror Pehrssons Möbler och hur vi jobbar för våra företagskunder på [LFkronoberg.se/brorpehrssons](https://lfkronoberg.se/brorpehrssons)

Vi tror på det vi gör. Och dom vi gör det för.

Vi tror på att ge tillbaka till våra kunder på många olika sätt. I form av råd och kunskap, skadeförebyggande arbete, trygghet och närhet när olyckan är framme, socialt ansvarstagande, och – när det går riktigt bra – i form av återbäring.

Vi får ständiga bevis på att det är ett synsätt som håller i längden. 2019 blev ett år där vi slog flera rekord. I återbäring, i fina utmärkelser och i ekonomiskt resultat. Det ger oss och våra kunder både trygghet och möjligheter inför framtiden.

Ibland får jag frågan varför vi ägnar oss så mycket åt hållbarhet? Ett svar är att social, ekonomisk och miljömässig hållbarhet är avgörande för att både vi som bolag och samhälle ska hålla i längden. Ett annat svar är att det är grunden i hela vår affärsidé.

Ända sedan vi startade 1801 har vi arbetat skadeförebyggande med råd, kunskap och verktyg för trygghet och genom samverkan med andra viktiga aktörer i vårt län. Sedan dess har vi utvecklats och förändrats i takt med tiden, utan att släppa den över 200 år gamla grundidén, att vi är starkare tillsammans.

Att vara en del av något som funnits i över två sekel ger perspektiv. En enklare vardag här och nu för alla kronobergare är kärnan i det vi gör, men framtiden är en lika viktig uppdragsgivare. Vi vill vara en viktig del av kronobergarnas vardag, och vi vill fullt ut kunna ge dem trygghet och möjligheter både idag och i framtiden.

Tillsammans skapar vi trygghet och möjligheter

Med detta som grund antog vi 2019 en ny strategi i bolaget, med utgångspunkt i vår vision: "Tillsammans skapar vi trygghet och möjligheter". Där är hållbarhetsarbetet inget enskilt fokusområde, utan i likhet med säkerhet och regelefterlevnad något som omsluter varje beslut vi tar.

De fyra pusselbitar som ska leda oss in i framtiden är:

- Nöjda kunder och omtyckt varumärke
- Engagerade och friska medarbetare
- Innovation och utveckling
- Värdeskapande tillväxt

När jag träffar våra kunder ger de så ofta uttryck för sin stolthet över att vara ägare i Länsförsäkring Kronoberg. Det gör mig varm och ödmjuk, och jag brukar svara med att tacka dem för att jag får arbeta i deras bolag. För det är verkligen fantastiskt att få vara del av ett bolag som är så omtyckt både av kunderna och av oss som jobbar här.

Rekordstor återbäring

I ett kundägt bolag är uppdraget tydligt: vi finns till för våra kunder, och när det går bra för oss kommer det kunderna till godo. Att vi under 2019 kunde ge tillbaka 100 miljoner kronor till våra kunder, tillika ägare, i en rekordstor återbäring känns bra. Både privatpersoner och företagare fick uppleva att det lönar sig att vara kund i Länsförsäkring Kronoberg.

Vår fina och nära relation med kunderna är förstas en viktig del i att vi varje år når så högt när Svenskt Kvalitetsindex mäter Sveriges nöjdaste kunder. 2019 fick vi högst

poäng i hela sju kategorier. Kunderna uppskattar att vi har en hög tillgänglighet och att vi är närvarande, både fysiskt och digitalt, vår goda service och att vi tar ansvar för samhället som vi lever, bor och verkar i. Att vi rankas högst i både bank, försäkring, pension och fastighetsförmedling, både av privatpersoner och företag, visar att vi verkligen har ett starkt erbjudande som uppskattas av våra kunder.

Men det är inte årets enda utmärkelser. Enligt erkända mätningar är vi starkast på hållbarhet, mest attraktiva arbetsgivaren, årets fondförsäkringsbolag och har det starkaste varumärket i vår bransch. Vilket förtroende kunderna visar oss och vilket starkt och omtyckt varumärke vi har att vårda.

Ett omtyckt varumärke

Hösten 2018 gjorde vi en rejäl genomlysning av vårt varumärke, vilket resulterade i en ny varumärkesplattform som vi manifesterade på olika sätt under 2019. "Vi tror på det vi gör. Och dom vi gör det för", är det övergripande budskap vi arbetar efter och som vi visar i både vardagen och vår marknadsföring. Inte minst i den film vi tog fram för att berätta om årets återbäring, där vi med kunden i centrum berättade om hur vi tror på att ge tillbaka.

Nyckeltal, strategier och utmärkelser är viktiga, men de finaste stunderna är ändå när jag får höra historier där vi verkligen gjort skillnad för människor. Och bakom varje nöjd kund står en eller oftast flera duktiga och

” Vår fina och nära relation med kunderna är förstas en viktig del i att vi varje år når så högt när Svenskt Kvalitetsindex mäter Sveriges nöjdaste kunder.

engagerade medarbetare. Jag märker hur vår vision verkligen lever i alla mina kollegor. Och hur de lyckas omfamna vår starka historia och väva in utveckling och framtid i det som är vårt DNA. Framförallt ser jag ett otroligt engagemang, och jag blir stolt att se hur det uppskattas av kunderna. Hos oss har medarbetarna stor frihet, och det faller sig naturligt för dem att göra det lilla extra. Och vice versa – det händer att våra medarbetare får ta emot blommor av kunder. Kunderna känner verkligen att de blir väl bemötta, i både glada och svåra stunder.

I vår strategi trycker vi extra på innovation och utveckling. Detta vill vi jobba med på olika sätt. Vi ska utveckla vår affär men också vårt erbjudande till kunderna, för att fortsätta uppfylla vårt kundlöfte om en enklare vardag och en tryggare framtid.

Länsförsäkring Kronoberg har under de senaste åren kraftsamlat och aktivt bidragit till omstruktureringen av det svenska skogsbolaget Bergvik Skog AB. Detta har lett fram till ett stort, viktigt och innovativt steg under 2019, då Länsförsäkringsgruppens första skogsbolag, Hällefors Tierp Skogar AB, bildades med drygt 80 000 hektar produktiv skogsmark. Skogen är en förnybar och biologiskt nedbrytbar naturresurs med en fantastisk potential, och för oss är detta en långsiktig investering i hållbart värdeskapande som passar väl in i vår kapitalförvaltning.

Hållbarhet i allt vi gör

När vi i mars tillsammans med PwC, Region Kronoberg och Sustainable Småland samlade nära 200 företag från länet på Framtidsdagen blev det också en fin manifestation för hållbar utveckling. Frågor kring hållbarhet blir en allt viktigare del av vår vardag, och kunderna ställer allt högre krav på både oss och andra företag. Det blev en dag med inspirerande föreläsningar om cirkulär ekonomi, hållbara leverantörskedjor och hur hållbar utveckling förändrar det ekonomiska landskapet.

Vi har även framgångsrikt implementerat ett nytt kärnbankssystem under året. Systembytet är en viktig milstolpe för att möta kunderna på det digitala området och öppna upp för framtida utveckling av nya tjänster.

Vi tror på ett företag som är öppet, tryggt och välkommande för alla kronobergare. Som genomsyras av vår regions historiska arv och hållbarhetens tre dimensioner. Där vi tillsammans med våra kunder, tillika ägare, medarbetare, samarbetspartner och allmänheten kan fortsätta att bidra till länets utveckling – även under de kommande 200 åren. Och det är förstås det och allt annat vi gör tillsammans som leder till att vi 2019 gör vårt bästa resultat någonsin. Något som verkligen ger oss och våra kunder både trygghet och möjligheter för framtiden. Och inte minst är ett bevis på att vår affärsmodell fungerar och är hållbar.

Genom att arbeta målinriktat med kunden i främsta rummet har vi möjliggjort värdeskapande tillväxt i alla affärer, något vi ser i form av en starkt växande bank- och försäkringsaffär. Vi känner också stolthet över att göra detta på ett sätt som kommer våra kunder, länet och planeten till gagn, med ett hållbarhetsarbete som gör att vår affärsidé har möjligheten att hålla i och utvecklas i minst 200 år till.

Avslutningsvis vill jag rikta ett varmt och stort tack till kunder, medarbetare, samarbetspartner och systerbolag i Länsförsäkringsgruppen för alla bra saker som vi har åstadkommit och fina upplevelser som vi har haft tillsammans under 2019. Nu fortsätter vi in i framtiden – tillsammans!

Beatrice Käyser Nilsson

Förvaltningsberättelse 2019

Styrelsen och verkställande direktören för Länsförsäkring Kronoberg avger härmed årsredovisning för 2019, bolagets 218:e verksamhetsår.

Koncernen

Koncernen består av moderbolaget Länsförsäkring Kronoberg (org nr 529501-7189) samt dotterbolagen Länsgården AB (org nr 556683-4015), Lejonet 5 Fastigheter AB (559091-4189), Linneus Fastigheter AB (559091-4197) Astrad Fastigheter AB (559091-4171), Länsförsäkring Kronoberg Skog AB (559180-4389) och Hagebys Gård i Växjö AB (559199-7407).

Verksamhet, inriktning

Länsförsäkring Kronoberg har sitt verksamhetsområde i Kronobergs län. Bolaget erbjuder ett brett utbud av försäkringar och banktjänster för privatpersoner, företag och lantbruk.

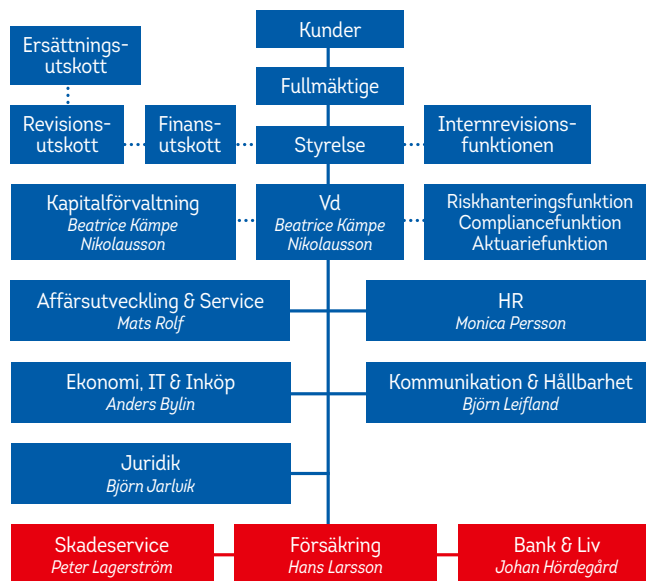
Förutom verksamhet där Länsförsäkring Kronoberg har egen koncession erbjuder bolaget försäkring inom såväl sak- som livförsäkringsområdet samt bank- och fondtjänster genom avtal med Länsförsäkringar AB (LFAB) och dess helägda dotterbolag. För de förmedlade affärerna har bolaget ansvaret för kundrelationerna. Genom Länsförsäkringar Fastighetsförmedling erbjuds även fastighetsmäklartjänster. Bolaget är även delaktigt i olika gemensamma återförsäkringsaffärer inom Länsförsäkringsgruppen.

Organisation och struktur

Länsförsäkring Kronoberg ingår som ett av 23 lokala och kundägda länsförsäkringsbolag i Länsförsäkringsgruppen. Gemensamt äger gruppen Länsförsäkringar AB med dotterbolag.

Bolaget är självständigt och ömsesidigt, vilket betyder att ägarna utgörs av bolagets sakförsäkringskunder. Dessa har inflytande på

verksamheten genom att de väljer de 55 fullmäktigeledamöter, som skall företräda dem på bolagsstämman. Bolagsstämman utser bolagets styrelse som består av sju stämموvalda ledamöter. Därutöver ingår verkställande direktören och en personalrepresentant i styrelsen. Bolagsstämman utser revisorer. Länsförsäkring Kronobergs organisation är indelad i tre affärsområden.

Verkställande direktör, affärsområdeschefer, ekonomichef, HR-chef, kommunikation- och hållbarhetschef, bolagsjurist, chef affärsutveckling och service samt en facklig representant ingår i företagets ledningsgrupp. Bolaget har kontor i Växjö, Ljungby, Älmhult och Alvesta. Bolaget har sex dotterbolag och två intressebolag (LF Affärsservice

Viktiga händelser 2019

- Koncernens resultat, före dispositioner och skatt, exklusive avsättning till återbäring, uppgick till MSEK 476,3.
- Under året genomfördes utbetalning av MSEK 100 i återbäring, hänförlig till avsättningar på bolagets resultat år 2017 respektive 2018.
- Fortsatt stark tillväxt i försäkringsrörelsen med 2 500 försäkringar, motsvarande MSEK 27 i premieökning och med ett gynnsamt skadeutfall motsvarande 64,9 i skadekostnadsprocent.
- Affärsvolymen i Bank ökade med 11%, motsvarande MSEK 953*.
- Styrelsen fattade beslut om en ny strategi för 2019-2024, med sju olika fokusområden, som skall bidra till bolagets nya vision, "Tillsammans skapar vi trygghet och möjligheter".
- Utmärkelser från Svenskt kvalitetsindex (SKI) som visar att Länsförsäkringar har Sveriges mest nöjda kunder i sju kategorier: Försäkring privat och Företag, Bilförsäkring, Privat pension, Bank privat och Företag samt Fastighetsmäklare.
- Länsförsäkringar har för femte gången utsetts till Sveriges mest hållbara försäkringsbolag av Sustainable Brand Index.
- I Digital Leaders årliga ranking placerade sig Länsförsäkringsgruppen på tredje plats i Sverige vad gäller digital kundinteraktion och när Centrum för tjänsteforskning vid Karlstads universitet presenterade sitt Svenskt innovationsindex hamnade Länsförsäkringar på sjunde plats, vilket är branschbäst.

- Kraftsamling kring de bolagsgemensamma förbättringsprogrammen Framtidens arbetsplats och kundmöte, Framtidssäkrad organisation, Kontinuitet och säkerhet, implementeringen av nya systemstöd genom projektet Ett Sak samt Bances.
- Bolaget har tagit fram ny budskapsplattform för varumärket med huvudbudskapet "Vi tror på det vi gör. Och dom vi gör det för".
- Under året har bolaget aktivt bidragit i omstruktureringen av Bergvik Skog. Tillsammans äger nu flera bolag inom Länsförsäkringsgruppen, genom det nybildade skogsbolaget Hällefors Tierp Skogar, ca 100 000 hektar direktägd skogsmark.
- Frivilliga Flygkåren i Kronobergs län mottog Hållbarhetspriset 2019 för sina insatser med att upptäcka potentiellt förödande skogsbränder under sommarens extremtorka.
- Tillsammans med samarbetspartners genomfördes Framtidsdagen som samlade ca 200 företag från länet.
- För sjuttonde året i rad samlade vi in skrot och miljöfarligt avfall hos våra lantbrukskunder. Sammanlagt tog vi hand om 153 ton lantbruksskrot och 21 ton miljöfarligt avfall.
- Under 2019 rekryterades 27 nya medarbetare.

* exklusive skadelivräntor

Sydost AB (LFAS) och AB Hjalmar Petri) enligt not 18. Bolagets ägarandel i Hjalmar Petri Holding AB, en av de ledande privata aktörerna på fastighetsmarknaden i Växjö, uppgår till 45 procent. Bolaget är en av tre delägare i LFAS. I LFAS ingår funktionerna redovisning, IT och telefoni och syftet med bolaget är att minska sårbarheten och säkerställa en uthålligt låg driftskostnad inom dessa områden. Länsgården AB äger aktier i fastighetsbolaget Humlegården Fastigheter AB samt LF Secondary PE Holding. Bolaget har ytterligare fyra dotterbolag vars verksamhet skall vara att äga och förvalta Bolagets direktägda fastigheter. Under 2018 har även ett bolag, Länsförsäkring Kronoberg Skog AB, bildats i syfte att bedriva handel med skog samt därmed förenlig verksamhet.

Utveckling av bolagets verksamhet, resultat och ställning

Sammanfattning

- Bolagets sakförsäkringsrörelse stärkte ytterligare sin marknadsposition i Kronobergs län. Premieintäkten f.e.r ökade med MSEK 27,0 till MSEK 561 under året. Premiebeståndet ökade i samtliga rörelsegrenar; privat med 6 procent, motor med 3 procent och företag respektive lantbruk med 6 respektive 5 procent.
- Antalet registrerade skador ökade med 2 procent till totalt 28 300 skador. Totalt uppgick skadekostnadsprocenten till 64,9 (72,3)*. 8 (20) storskador, skador överstigande MSEK 1, inrapporterades under året och totalkostnaden för dessa uppgick till MSEK 16 (64).
- Koncernens försäkringstekniska resultat före återbäring och rabatter uppgick till MSEK 82,4 (42,7).
- Totalavkastningen på koncernens finansportfölj uppgick till 15,5 (3,2) procent, motsvarande MSEK 410,6 (81,5).
- Den totala affärsvolymen inom den förmedlade bankverksamheten ökade med MSEK 953, motsvarande 11 procent, och vid utgången av år 2019 uppgick den totala affärsvolymen till MSEK 9 646. Det förmedlade bankresultat före kreditförluster uppgick till MSEK -1,1 (0,3).
- Den förmedlade livverksamhetens resultat uppgick till MSEK 0,7 (0,4). Under 2019 har livverksamheten haft en god tillväxt inom både inbetald premie och förvaltad kapital.

*exklusive skadelivräntor

Försäkringsrörelsen

För femte året i rad tog Länsförsäkringar hem förstaplatsen när Svensk Kvalitetsindex mätte försäkringsbolagens kundnöjdhet för privatpersoner. Länsförsäkringar toppade även SKI-listan för Sveriges mest nöjda företags- och bilkunder inom försäkring. Under 2019 har Länsförsäkring Kronoberg fortsatt att genomföra lokala kundnöjdhetsundersökningar, vilka fortsatt visade på hög kundnöjdhet och att en stor andel av kunderna vill rekommendera Länsförsäkring Kronoberg till vänner och bekanta. För att få bättre insikt i hur kunderna upplever bolaget har löpande undersökningar genomförts där kunderna fått möjlighet att direkt lämna sina synpunkter efter avslutat kundmöte.

Det skadeförebyggande arbetet har varit en viktig del i bolagets hållbarhetsarbete och under året har fokus bland annat varit på synlighet i trafiken, försäljning av vattenfelsbrytare, brand- och inbrottslarm, spårsändare, genomförande av elbesiktningar, informationskampanjer samt kampanjen Sveriges största brandövning, grannsamverkan och insamling av skrot och miljöfarligt avfall. I säljledet har arbetet med riskvård fortsatt, vilket är en viktig del i det skadeförebyggande arbetet.

Länsförsäkring Kronobergs sakförsäkringsverksamhet för 2019 visar på en värdeskapande tillväxt. Det försäkringstekniska resultatet för 2019, före avsättning till återbäring, blev 14,4 (8,0) procent av premieintäkten för egen räkning. Skadeförsäkringsrörelsens tekniska resultat år 2019 uppgick till MSEK 82,4(42,7) före återbäring. Premieinkomsten ökade med 3,7procent till MSEK 616,1 (593,9).

PREMIEINTÄKT PER FÖRSÄKRINGSGREN, MSEK	2019	2018
Sjuk & Olycksfall	21,8	20,0
Hem & Villa	107,7	101,9
Företag & fastighet	166,7	155,1
Motor	155,7	147,5
Trafik	77,8	76,4
Summa direkt försäkring	529,6	500,9
Mottagen återförsäkring*	31,2	32,8
Totalt	560,8	533,8

* Inklusive mottagen trafikaffär

Antalet försäkringar ökade inom samtliga marknadssegment. Av bolagets totala nettotillväxt, motsvarande 2 500 försäkringar, är cirka 80 procent hänförliga till privatmarknaden, främst inom motorfordons-, villahem- samt olycksfallsförsäkringar. Tillväxten har resulterat i ökade marknadsandelar inom samtliga privatsegment.

Även företags- och lantbrukssegmentet fortsatte växa under 2019 och premiebeständsökningen uppgick till 6% respektive 5%. Det låga skadeutfallet inom både företags- och lantbruksaffären har bidragit till förbättrad lönsamhet jämfört med målet för år 2019.

MARKNADSTÄCKNING, %	2019	2018
<i>Direkt försäkring</i>		
Hem	41,5	41,7
Villa, Villahem	53,0	52,4
Fritidshus	68,1	68,0
Företag/Lantbruk - Bygg	53,9	55,3
Företag/Lantbruk - Tillverkning	49,9	48,7
Företag/Lantbruk - Tjänster	40,9	41,2
Privatmotor	46,3	46,2

Stora skadehändelser

Under 2019 inträffade 8 skador med en uppskattad skadekostnad på över MSEK 1,0. Sammantaget är den förväntade skadekostnaden för dessa skador MSEK 16. Flertalet av dessa storskador avser bränder i bostäder och. Den totala skadeprocenten för 2019 uppgick till 64,9 (72,1)*.

*exklusive skadelivräntor

Kapitalförvaltning

Marknadsvärdet på koncernens placeringstillgångar ökade med MSEK 359 och uppgick vid verksamhetsårets slut till MSEK 3 005 (2 646). Ökningen är hänförlig till marknadsutvecklingen och kassaflöde från årets verksamhet. Koncernens likvida medel uppgick vid årets slut till MSEK 74 (148). Den totala avkastningen på bolagets portfölj uppgick till MSEK 411 (82), vilket motsvarar en totalavkastning på 15,5 (3,2) procent. Direktavkastningen uppgick till MSEK 245 (48).

Avkastningen på aktierelaterade tillgångar, exklusive organisationsaktier, uppgick till 32,9% motsvarande MSEK 202. Bolagets organisationsaktie (LFAB) hade en avkastning på 8,7 procent, motsvarande MSEK 50,8.

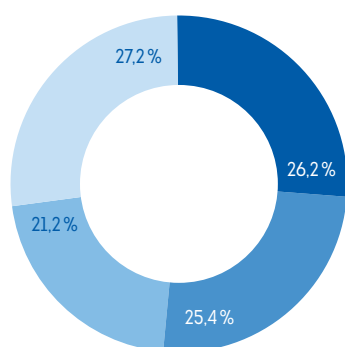
TOTALAVKASTNINGSTABELL								
Tillgångsslag	Marknads- värde 2018-12-31	Netto- placerat	Marknads- värde 2019-12-31	Direkt- avkastning	Avkastning SEK	Avkastning %	Allokering, % 2018-12-31	Allokering, % 2019-12-31
Ränteportfölj	826 140	-42 154	787 281	1 388	4 682	0,6	31,2	26,2
Obligationer	667 812	32 224	713 331	1 387	4 681	0,7	25,6	23,7
Företagsobligationer	0		0	0	0	0,0	0,0	0,0
Direktlån	0		0	0	0	0,0	0,0	0,0
Likvida medel	148 328	-74 378	73 950	1	1	0,0	5,6	2,5
Strukt. prod. (obligationsdelen)	0		0	0	0	0,0	0,0	0,0
Aktieportfölj	653 779	-82 084	764 250	9 438	201 993	32,9	24,7	25,4
Svenska aktier (noterade)	382 434	-27 607	471 285	5 186	121 644	32,2	14,5	15,7
Utländska aktier (noterade)	258 723	-54 477	278 672	2 559	76 985	34,4	9,8	9,3
Övriga onoterade bolag	12 622		14 293	1 693	3 364	27,3	0,5	0,5
Derivat	0		0	0	0	0,0	0,0	0,0
Organisationsaktier	585 192	0	636 152	0	50 960	8,7	22,1	21,2
Organisationsaktier	585 192	0	636 152	0	50 960	8,7	22,1	21,2
Fastighetsportfölj	585 192	316 727	816 922	233 649	152 944	28,0	22,0	27,2
Direktägda fastigheter	111 900	2 290	111 900	-698	-2 989	-2,7	4,2	3,7
Fastighetsbolag	469 150	314 437	705 022	234 347	155 933	29,0	17,7	23,5
Totalt	2 646 161	192 489	3 004 605	244 475	410 579	15,5	100,0	100,0

Sammantaget uppgick totalavkastningen på fastighetsrelaterade tillgångar till 23,5%, motsvarande MSEK 153. Avkastningen är främst hänförlig till innehavet i Bergvik Skog/Hällefors Tierp Skogar och Humlegården, med MSEK 100 respektive MSEK 55 i avkastning. Under året har vi haft glädjen att bidra till bildandet av Länsförsäkringsgruppens första skogsbolag, Hällefors Tierp Skogar AB. Genom att ta en aktiv roll i omstruktureringen av Bergvik Skog, som har pågått i ca tre år, äger nu 19 bolag inom Länsförsäkringsgruppen ca 100 000 ha skog, varav drygt 80 000 hektar produktiv skogsmark i Uppland och Örebro län. Det är en grön och långsiktigt investering, som bolaget betraktar som ett alternativ till lågavkastande ränteinnehav och har en fin passform i det strategiska målet om en ansvarsfull och hållbar kapitalförvaltning. Länsförsäkring Kronoberg totala skogsinnehav uppgår därmed till ca 8 500 ha, till ett värde av MSEK 275.

Avkastningen på den totala ränteportföljen uppgick till 0,6 procent, motsvarande MSEK 5.

PLACERINGSTILLGÅNGARNAS PROCENTUELLA FÖRDELNING

- Ränteportfölj
- Aktieportfölj
- Aktier i Länsförsäkringar AB
- Fastigheter

Bank

Länsförsäkringar Bank är en av de ledande retailbankerna i Sveriges för privatpersoner, företag och lantbruk. Bankverksamheten, som enbart finns i Sverige, har en hög tillväxt, god kreditkvalitet och nöjda kunder. Enligt Svenskt Kvalitetsindex kundnöjdhetsmätning för 2019 är Länsförsäkringar Bank aktören på bankmarknaden med både de mest nöjda privat- och företagskunderna.

Den förmedlade bankverksamheten i bolaget hade en fortsatt positiv utveckling under året. Tillväxten i affärsvolymerna har varit god under året med en fortsatt bra balans mellan sparande och utlåning. Marknadsandelarna ökar kontinuerligt, vilket är ett kvitto på att vi är ett naturligt val för kunderna på en alltmer konkurrenssatt marknad. Den totala förmedlade affärsvolymen i Länsförsäkring Kronoberg ökade med MSEK 953, motsvarande 11,0 procent. Vid utgången av 2019 uppgick den förmedlade affärsvolymen sammantaget till MSEK 9 646. Det fortsatta låga ränteläget begränsade dock utvecklingen av inlåningen och höll tillbaka räntenettet under året.

Den förmedlade bankens lokala resultat före kreditförluster uppgick till MSEK -1,1 (0,3) och årets resultat efter kreditförluster till MSEK -1,9 (0,0).

FINANSIELLA TJÄNSTER, MSEK	2019	2018
Bank, inlåning	2 889	2 613
Bank, utlåning	5 560	5 226
Sparande*	1 197	854
Total affärsvolym	9 646	8 693

* Fond, ISK och IPS - Marknadsvärde den 31 december

Fastighetsförmedling

Fastighetsförmedlingen är en integrerad del av Länsförsäkring Kronobergs helhetserbjudande. Målet är att erbjuda kunder en trygg bostadsaffär. Verksamheten bedrivs i franchiseform, där Länsförsäkring Kronoberg är franchisegivare för de fem bobutiker som finns i Kronobergs län. Den första bobutiken i Kronoberg startades i Växjö 2007. Den starka tillväxten har fört upp Länsförsäkringar Fastighetsförmedling till positionen som den tredje största aktören på marknaden. Marknadsandelen för Kronoberg ligger på 13 procent för villor och fritidshus och 23 procent för bostadsrätter. Under 2019 erhöll Länsförsäkringar Fastighetsförmedling utmärkelsen för Sveriges mest nöjda kunder från Svenskt kvalitetsindex.

Liv

Enligt Svenskt Kvalitetsindex för 2019 så är Länsförsäkringar även aktören med de mest nöjda privatpensionkunderna. De inbetalda livpremierna i den förmedlade livverksamheten uppgick till MSEK 185 (185) och den årligt avtalade premien ökade med 6 % under 2018. Förvaltad kapital uppgick vid årsskiftet till MSEK 2 685.

Rörelseresultatet för den förmedlade livverksamheten uppgick till MSEK 0,7 (0,4).

LIVFÖRSÄKRING, MSEK	2019	2018
Inbetald premie	185	185
Förvaltad kapital	2 685	2 092

Resultat

Årets resultat före dispositioner och skatt i koncernen, exklusive avsättning till återbäring, uppgick till MSEK 476 (107), varav det försäkringstekniska resultatet svarade för MSEK 82 (43). Totalkostnaden, det vill säga skade- och driftskostnader för egen räkning i förhållande till premieintäkt f.e.r, uppgick till 85 (92) procent.

Väsentliga händelser efter verksamhetsårets slut

Inga väsentliga händelser har skett efter periodens utgång.

Förväntad framtida utveckling

Med marknadens mest nöjda kunder och en stark medvind i form av ett av landets mest omtyckta varumärken har bolaget haft en mycket positiv utveckling inom samtliga verksamheter under de senaste åren med värdeskapande tillväxt som följd. Tillsammans skapar vi trygghet och möjligheter. Så lyder bolagets vision i den nya strategin för 2019-2024 som styrelsen fattade beslut om i mars 2019. Visionen innebär att vi vill göra skillnad för våra kunder i vardagen. Det gör vi genom att främja en utveckling som bygger på hållbart värdeskapande, engagerade, friska och kompetenta medarbetare med nöjda kunder som främsta mål. Mer konkret handlar det om att sätta kundens behov i centrum, visa omtanke, vara innovativa och effektiva och inte minst genom att ta oss tid att göra det lilla extra i varje möte. Det är viktiga pusselbitar att ha med när vi formar vår verksamhet för fortsatt framgång framåt, där vi tillsammans med våra kunder, medarbetare och samarbetspartner fortsätter att skapa trygghet och möjligheter för kronobergarna.

Bolagets hållbarhetsarbete utgår från hjärtat och innebär att skapa trygghet och möjligheter i vardagen för medarbetare, befintliga och nya kunder och i samhället där vi lever, bor och verkar. Fokusområden och specifika insatser kan förändras över tid, men hållbarhetsarbetet kommer alltid drivas med samma hjärta. Grundförutsättningen är en hållbar ekonomi, vilket även möjliggör förflyttningar inom övriga fokusområden i bolagets hållbarhetsarbete framåt, såsom att skapa trygghet och möjligheter i vardagen genom ett hållbart tjänsterbjudande, vara en engagerad samhällsaktör, utveckla framtidens arbetsplats samt stort fokus på klimatansvar och affärsetik.

Väsentliga risker och osäkerhetsfaktorer

Allmänt

Bolagets risker beror dels av försäkringsverksamheten och de försäkringsrisker som hanteras där, dels av placeringsverksamheten och finansiella risker.

Bolagets riskhantering beskrivs i not 2 och nedan ges en kort sammanfattning.

Aktiekursrisk

Aktiekursrisk är bolagets enskilt största marknadsrisk. Bolagets styrelse har utfärdat riktlinjer för finansförvaltningen i syfte att begränsa risken. Bolaget tillämpar vidare olika skyddsstrategier för att uppnå en ekonomisk säkring av tillgångarna.

Försäkringsrisker

Bolagets riskportfölj i direkt försäkring bedöms vara väl balanserad. Det maximala självbehållet vid en enskild skadehändelse i direkt försäkring är MSEK 10. Bolagets genomsnittliga skadekostnadsprocent har under den senaste fem årsperioden uppgått till 71 procent av premieinkomsten för egenräkning.

Kreditrisker

I bolagets avtal med Länsförsäkringar Bank regleras hur stor provisionsersättning Länsförsäkring Kronoberg skall ha för den förmedlade bankaffären. I detta avtal framgår även att provisionsersättningen skall avräknas vid var tid av Banken bestämt belopp om minst 80 procent motsvarande de kreditförluster som vid var tid Banken bedömer kommer att belasta Banken avseende av bolaget vid var tid förmedlade lån. Avräkningen kan högst ske mot vad som motsvarar samtliga framtida utbetalningar av provisionsersättning. Bolagets ansvar redovisas under rubriken Ansvarsförbindelser i not 32.

Årets resultat i den förmedlade bankaffären har belastats med kreditförluster motsvarande MSEK -0,8 (-0,3). Kreditrisken i de lån, som bolaget förmedlar, bedöms sammantaget vara låg.

Övriga risker

Andra risker är valutarisker, ränterisker och fastighetsrisker. I övrigt hänvisar vi till not 2.

Information om icke finansiella resultatindikationer

Ersättning och förmåner

Under 2016 fattade styrelsen beslut om att införa företagsmålrelaterad prestationsersättning som ska uppmuntra och belöna goda prestationer som långsiktigt leder till att bolaget utvecklas positivt och skapar värde för ägarna. Målrelaterad ersättning får aldrig begränsa bolagets förmåga att upprätthålla en tillräcklig kapitalbas eller att vid behov säkerställa kapitalbasen. Ersättningen utgår endast om bolagets resultat exklusive eventuell återbäring och bokslutsdispositioner är positivt. Prestationsersättningen får inte medföra ett negativt resultat. Företagsmålrelaterad prestationsersättning utgår inte till vd och chefer i företagsledningen.

Säkerhet och kontinuitet

Bolagets ledningsgrupp ansvarar för bolagets strategiska krisarbete. Ledningsgruppen har krishanteringsgrupper till sitt förfogande som ansvarar för det operativa krisarbetet. Genom kontinuitetsplaner och beredskapsplaner ska bolagets affärskritiska processer fortsätta på en godtagbar nivå tills verksamheten går att återställa till ett normalt läge. Under 2019 har ett stort fokus legat på att utveckla och förbättra bolagets säkerhetsarbete samt testa bolagets kontinuitetsplaner. Riktlinjer med tillhörande arbetsinstruktioner är genomgångna och utbildningar har genomförts. Under året har även samtliga medarbetare genomfört en interaktiv säkerhetsutbildning som genomförs en gång per år.

Förslag på vinstdisposition

Till bolagsstämmans förfogande står:

Balanserat resultat	664 038 253
Årets resultat	212 566 565
	876 604 818

Styrelsen och verkställande direktören föreslår bolagsstämman besluta att årets disponibla vinstmedel, SEK 876 604 818 i moderbolaget, balanseras i ny räkning.

Hållbarhetsrapport 2019

Hållbarhet är en del av vår drivkraft och vår affär

På Länsförsäkring Kronoberg bedrivs hållbarhetsarbetet med ständig förbättring som mål. Det övergripande syftet är att med utgångspunkt i vår vision - Tillsammans skapar vi trygghet och möjligheter - skapa värde för kunder, medarbetare och för samhället där vi lever, bor och verkar. Hållbar utveckling ska finnas i åtanke i samtliga beslut som fattas inom bolaget. Genom strategiskt hållbarhetsarbete kan vi bidra till affärs- och samhällsnytta och skapa största möjliga värde för våra kunder, tillika ägare.

FN:s globala mål nr 3, 8, 10, 12, 13, 16 och 17 har prioriterats av Länsförsäkringsgruppen.

97%

Frisknärvaro 2019, total (2018: 96%)

Med bolagsstrategin som utgångspunkt tar vi nästa steg mot en utveckling som tillgodoser dagens behov utan att äventyra kommande generationers möjligheter att tillgodose sina behov. Det innebär att vi förhåller oss till globala förändringar, samtidigt som vi drivs av lokala förutsättningar och behov. I Länsförsäkringsgruppen har vi sett över inom vilka områden som vi kan kraftsamla för att göra ännu större skillnad tillsammans. Sju av FN:s globala mål prioriterades och berör vårt arbete kopplat till bland annat skadeförebyggande och hälsofrämjande aktiviteter, hållbar skadehantering, samhällsengagemang och ansvarsfulla investeringar.

Att göra det globala lokalt

Det lokala betyder allt för oss. För våra närmare 90 000 kunder och ägare betyder det att vi alltid finns nära till hands och att det är deras intressen och behov som styr vår verksamhet. Men vi vill också ta ansvar för och möjliggöra en hållbar utveckling globalt, där vi kan göra skillnad. Länsförsäkring Kronoberg har genom bolagsstrategin antagit ett antal verksamhetsmål kopplade till social, ekonomisk och miljömässig hållbarhet. Målen ska driva utvecklingen framåt i en riktning som stöttar långsiktig lokal och global utveckling. Vi ska bland annat arbeta aktivt för att minska klimatpåverkan och klimatriskerna i vår verksamhet samt arbeta med klimatanpassning för att minska skadeverkningarna av ett förändrat klimat. Det bidrar bland annat till att uppnå FN:s mål 13 om att bekämpa klimatförändringarna.

Hälsa i samhället och på arbetsplatsen

Ett annat målområde är att bidra till god hälsa och välbefinnande. Förebyggande hälso-tjänster syftar till att främja god hälsa och förebygga ohälsa genom till exempel minskad stress, bättre sömn och en sundare livsstil. Bo kvar-försäkringen är ett exempel på en sådan tjänst som förutom att skapa ekonomisk trygghet vid eventuell arbetslöshet, sjukdom eller dödsfall, även inkluderar förebyggande hälsorådgivning, så som personligt samtalsstöd och hälsoprogram. Sjukvårdsförsäkringen är ett annat exempel där kunden har tillgång till flera hälsofrämjande tjänster som finns samlade på vår hälsoportal. Försäkringen bygger även på att du som kund ska få rätt vård i rätt tid med effektiv rehabilitering.

Medarbetarnas välmående i fokus

Friska och engagerade medarbetare är ytterligare ett fokusområde i bolagsstrategin och en grundläggande förutsättning för en framgångsrik verksamhet. Vår ambition är att alla medarbetare ska kunna må så bra som möjligt. Vi strävar efter att vara en hållbar arbetsplats där medarbetarnas engagemang, delaktighet, hälsa, säkerhet och trygghet sätts i främsta rummet. Att vara en hållbar arbetsgivare är en förutsättning för att fortsätta utveckla såväl bolagets konkurrenskraft som medarbetarna.

2019 har vi genomfört ett flertal aktiviteter och kunskapshöjande insatser kopplat till hälsa, livsstil och välmående. Under hösten

anordnades strategidagar med tema hälsa för både kund och medarbetare. Under sommarens medarbetarkonferens hölls föreläsningar utifrån perspektiven kost, motion och balans i livet och det fanns möjlighet att prova på aktiviteter och delta i hälsofrämjande workshops. Sedan tidigare erbjuds medarbetare bland annat friskvårdsprofiler, massage på arbetstid samt en sjukvårdsförsäkring.

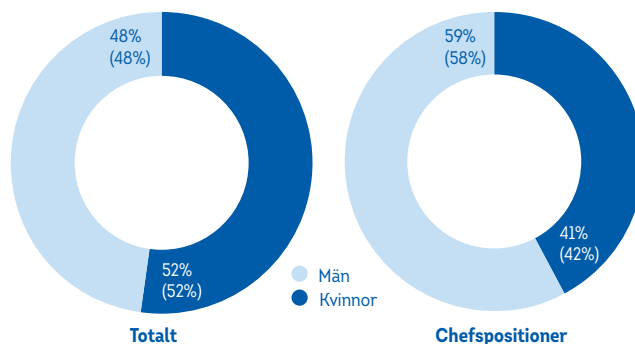
En identifierad risk för medarbetarnas välmående är långtidssjukskrivningar, som en följd av stress och hög arbetsbelastning. Det arbetar vi proaktivt för att förebygga. Bland annat har samtliga chefer 2019 genomgått en arbetsmiljöutbildning samt lyssnat till en föreläsning av läkaren och forskaren Clas Malmström på temat "Hur går det till att må bra", för att utveckla kompetens om vikten av förebyggande hälsoinsatser. Att bibehålla den höga frisknärvaron på 97 % är ett mål

i bolagsstrategin för 2019-2024. Hälsa är även ett område som lyfts i de årliga målkontraktssamtalen, där aktiviteter för bibehållen och förbättrad hälsa identifieras och dokumenteras.

HR-policyn, Uppförandekoden för medarbetare, planen för jämställdhet, mångfald och kränkande särbehandling samt Hälso- och arbetsmiljöpolicyn utgör grunden för bolagets arbete med personalrelaterade frågor. Arbetsmiljöarbetet följs bland annat upp via Arbetsmiljökommittén som träffas löpande under året och som utför årliga skyddsronder. Utifrån resultaten från dessa skyddsronder tas handlingsplaner fram. Hösten 2019 var Arbetsmiljöverket på besök och vi är mycket stolta över det goda omdöme vi fick under inspektionen.

ANDEL MÄN/KVINNOR TOTALT SAMT PÅ CHEFSPOSITIONER

Fullmäktige utgörs av totalt 61% män och 39% kvinnor (2018: 61% män och 39% kvinnor)

Så jobbar vi för en bättre miljö

Att minska vår negativa miljö- och klimatpåverkan är en självklarhet för oss. Det är dessutom en förutsättning för att vi ska få fortsatt förtroende från våra kunder och medarbetare. Genom att förändra våra arbetssätt, samla in skrot och miljöfarligt avfall, energiförsörjningen till våra fastigheter och hur vi investerar mer klimatsmart kan vi minska vår direkta och indirekta påverkan på miljö och klimat.

I klimatsammanhang handlar det både om att minimera klimatförändringarna och att anpassa samhället för att stå bättre rustat för att kunna hantera dessa förändringar. Vi inom Länsförsäkring Kronoberg arbetar med båda. Genom att investera klimatsmart kan vi bidra till omställningen mot ett fossilfritt samhälle. Med skadeförebyggande aktiviteter, informationsinsatser och anpassning av villkor och tariffer arbetar vi förebyggande för att mildra konsekvenserna av ett förändrat klimat, så som stormar och översvämningar. Det är också viktigt för oss att arbeta med klimatanpassning för att förebygga och minska skador på skog och mark. Både eftersom många av våra kunder är skogs- och markägare och eftersom det finns betydliga naturvärden i skog och mark. För alla typer av naturskador genomför vi kontinuerliga riskanalyser, simuleringar och skadeberäkningar utifrån händelseanalyser.

Dessutom har bolaget en naturskadesamordnare, Sigrid Svensson, som arbetar affärsområdesövergripande med att förebygga och begränsa effekterna av klimatförändringar.

728st

Antal installationer av brand- och inbrottslarm uppkopplade till larmcentral 2019.
Målet var satt till 600 stycken.

Sigrid Svensson, skadeförebyggare och naturskadesamordnare

Skadeförebyggande aktiviteter

Att förebygga skador är en mycket konkret åtgärd för att arbeta hållbart ur ett miljöperspektiv. Störst miljöpåverkan uppstår indirekt genom kunders brand-, vatten- och motorskador. Bränder orsakar stora koldioxidutsläpp och kemiska utsläpp. Att brandsanera ett hus kräver mycket energi och kvar blir stora mängder avfall. För att återställa huset används sen nya eller återvunna naturresurser som förädlas, transporteras och sätts på plats. Därmed är den bästa

skadan den som aldrig sker. Vi lägger därför ner mycket tid och arbete på att dela med oss av skadeförebyggande råd och erbjuda våra kunder bra produkter för brandsäkerhet och skydd mot vattenskador. När olyckan är framme har vi samarbeten med entreprenörer som tänker som vi, och som strävar efter att använda miljömässigt bättre material, reparationsmetoder och avfallshantering.

Så jobbar vi på och utanför kontoren

Vår egen direkta påverkan på miljön sker främst genom bilresor i tjänsten, uppvärmning av våra fastigheter samt elförbrukning. För att minska den miljöpåverkan har vi bland annat satt som mål att endast använda förnyelsebar energi samt göra hållbara materialval och inköp. Under 2019 har vi också fullföljt implementeringen av vår leverantörskod som bland annat ställer krav på att leverantörer ska ha identifierat sina miljörisker och kunna uppvisa en plan för hur dessa hanteras. När vi under året har planerat om- och tillbyggnad av vårt kontor i Växjö har energieffektivitet och miljömässigt bättre materialval utgjort grundläggande krav. Vårt nya kontor kommer att certifieras enligt Miljöbyggnad Silver, som bland annat ställer krav på energieffektivitet och kemikalieinnehåll i byggmaterial. Vi har även ersatt den tidigare miljöpolicy med en hållbarhetspolicy under året. 2020 planeras en genomgång av övriga riktlinjer för att säkerställa relevanta miljökrav i samtliga styrdokument.

KLIMATPÅVERKANDE UTSLÄPP	Antal ton CO ₂
Scope 1 inkluderar resor med tjänstebilar.	5
Scope 2 inkluderar vår totala elförbrukning och uppvärmning av våra kontorsfastigheter*. Vi köper 100% förnyelsebar el och fjärrvärme.	0
Scope 3 inkluderar utsläpp från tjänsteresor med tåg och flyg samt utsläpp från Kapitalförvaltningens fondd innehav vilken utgör den största delen av utsläppen.	2 826

* Exkl. kyla

Det är bra när det går runt

När du som kund anmäler en ersättningsbar skada på exempelvis glasögon, mobiltelefon eller dator till oss har vi ett mål. Vi jobbar nämligen mot att allt ska repareras så långt som möjligt. Då undviker vi att bidra till slit och släng. Så klart är det inte alltid möjligt att reparera skador på ett fullgott sätt. Men vi jobbar för att andelen reparationer sett till anmälda ersättningsbara skador ska vara hög. Exempelvis handlar det om att våra skadereglerare i alla relevanta fall ska upplysa kunden om möjlighet att reparera.

Ett exempel på vad som ofta kallas cirkulär skadehantering är när du anmäler en skadad telefon eller läsplatta till oss. Om vi efter värdering ser att det är ekonomiskt försvarbart att laga produkten, ber vi kunden lämna in den för reparation. Vi har påbörjat en uppföljning av antalet reparerade telefoner och ser fram emot att utveckla det arbetet.

Även när det gäller större skador, som vattenskador i bostad eller skada på fordon, arbetar vi för att dels minska miljöbelastningen i återställningsfasen, till exempel genom att använda återvunna material. Men också för att förebygga att en ny skada inträffar. Vi vill alltid förbättra vår skadehantering för att kunna erbjuda kunden bästa möjliga alternativ, alltid med långsiktighet som ledstjärna. Gemensamt i Länsförsäkringsgruppen pågår ett arbete för att förstå mer gällande klimatpåverkande utsläpp kopplat till olika återställandeåtgärder vid vattenskada i hus. Det ser vi fram emot att lära mer av!

Vi blickar framåt

Vi har kommit en bit på väg men det finns fortfarande mycket kvar att göra. Framöver kommer vi verka för att göra det möjligt att i större utsträckning delreparera skadade produkter. Det tjänar både den enskilde kunden, miljön och bolaget på.

1278

Mwh

Energianvändning 2019 (2018: 1 277 MWh).

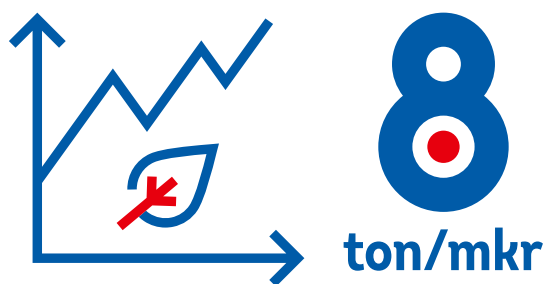
Avser el- och värmeförbrukning i våra kontorsfastigheter.

Vi tror på ansvarsfulla investeringar

Ekonomisk hållbarhet är en naturlig del av vår verksamhet. Samtidigt som vi värnar om våra kunders pengar och vill få dem att växa, får det varken ske på bekostnad av en negativ påverkan på miljön eller på arbetsförhållanden ute i världen. Ansvarsfull hantering av kapital handlar för oss om hur vi förvaltar våra kunders eget kapital, till exempel pensions- och fondsparande, samt hur vi agerar för att bidra till en klimatsmart omställning genom bolagets kapitalförvaltning. Eftersom våra kunder tillika är våra ägare handlar det i slutänden om den positiva förändring vi tillsammans kan bidra till.

Våra investeringar görs enligt aktsamhetsprincipen och i linje med vår Ägarpolicy och Policy för kapitalförvaltning. Tillsammans med externa förvaltare arbetar vi för att aktivt välja innehav i portföljen

Länsförsäkring Kronobergs fondportfölj innehåller 8 (12) ton koldioxidekvivalenter (CO₂e) per miljoner kronor i intäkt. Det kan jämföras med genomsnittet för jämförelseindex på global basis, MSCI ACWI, som 2019 var 27 (29) ton CO₂e per miljoner kronor i intäkt. Nyckeltalet ger en bild av hur mycket koldioxidutsläpp som portföljbolagen ger upphov till från direkta utsläpp (scope 1) och indirekta utsläpp (scope 2), relativt till fondens omsättning. Sammanställningen görs av extern kapitalförvaltare. Vi följer upp resultatet av sammanställningen för att se så att växthusgasutsläppen från vårt fondinnehav minskar över tid. Totalt koldioxidutsläpp från bolagets fondinnehav uppgick 2019 till 2814 ton CO₂. Denna siffra ingår i beräkningen av bolagets totala klimatpåverkan- de utsläpp i scope 3 på sidan 19.

som integrerar hållbarhet i affärsbeslut. Dessutom för den externa förvaltaren dialog med utvalda innehav och gör riskgenomlysningar inför nya placeringar. Sådana riskgenomlysningar innehåller bland annat värdering av hur väl de bolag som ingår i fonderna respekterar internationella konventioner och överenskommelser för mänskliga rättigheter och arbetsrätt, miljö och korruption. Länsförsäkring Kronoberg står bakom Principles for Responsible Investment (PRI) och Global Compacts tio principer, men är inte medlem i initiativen.

Vi som bolag arbetar aktivt för att ständigt göra vår kapitalförvaltning mer hållbar. Det har vi satt mål på, både vad gäller att minska koldioxidutsläpp från våra innehav och att se över vår investeringsstrategi för att skapa bra sociala och miljömässiga effekter i kombination med långsiktig ekonomisk avkastning. Det innebär ibland att snabb ekonomisk avkastning får stå till sidan för mer långsiktiga och hållbara investeringsbeslut. Vi är övertygade om att det är det enda sättet att verkligen åstadkomma en förändring.

Mer hållbarhet i fondutbudet

Vi vill göra det enkelt för våra kunder att placera sina pengar i fonder där höga krav ställs på att fondbolagen framgångsrikt arbetar mer klimatsmart, samtidigt som arbetares rättigheter och demokratiska strukturer stöts. Vi tillhandahåller både externa och egna fonder som våra kunder kan investera i där tydliga hållbarhetskrav ställs på båda. Bland Länsförsäkringars egna fonder ökade antalet från tre till fyra hållbarhetsinriktade fonder under 2019. De hållbarhetsinriktade fonderna har tydliga strategier för att välja in bolag som avser bidra till en hållbar samhällsutveckling – med avsikt att påvisa positiv hållbarhetseffekt samt undvika bolag och sektorer som kan anses oansvarsfulla. Flera av fonderna har tydlig placeringsinriktning mot bolag som är verksamma inom exempelvis områden som förnyelsebar energi och energilagring.

Länsförsäkringars egna fonder förvaltas av Länsförsäkringar Fondförvaltning som investerar enligt vedertagna principer för ansvarsfulla investeringar.

Skogen en viktig tillgång

I Sverige har vi en klimatsmart tillgång i vår skog. Nästan två tredjedelar av vårt lands yta täcks av skog. Eftersom den svenska skogen är väl förvaltd och växer, tar den upp mer koldioxid än den släpper ut. Dessutom bidrar den med ovärderliga ekosystemtjänster och är en nyckel till att begränsa klimatpåverkan. Därför är vi stolta över att Länsförsäkringsgruppen gemensamt nu är 100% ägare till Hällefors Tierp skogar. Skogen är certifierad enligt FSC och PEFC vilka är ledande organisationer som utvecklar standarder för uthålligt skogsbruk. Standarderna balanserar och tar hänsyn till förvaltning, miljö och sociala aspekter kopplade till skogsbruk och handel med skogsprodukter.

Ett företag i förtroendebranschen

Som bank och försäkringsbolag betyder förtroende allt. Allt vi gör påverkar det förtroende och den respekt vi byggt upp hos våra kunder och vår omvärld. I Länsförsäkring Kronobergs uppförandekod finns riktlinjer för hur vi uppträder på ett korrekt, tillmötesgående och professionellt sätt. Koden berör områden som anti-korruption, informationssäkerhet, klagomålshantering och motverkande av penningtvätt. Vi förväntar oss även att våra leverantörer aktivt arbetar med affäretiska frågor och det är en del i den leverantörskod som introducerades under 2019.

Förebyggande arbete mot korruption

Länsförsäkring Kronoberg tar avstånd från all form av korruption och otillåtna förmåner, vilket exempelvis tydliggörs i ägarpolicy, uppförandekoden, leverantörskoden och i policy mot otillbörliga förmåner. Bolaget följer Institutet Mot Mutors (IMM) rekommendation om hur gåvor, belöningar och andra förmåner i näringslivet får användas.

Penningtvätt, finansiering av brottslig verksamhet, intressekonflikter, nyttjande av kundinformation för egen vinning, och korruption är risker för alla bolag i finans- och försäkringsbranschen. För oss är det väsentligt att ha en god regelefterlevnad och på bästa möjliga sätt förhindra att verksamheten utnyttjas för korruption, försäkringsbedrägerier, penningtvätt och finansiering av terrorism. Genom utbildning, att upprätta en god kundkänedom och genom rapportering av transaktioner sker ett systematiskt arbete för att begränsa dessa risker. Exempelvis genomför samtliga medarbetare årligen målkontraktssamtal där dessa viktiga områden tas upp samt utbildning i GDPR och anti-penningtvätt.

I syfte att motverka att brott eller missförhållanden uppstår i verksamheten eller nära verksamheten, finns en rutin för whistleblowing tillgänglig för alla medarbetare, kunder, samarbetspartners och andra knutna till verksamheten. Den som anmäler har rätt att vara anonym och ska inte utsättas för arbetsrättsliga repressalier på grund av sin anmälan så länge uppgifterna inte är medvetet och uppenbart oriktiga. Rutinen för whistleblowing ska ses som ett alternativ till övriga rapporteringsvägar. Under 2019 inkom inga visselblåsningsärenden.

Fotboll som bygger broar

Du har kanske sett oss på många olika platser i samhället. I så fall blir vi glada! Det är nämligen en medveten strategi för att kunna göra insatser på platser med breddverksamhet för barn och unga. Vi är gärna aktiva i utvecklingen av samhället, och vi tror att den enklaste vägen att göra det är att kroka arm med organisationer och föreningar som delar våra värderingar, eller som har en stark drivkraft att göra Kronoberg till en ännu bättre plats.

Ett exempel på ett samarbete som har vidareutvecklats under 2019 är vårt engagemang i Öster i samhället. Projektet syftar till att skapa ett socialt hållbart samhälle för barn och ungdomar i Växjö med omnejd. Jonas Berg, digital kommunikator och ansvarig för sponsoringssamarbeten på Länsförsäkring Kronoberg, berättar här varför vi engagerar oss i projekt som Öster i samhället.

– Öster i samhället är ett initiativ som verkligen gör skillnad. Nattfotbollen är den största delen av projektet – där över 160 barn och ungdomar varje fredag under höst och vinter träffas i Tipshallen för att spela fotboll och ha roligt tillsammans – men det finns också en inomhusturnering som uppmärksammar psykisk ohälsa liksom parafotboll för personer med funktionsnedsättning. Och mycket mer. Att vi dessutom får göra det tillsammans med en rad andra aktörer i samhället med samma drivkraft som vi gör att vi har än större möjlighet att skapa trygghet och möjligheter för barn och ungdomar i Kronobergs län.

Medan fokus ligger på att upprätthålla och få de enskilda projekten inom Öster i samhället att utvecklas, så tillkommer det hela tiden nya idéer och projekt som kan växa sig stora. I början av 2020 kommer Öster i samhället att dra igång gymträning i grupp med inriktning tjejer, i ett försök att aktivera och få unga tjejer att träffas och ha kul med träning och glädje i centrum.

– Vi letar hela tiden efter nya, spännande initiativ som har potential att göra skillnad för våra kunder och de som bor i Kronobergs län. Samtidigt håller vi också på med en genomlysning av befintliga samarbeten för att se hur vi kan få till en balans i våra insatser, så att vår peng fördelas på ett så bra sätt som möjligt till tjejer och killar, landsbygd och stad, mellan kultur och idrott, men även mellan olika typer av idrotter, säger Jonas Berg.

Femårsöversikt

Belopp i KSEK

RESULTAT, KONCERNEN	2019	2018	2017	2016	2015
Premieintäkt f.e.r	560 766	533 759	502 790	452 558	435 380
Kapitalavkastning överförd från finansrörelsen	5 622	4 946	3 752	9 164	2 312
Försäkringsersättningar f.e.r.	-367 617	-388 641	-365 839	-341 274	-302 090
Återbäring	0	-40 000	-60 000	0	-55 000
Driftskostnader f.e.r.	-106 116	-104 775	-88 890	-88 629	-85 781
Övriga tekniska kostnader	-10 295	-2 568	-2 912	-3 569	-1 014
Tekniskt resultat i försäkringsrörelsen	82 360	2 721	-11 099	28 250	-6 193
Finansrörelsens resultat	394 878	64 473	164 432	144 618	167 404
Övriga intäkter och kostnader	-960	560	3 226	-5 060	-4 542
Resultat före dispositioner och skatt	476 279	67 754	156 559	167 808	156 669
Årets resultat	432 672	76 225	128 166	141 460	134 227
EKONOMISK STÄLLNING, KONCERNEN					
Placeringsstillgångar, verkligt värde	2 866 655	2 433 633	2 316 875	1 865 938	1 748 584
Premieinkomst f.e.r.	573 955	546 913	520 634	465 414	448 716
Försäkringstekniska avsättningar f.e.r.	1 012 447	1 120 929	1 021 501	896 346	923 989
Konsolideringskapital					
Beskattat eget kapital	1 837 374	1 403 947	1 327 722	1 199 556	1 058 096
Uppskjuten skatt	245 449	209 546	235 975	222 501	198 695
Konsolideringskapital	2 082 823	1 613 493	1 563 697	1 422 057	1 256 791
Konsolideringsgrad %	363	295	300	306	280
Kapitalbas*	-	-	-	-	1 051 820
Erforderlig solvensmarginal*	-	-	-	-	89 625
Solvens II					
Kapitalbas **	2 112 935	1 612 550	1 574 629	1 311 081	1 185 229
Solvenskapital SCR	1 030 311	738 194	766 043	731 365	666 550
Minikapital MCR	257 578	166 364	191 511	182 841	166 637
Kapitalkvot % ***	205	218	206	179	178
NYCKELTAL					
Försäkringsrörelsen					
Skadeprocent f.e.r.	65,6	72,8	72,8	75,4	69,4
Driftkostnadsprocent f.e.r.	18,9	19,6	17,7	19,6	19,7
Totalkostnadsprocent f.e.r.	84,5	92,4	90,4	95,0	89,1
Kapitalförvaltning					
Direktavkastning %	9,2	1,9	0,6	0,7	1,3
Totalavkastning %	15,5	3,2	7,8	7,6	9,5

* Avser moderbolaget

** Kapitalbas utgörs av primärkapital

*** Kapitalbas i förhållande till solvenskapital

Resultaträkning

Belopp i KSEK

TEKNISK REDOVISNING AV SKADEFÖRSÄKRINGSRÖRELSE	Not	KONCERNEN		MODERBOLAGET	
		2019	2018	2019	2018
Premieintäkter f.e.r					
Premieinkomst	3	616 058	593 851	616 058	593 851
Premier för avgiven återförsäkring		-42 103	-46 938	-42 103	-46 938
Förändring i Avsättning för ej intjänade premier och kvardröjande risker		-13 189	-13 154	-13 189	-13 154
		560 766	533 759	560 766	533 759
Kapitalavkastning överförd från finansrörelsen	4, 40	5 622	4 946	5 622	4 946
Försäkringsersättningar f.e.r.	5, 40				
Utbetalda försäkringsersättningar					
Före avgiven återförsäkring		-405 456	-350 849	-405 456	-350 849
Återförsäkrars andel		15 434	8 498	15 434	8 498
Förändring i Avsättning för oregraderade skador f.e.r.					
Före avgiven återförsäkring		17 822	-50 296	17 822	-50 296
Återförsäkrars andel		4 583	4 006	4 583	4 006
		-367 617	-388 641	-367 617	-388 641
Driftskostnader f.e.r.	6	-106 116	-104 775	-105 154	-104 775
Övriga tekniska kostnader och intäkter	7	-10 295	-2 568	-2 337	-2 568
Återbäring	38	0	-40 000	0	-40 000
Skadeförsäkringsrörelsens tekniska resultat		82 360	2 721	91 280	2 721
ICKE TEKNISK REDOVISNING					
Skadeförsäkringsrörelsens tekniska resultat		82 360	2 721	91 280	2 721
Kapitalavkastning, intäkter	8, 9	205 949	56 516	35 210	123 568
Orealiserade vinster på placeringstillgångar	8, 10	208 505	26 026	183 912	0
Orealiserade förluster på placeringstillgångar	8, 10	0	0	0	-86 785
Kapitalavkastning, kostnader	8, 11	-13 954	-13 123	-41 597	-13 069
Kapitalavkastning överförd till skadeförsäkringsrörelsen	4, 40	-5 622	-4 946	-5 622	-4 946
Övriga intäkter och kostnader	12	-960	560	-960	560
Resultat före skatt/resultat före bokslutsdispositioner och skatt		476 279	67 754	262 223	22 049
Bokslutsdispositioner	13				
Förändring av säkerhetsreserv		-	-	0	0
Förändring av periodiseringsfond		-	-	-7 431	-26 500
Koncernbidrag		-	-	-12	0
Resultat före skatt		476 279	67 754	254 780	-4 451
Skatt på årets resultat	14	-43 606	8 471	-42 214	7 028
Årets resultat		432 672	76 225	212 566	2 577
RAPPORT ÖVER ÖVRIGT TOTALRESULTAT					
Årets resultat		432 672	76 225	212 566	2 577
Årets övrigt totalresultat		754	0	0	0
Årets totalresultat		433 427	76 225	212 566	2 577

Resultatanalys för moderbolaget

Belopp i KSEK

RESULTATANALYS FÖR SKADEFÖRSÄKRINGSRÖRELSE		TOTALT 2019	Sjuk & olycksfall	Hem & villa	Företag & fastighet	Motor	Trafik	Summa dir. försäkring	Mottagen åter- försäkring
Skadeförsäkringsrörelsens tekniska resultat									
Premieintäkt f.e.r.	Not RA 1	560 766	21 763	107 685	166 728	155 653	77 751	529 580	31 186
Kapitalavkastning överförd från finansrörelsen		5 622	588	0	0	0	3 522	4 110	1 512
Försäkringsersättningar f.e.r.	Not RA 2	-367 617	-9 128	-72 030	-64 390	-134 027	-63 037	-342 612	-25 005
Återbäring		0	0	0	0	0	0	0	0
Driftskostnader f.e.r.		-105 154	-3 258	-21 791	-43 047	-18 847	-17 943	-104 886	-268
Övriga intäker/ kostnader		-2 337				0	-2 337	-2 337	
Skadeförsäkringsrörelsens tekniska resultat		91 280	9 965	13 864	59 291	2 779	-2 044	83 855	7 425
Avvecklingsresultat f.e.r.									
Avvecklingsresultat brutto		25 409	18 638	3 556	13 537	-8 235	-9 804	17 692	7 717
Återförsäkrars andel		9 691	-3 345	0	-3 475	146	16 365	9 691	0
Avvecklingsresultat f.e.r.		35 100	15 293	3 556	10 062	-8 089	6 561	27 383	7 717
Försäkringstekniska avsättningar, före avgiven återförsäkring									
Avsättning för ej intjänade premier och kvardröjande risker		-270 171	-11 458	-56 207	-84 218	-73 582	-41 012	-266 477	-3 694
Avsättning för oreglerade skador		-916 183	-115 059	-40 881	-50 921	-32 828	-361 603	-601 292	-314 891
Summa försäkringstekniska avsättningar, före avgiven återförsäkring		-1 186 354	-126 517	-97 088	-135 139	-106 410	-402 615	-867 769	-318 585
Återförsäkrars andel av försäkringstekniska avsättningar									
Avsättning för oreglerade skador		177 994	11 092	6 000	429	872	159 601	177 994	0
Summa återförsäkrars andel av försäkringstekniska avsättningar		177 994	11 092	6 000	429	872	159 601	177 994	0

Noter till resultatanalys

Belopp i KSEK

NOTER TILL RESULTATANALYS SKADEFÖRSÄKRINGSRÖRELSE		TOTALT 2019	Sjuk & olycksfall	Hem & villa	Företag & fastighet	Motor	Trafik	Summa dir. försäkring	Mottagen åter- försäkring
Not RA 1									
Premieintäkter f.e.r.		560 766	21 763	107 685	166 728	155 653	77 751	529 580	31 186
Premieinkomst före avgiven återförsäkring		616 058	24 910	112 631	198 197	159 506	88 055	583 299	32 759
Premier för avgiven återförsäkring		-42 103	-1 882	-2 463	-26 443	-757	-10 558	-42 103	0
Förändring i Avsättning för ej intjänade premier och kvardröjande risker		-13 189	-1 265	-2 483	-5 026	-3 096	254	-11 616	-1 573
Not RA 2									
Försäkringsersättningar f.e.r		-367 617	-9 128	-72 030	-64 390	-134 027	-63 037	-342 612	-25 005
Utbetalda försäkringsersättningar		-390 022	-14 648	-86 490	-83 576	-130 942	-44 223	-359 879	-30 143
Före avgiven återförsäkring		-405 456	-14 648	-86 490	-83 679	-131 264	-59 232	-375 313	-30 143
Återförsäkrars andel		15 434	0	0	103	322	15 009	15 434	0
Förändring i Avsättning för oreglerade skador f.e.r.		22 405	5 520	14 460	19 186	-3 085	-18 814	17 267	5 138
Före avgiven återförsäkring		17 822	8 580	14 460	22 763	-2 910	-30 209	12 684	5 138
Återförsäkrars andel		4 583	-3 060	0	-3 577	-175	11 395	4 583	0

Rapport över finansiell ställning för koncernen

Belopp i KSEK

TILLGÅNGAR	Not	2019	2018
Immateriella tillgångar			
Systemutvecklingskostnader	15	0	3 996
		0	3 996
Placeringstillgångar			
Förvaltningsfastigheter	16, 19	47 900	47 900
Aktier och andelar i intresseföretag	18	98 875	98 875
Aktier och andelar	19	1 985 725	1 588 348
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	19	734 155	698 510
		2 866 655	2 433 633
Depåer hos företag som avgivit återförsäkring		85	220
Återförsäkrars andel av försäkringstekniska avsättningar			
Oreglerade skador	27	177 994	173 411
		177 994	173 411
Fordringar			
Fordringar avseende direkt försäkring	20	162 705	191 663
Fordringar avseende återförsäkring		2 530	10 931
Övriga fordringar		42 484	6 192
		207 720	208 786
Andra tillgångar			
Rörelsefastigheter	16	64 000	64 000
Övriga materiella tillgångar och varulager	21	4 902	4 905
Aktuell skattefordran		5 283	0
Likvida medel	14	73 950	148 485
		148 134	217 390
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter			
Förutbetalda anskaffningskostnader	22	3 245	3 766
Övriga förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	23	5 805	2 756
		9 050	6 522
SUMMA TILLGÅNGAR		3 409 638	3 043 958

EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER	Not	2019	2018
Eget kapital			
Balanserad vinst eller förlust inklusive årets resultat		1 837 374	1 403 947
		1 837 374	1 403 947
Försäkringstekniska avsättningar före avgiven återförsäkring			
Ej intjänade premier och kvarstående risker	25	270 171	256 982
Oreglerade skador	26	916 183	934 005
Återbäring	38	4 087	103 353
		1 190 441	1 294 340
Andra avsättningar			
Pensioner	27	9 403	4 519
Aktuell skatteskuld	14	0	9 823
Uppskjuten skatteskuld	14	245 449	209 546
		254 853	223 888
Skulder			
Skulder avseende direkt försäkring		62 693	66 514
Skulder avseende återförsäkring		6 785	3 598
Övriga skulder	19, 28, 29	41 276	34 493
		110 753	104 605
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter			
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	30	16 217	17 178
		16 217	17 178
SUMMA EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER		3 409 638	3 043 958

För upplysning om koncernens ställda säkerheter och eventualförpliktelser, se noterna 32 och 33.

Balansräkning för moderbolaget

Belopp i KSEK

TILLGÅNGAR	Not	2019	2018
Immatriella tillgångar		0	3 996
Placeringstillgångar			
Byggnader och mark	16	7 900	111 900
Aktier och andelar i koncernföretag	17	251 390	177 231
Aktier och andelar i intresseföretag	18	7 100	7 100
<i>Andra finansiella placeringstillgångar</i>			
Aktier och andelar	19	1 399 323	1 236 704
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	19	734 155	698 510
		2 399 868	2 231 445
Depåer hos företag som avgivit återförsäkring		85	220
Återförsäkrarens andel av försäkringstekniska avsättningar			
Oreglerade skador	27	177 994	173 411
		177 994	173 411
Fordringar			
Fordringar avseende direkt försäkring	20	162 705	191 663
Fordringar avseende återförsäkring		2 530	10 931
Fordringar på dotterbolag		41 179	238
Övriga fordringar		42 482	5 952
		248 896	208 784
Andra tillgångar			
Materiella tillgångar och varulager	21	4 902	4 905
Aktuell skattefordran	14	5 283	0
Kassa och bank		47 185	115 118
		57 370	120 023
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter			
Förutbetalda anskaffningskostnader	22	3 245	3 766
Övriga förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	23	5 404	2 755
		8 649	6 521
SUMMA TILLGÅNGAR		2 892 863	2 744 400

EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER	Not	2019	2018
Eget kapital			
Uppskrivningsfond		18 009	18 009
Reservfond		10 000	10 000
Balanserad vinst eller förlust		664 038	661 460
Årets resultat		212 566	2 577
		904 613	692 046
Obeskattade reserver	24	526 943	519 512
Försäkringstekniska avsättningar före avgiven återförsäkring			
Ej intjänade premier och kvardröjande risker	25	270 171	256 982
Oreglerade skador	26, 40	916 183	934 005
Återbäring	38	4 087	103 353
		1 190 441	1 294 340
Andra avsättningar			
Pensioner	27	9 403	4 519
Aktuell skatteskuld	14	0	9 823
Uppskjuten skatteskuld	14	136 899	102 526
		146 302	116 868
Skulder			
Skulder avseende direkt försäkring		62 693	66 514
Skulder avseende återförsäkring		6 785	3 598
Övriga skulder	19, 28, 29	38 914	34 342
		108 392	104 454
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter			
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	30	16 170	17 180
		16 170	17 180
SUMMA EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER		2 892 863	2 744 400

Rapport över förändringar i eget kapital

Belopp i KSEK

	Balanserade vinstmedel inkl. årets resultat		Totalt eget kapital	
EGET KAPITAL I KONCERNEN				
Ingående eget kapital 2018-01-01	1 327 722		1 327 722	
Årets totalresultat				
Årets resultat	76 225		76 225	
Årets övrigt totalresultat	0		0	
Årets totalresultat	76 225		76 225	
Utgående eget kapital 2018-12-31	1 403 947		1 403 947	
Ingående eget kapital 2019-01-01	1 403 947		1 403 947	
Årets totalresultat				
Årets resultat	432 672		432 672	
Årets övrigt totalresultat	754		754	
Årets totalresultat	433 426		433 426	
Utgående eget kapital 2019-12-31	1 837 373		1 837 373	
EGET KAPITAL I MODERBOLAGET	Bundet eget kapital	Fritt eget kapital	Totalt eget kapital	
	Reservfond	Uppskrivningsfond	Balanserat resultat inkl. årets resultat	
Ingående eget kapital 2018-01-01	10 000	18 009	661 460	689 469
Årets totalresultat				
Årets resultat			2 577	2 577
Årets övrigt totalresultat				0
Årets totalresultat	0	0	2 577	2 577
Utgående eget kapital 2018-12-31	10 000	18 009	664 037	692 046
Ingående eget kapital 2019-01-01	10 000	18 009	664 037	692 046
Årets totalresultat				
Årets resultat			212 566	212 566
Årets övrigt totalresultat			0	0
Årets totalresultat	0	0	212 566	212 566
Utgående eget kapital 2019-12-31	10 000	18 009	876 603	904 612

Kassaflödesanalys (direkt metod)

Belopp i KSEK

	KONCERNEN		MODERBOLAGET	
	2019	2018	2019	2018
Löpande verksamhet	Jan-Dec	Jan-Dec	Jan-Dec	Jan-Dec
Premiebetalningar	611 118	577 884	611 118	577 884
Utbetalningar av premier till återförsäkrare	-38 916	-47 903	-38 916	-47 903
Skadeutbetalningar	-405 456	-350 848	-405 456	-350 848
Skadeinbetalningar från återförsäkrare	23 835	7 209	23 835	7 209
Driftsutgifter	-115 232	-91 316	-107 010	-91 316
Utbetalningar av återbäring	-99 266	-16	-99 266	-16
Betald skatt	-17 808	-12 058	-17 808	-12 058
Kassaflöde från den löpande verksamheten	-41 725	82 952	-33 503	82 952
Investeringsverksamheten				
Direktavkastning	167 410	40 543	-10 109	12 015
Nettoinvesteringar i:				
- byggnader & mark	0	0	0	0
- aktier & andelar i koncernföretag	0	-138 664	-74 161	-138 664
- finansiella placeringstillgångar	-200 154	56 106	49 906	56 106
Nettoinvesteringar i materiella tillgångar	-66	1 200	-66	1 200
Kassaflöde från investeringsverksamheten	-32 810	-40 815	-34 430	-69 343
Finansieringsverksamheten				
Betalda räntor	0	0	0	0
Amortering av lån	0	0	0	0
Kassaflöde från finansieringsverksamheten	0	0	0	0
Årets kassaflöde	-74 535	42 137	-67 933	13 609
Likvida medel vid årets början	148 485	106 348	115 118	101 509
Årets kassaflöde	-74 535	42 137	-67 933	13 609
Likvida medel vid årets slut	73 950	148 485	47 185	115 118

Not 1 Redovisningsprinciper

Allmän information

I denna not beskrivs inledningsvis koncernens redovisningsprinciper. Moderbolaget tillämpar samma redovisningsprinciper som koncernen, med de avvikelser som anges i avsnittet Moderbolagets redovisningsprinciper.

Länsförsäkring Kronoberg (529501-7189), är ett ömsesidigt försäkringsbolag med säte i Växjö kommun. Bolaget bildar koncern med helägda dotterbolagen Länsgården AB (556683-4015), Linneus fastigheter AB (559091-4197, Lejonet 5 fastigheter AB (559091-4189), Astrad fastigheter AB (559091-4171), Länsförsäkring Kronoberg Skog AB (559180-4389) samt Hagebys Gård i Växjö AB (559199-7407). Adressen till samtliga bolag är Kronobergsgatan 10, Box 1503, 351 15 Växjö.

Årsredovisningen omfattar perioden 2019-01-01 till 2019-12-31.

Överensstämmelse med normgivning och lag

Bilagda årsredovisningshandlingar har upprättats enligt lagen om årsredovisning i försäkringsbolag (ÅRFL) samt i enlighet med Finansinspektionens föreskrifter och allmänna råd (FFFS 2015:12) inklusive ändringsföreskrifter. Koncernredovisningen har upprättats i enlighet med International Financial Reporting Standards (IFRS) utgivna av International Accounting Standards Board (IASB) samt tolkningar av dessa utgivna av International Financial Reporting Interpretations Committee (IFRIC). Koncernen tillämpar RFR 1 och moderbolaget RFR 2.

Årsredovisningen har godkänts för utfärdande av styrelsen och verkställande direktören den 12 mars 2020.

Resultat- och balansräkning blir föremål för fastställande på ordinarie bolagsstämma den 27 april 2020.

Funktionell valuta och rapporteringsvaluta

Moderbolagets funktionella valuta är svenska kronor som även utgör rapporteringsvalutan för moderbolaget och för koncernen. Det innebär att de finansiella rapporterna presenteras i svenska kronor. Samtliga belopp är, om inte annat anges, avrundade till närmaste tusental.

Bedömningar och uppskattningar i de finansiella rapporterna

Att upprätta de finansiella rapporterna i enlighet med IFRS kräver att företagsledningen gör ett antal bedömningar och uppskattningar samt gör antaganden som påverkar tillämpningen av redovisningsprinciperna och de redovisade beloppen av tillgångar, skulder, intäkter och kostnader. Dessa baseras både på framåtblickande bedömningar och historiska erfarenheter som läggs samman med ett antal andra faktorer som under rådande förhållanden synes vara rimliga för verksamheten. Resultatet används sedan bland annat för att bedöma de redovisade värdena på sådana tillgångar och skulder vars värde inte tydligt framgår från externa källor. Det verkliga utfallet kan avvika från de bedömningar och uppskattningar som gjorts.

Uppskattning och antagande ses över regelbundet. I not 2 beskrivs bedömningar och uppskattningar som har en betydande inverkan på de finansiella rapporterna.

Resultatredovisning

Resultatet redovisas i två huvuddelar. Skadeförsäkringsrörelsens tekniska resultat samt ytterligare ett icke-tekniskt resultat som omfattar den del av kapitalavkastningen som återstår efter överförd avkastning till försäkringsrörelsen. Kapitalavkastningen inkluderar orealiserade värdeförändringar. Dessa värdeförändringar, med avdrag för uppskjuten skatt, redovisas inom Eget kapital under rubriken Balanserad vinst.

Den överförda kapitalavkastningen har beräknats på halva premieintäkten för egen räkning samt på medelvärdet av in- och utgående avsättningar för oreglerade skador för egen räkning under året. Använda räntesatser för respektive försäkringsgren redovisas under not 4.

Ändrade redovisningsprinciper för 2019

IFRS 9, Finansiella instrument, klassificering och värdering har ett samband med val av tillämpning av principer för redovisning i den kommande redovisningsstandarden för försäkringsavtal, IFRS 17. Sambandet påverkar val av presentation av ränteeffekter i resultaträkningen eller i övrigt totalresultat vid värdering av åtaganden hänförligt till försäkringsavtal. Förändringen medger två valmöjligheter för försäkringsföretag. Ett alternativ ("deferral approach") är att företag som bedriver försäkringsverksamhet, om vissa kriterier är uppfyllda, kan skjuta upp tillämpningen av IFRS 9. Det andra alternativet ("overlay approach") är att de försäkringsföretag som enligt IFRS 9 klassificerar finansiella instrument till verkligt värde via resultaträkningen som under IAS 39 inte var klassificerade till verkligt värde via resultaträkningen medges en alternativ tillämpning av IFRS 9. Det innebär i korthet att de kan välja att presentera skillnaden mellan det belopp som skulle ha redovisats i resultaträkningen enligt IFRS 9 och det belopp som skulle ha redovisats i resultaträkningen enligt IAS 39 i Övrigt totalresultat.

IFRS 9 Finansiella instrument ersätter IAS 39 Finansiella instrument: Redovisning och värdering. IASB har genom IFRS 9 färdigställt ett helt "paket" av förändringar avseende redovisning av finansiella instrument. Paketet innehåller nya utgångspunkter för klassificering och värdering av finansiella instrument, en framåtblickande ("expected loss") nedskrivningsmodell och förenklade förutsättningar för försäkringsredovisning. IFRS 9 har trätt ikraft 1 januari 2018. Bolaget har ännu inte gjort någon detaljerad utvärdering, men preliminärt bedöms inte IFRS 9 medföra någon förändring av bolagets redovisning. Bolaget har valt att skjuta på tillämpningen tills IFRS 17 träder i kraft.

IFRS 16 Leasing

Ny leasingstandard IFRS 16 som ersätter IAS17 från och med 1 januari 2019 och tillämpas antingen i sin helhet retroaktivt (d v s tillämpning sker som om IFRS 16 alltid tillämpats) eller med modifierad retroaktivitet. Effekten av full retroaktivitet sker genom justering mot eget kapital per 1 januari 2018 och jämförelsetal uppdateras så att 2018 lämnas enligt IFRS 16. Effekten av modifierad retroaktivitet justeras mot eget kapital 1 januari 2019 och jämförelsetal för 2018 lämnas

enligt tidigare standard IAS 17. Bolaget har gjort en utvärdering av sina leasingavtal. Resultatet visar att inga avtal har bedömts vara materiella vare sig för sig eller tillsammans varför den nya standarden inte kommer att påverka de finansiella rapporterna framöver

Övriga förändringar

Övriga ändringar av IFRS med tillämpning från och med 2019 har inte haft någon väsentlig effekt på företagets redovisning.

Nya IFRS och tolkningar som ännu inte börjat tillämpas

IFRS 17 Försäkringsavtal

IFRS 17 Försäkringsavtal publicerades den 18 maj 2017 och ska ersätta IFRS 4 Försäkringsavtal. Den nya standarden har ännu inte antagits av EU men föreslås träda i kraft för räkenskapsår som inleds den 1 januari 2022 eller senare. Standarden kommer att eliminera motsägelser och svagheter i den befintliga metodiken genom att tillhandahålla ett principbaserat regelverk för redovisning av försäkringsavtal. Den nya standarden kommer även att ställa ett utökat krav på upplysningar för att öka jämförbarheten mellan olika företag.

Under 2019 utkom IASB med ändringsförslag till IFRS 17 som skickades för konsultation i branschen. IASB utreder svaren från konsultationen för att fastställa förändringarna. IASB planerar att utkomma med en uppdaterad standard under 2020.

Finansinspektionen utreder hur en implementering av IFRS 17 ska ske i juridisk person och i koncernredovisningen för svenska försäkringsföretag. Idag råder det osäkerhet i hur stor del av IFRS 17 som kommer att implementeras i svenska föreskrifter. Finansinspektionen överväger även att införa en två-årig implementeringstid av föreskrifterna, vilket innebär att föreskrifterna ska tillämpas senast för det räkenskapsår som inleds den 1 januari 2024.

Finansinspektionen kommer i samband med implementeringen av IFRS 17 att ompröva ställningstagandet om att onoterade försäkringsföretag ska tillämpa full IFRS i sin koncernredovisning

Frivillig ändring av redovisningsprincip

Från och med 1 januari 2020 kommer bolaget att diskontera försäkringstekniska avsättningar med avseende på olycksfallsförsäkringar. Genom denna diskontering nuvärdesberäknas framtida förväntade kassaflöden från olycksfallsreserven till balansdagen.

Övriga kommande ändringar av IFRS bedöms inte ha någon väsentlig effekt på företagets redovisning

Konsolideringsprinciper

Dotterföretag

Dotterföretag är företag som står under ett bestämmande inflytande från Moderbolaget. Koncernen kontrollerar ett företag när den exponeras för eller har rätt till rörlig avkastning från sitt innehav i företaget och har möjlighet att påverka avkastningen genom sitt inflytande i företaget. Bestämmande inflytande innebär direkt eller indirekt en rätt att utforma ett företags finansiella och operativa strategier i syfte att erhålla ekonomiska fördelar. Dotterföretag redovisas enligt förvärvsmetoden. Dotterföretags finansiella rapporter tas in i koncernredovisningen från och med förvärvstidpunkten till det datum då det bestämmande inflytandet upphör.

Intresseföretag

Intresseföretag är de företag för vilka koncernen har ett betydande, men inte bestämmande, inflytande över den driftsmässiga och finansiella styrningen, vanligtvis genom andelsinnehav mellan 20 och 50 procent av röstetalet. Andelar i intressebolag redovisas till verkligt värde i koncernredovisningen och orealiserad värdeförändring redovisas som orealiserat resultat i koncernens resultaträkning. Erhållna utdelningar från intresseföretaget minskar det redovisade värdet på innehavet i intresseföretaget.

Transaktioner som elimineras vid konsolidering

Koncerninterna fordringar och skulder, intäkter eller kostnader och orealiserade vinster eller förluster som uppkommer från interna transaktioner mellan koncernföretag, elimineras i sin helhet vid upprättandet av koncernredovisningen. Orealiserade vinster som uppkommer från transaktioner med intresseföretag elimineras i den utsträckning som motsvarar koncernens ägarandel i företaget. Orealiserade förluster elimineras på samma sätt som orealiserade vinster, men endast i den utsträckning det inte finns något nedskrivningsbehov.

Redovisning av försäkringsavtal

Försäkringsavtal redovisas i enlighet med FFFS 2015:12 och IFRS 4. Enligt IFRS 4 ska endast sådana kontrakt som överför betydande försäkringsrisk mellan försäkringsgivare och försäkringstagare redovisas som försäkring. Kontrakt som inte överför tillräcklig risk redovisas som antingen finansiella instrument (lån) eller serviceavtal. Enligt de kontrakt som Bolaget tecknat utgår olika belopp vid försäkringsfall, beroende på skadans omfattning och kontraktstyp. Även i de fall ersättningen är liten i absoluta tal, är beloppet betydande i relation till det belopp som utbetalas om den försäkrade händelsen inte inträffar (då ingen ersättning utgår). Samtliga Bolagets försäkringskontrakt har därför bedömts överföra tillräckligt mycket risk för att de ska klassas som försäkring enligt definitionen i IFRS 4.

Premieinkomst

Som premieinkomst redovisas samtliga premier för vilka ansvarighet inträtt, det vill säga när försäkringsperioden börjat löpa eller premien förfallit till betalning.

Premieintäkt

Som premieintäkt redovisas den del av premieinkomsten som är hänförlig till redovisningsperioden. Den del av premieinkomsten från försäkringskontrakt som avser tidsperioder efter balansdagen avsetts till premiereserv i balansräkningen. Beräkning av avsättning till premiereserv sker i normalfallet genom att premieinkomsten periodiseras strikt utifrån det underliggande försäkringskontraktets löptid.

Försäkringsersättningar

Försäkringsersättningar utgörs av redovisningsperiodens kostnader för inträffande skador vare sig de är anmälda till bolaget eller ej. I de totala försäkringsersättningarna ingår under perioden utbetalda försäkringsersättningar och förändringar i avsättningar för oreglerade skador. Återvinning avseende redan kostnadsförda skador redovisas som en reduktion av skadekostnaden.

Försäkringstekniska avsättningar

Försäkringstekniska avsättningar utgörs av avsättning för ej intjänade premier och kvardröjande risker, avsättning för oreglerade skador samt avsättningar för återbäring och motsvarar förpliktelser enligt ingångna försäkringsavtal. Alla förändringar i försäkringstekniska avsättningar redovisas över resultaträkningen.

Avsättning för ej intjänade premier och kvardröjande risker

Avsättningen för ej intjänade premier och kvardröjande risker avser att täcka den förväntade skade- och driftskostnaden under den återstående löptiden på ingångna försäkringskontrakt. Ej intjänade premier beräknas pro rata temporis. Avsättning för kvardröjande risker ska göras om premienivån för bolagets hela affär bedöms vara för låg. Den kan även överväga sådan avsättning om premienivån i en enskild försäkringsgren bedöms vara för låg.

Avsättning för oreglerade skador

Avsättningen för oreglerade skador ska täcka de förväntade framtida utbetalningarna för samtliga inträffade skador, inklusive de skador som ännu inte rapporterats till bolaget, så kallade okända skador (IBNR – avsättning). Avsättningen inkluderar även kostnader för skadereglering samt förväntad kostnadsökning. Uppskattningen av avsättningsbehovet görs för de flesta skador med statistiska metoder på historiska erfarenheter och skadeutfall. För de större skadorna och för skador med komplicerade ansvarsförhållanden görs en individuell bedömning. Avsättningarna för oreglerade skador är väsentliga för en bedömning av bolagets redovisade resultat och ställning, eftersom en avvikelse mot faktiska framtida utbetalningar resulterar i ett avvecklingsresultat som redovisas kommande år. En redogörelse för bolagets avvecklingsresultat återfinns i resultatanalysen samt periodens förändring av oreglerade skador återfinns i resultaträkningen. Risker för en felaktig avsättning kommenteras vidare i not 2. Där åskådliggörs också nuvarande avsättning för oreglerade skador genom en beskrivning av skadekostnadernas utveckling över tiden.

Bolaget har beslutat att diskontera ersättningsreserverna i trafikaffären, både i direkt och mottagen affär, samt återförsäkrarens andel. Avsättningen för skadelivräntor beräknas enligt vedertagna livförsäkringstekniska metoder, och diskonteras till marknadsränta. För finansiell redovisning tillhandahålls löpande en rekommendation om diskonteringsräntesatsen av aktuariefunktionen. För solvensändamål sker diskontering efter föreskriven marknadsräntekurva. För metod och aktuella räntesatser se vidare not 40.

Återbäring

Beslut om återbäring fattas av styrelsen vid varje enskilt tillfälle. Beslutet skall innefatta vilka försäkringstagare som omfattas av återbäringen samt hur återbäringen skall fördelas mellan de återbäringsberättigade. Bolagets kapitalbas skall dessutom vara tillräckligt stor för att med betryggande marginal uppfylla de krav som ställs på erforderlig solvensmarginal och de krav som ställs för att uppfylla Finansinspektionens Solvensrapportering.

Återbäring ska redovisas som en avsättning i balansräkningen för det år då återbäringen beslutats. I resultaträkningen minskar återbäringen det försäkringstekniska resultatet.

Förutbetalda anskaffningskostnader

Försäljningskostnader som har ett klart samband med tecknande av försäkringsavtal och som bedöms generera en marginal som minst täcker anskaffningskostnaderna har aktiverats. Anskaffningskostnader innefattar driftskostnader som direkt eller indirekt kan hänföras till tecknandet eller förnyandet av försäkringsavtal såsom provisioner samt löner och omkostnader för säljpersonalen. Anskaffningskostnader avskrivs på 12 månader på ett sätt som motsvarar periodisering av den intjänade premien för försäkringen ifråga.

Förlustprövning

Bolagets tillämpade redovisnings- och värderingsprinciper för försäkringstekniska avsättningar och förutbetalda anskaffningskostnader innebär automatiskt en prövning att avsättningarna är tillräckliga med avseende på förväntade framtida kassaflöden.

Driftskostnader

Driftskostnader redovisas funktionsuppdelade som anskaffningskostnader eller som administrationskostnader. Driftskostnaderna för skadereglering redovisas som en del av resultaträkningens Försäkringsersättningar medan driftskostnaderna för finansförvaltning och förvaltningsfastigheter redovisas som kapitalförvaltningskostnader.

Driftskostnader i försäkringsrörelsen redovisas funktionsuppdelade som anskaffningskostnader, administrationskostnader samt skaderegleringskostnader. Driftskostnader för skadereglering redovisas som en del av resultaträkningens försäkringsersättningar. Driftskostnader för kapitalförvaltning redovisas under Icke tekniskt resultat som Kapitalförvaltningens kostnader. Under Icke tekniskt resultat redovisas även driftskostnader för förmedlad affär som Övriga intäkter och kostnader, se not 12.

Avgiven återförsäkring

Kostnader för återförsäkring redovisas i resultaträkningen under posten Premier för avgiven återförsäkring. Den del av risken för vilken återförsäkring tecknats redovisas i balansräkningen som Återförsäkrarens andel av försäkringstekniska avsättningar. Kontroller för att fastställa eventuella nedskrivningsbehov avseende denna post genomförs löpande och per balansdagen. Nedskrivningsbehov föreligger när det bedöms som sannolikt att återförsäkraren inte kommer att infria sina åtaganden enligt återförsäkringsavtalen.

Intäkter

Intäkter hänförliga från försäkringsavtal behandlas under avsnittet Redovisning av försäkringsavtal.

Intäkter från förmedlad affär

Bolaget erbjuder/förmedlar ett brett utbud av försäkringar inom livområdet, djur- och grödaförsäkring samt bank- och fondtjänster genom avtal med Länsförsäkringar AB och dess helägda dotterbolag. För de förmedlade affärerna har bolaget ansvaret för kundrelationerna, och erhåller ersättning för detta arbete. Intäkterna redovisas i resultaträkningen under det icke-tekniska resultatet under Övriga intäkter. Intäkterna redovisas i den takt de tjänas in, det vill säga när tjänsten utförts.

Hyresintäkter

Hyresintäkter från förvaltningsfastigheter redovisas linjärt i resultaträkningen baserat på villkoren i hyresavtalet. Dessa redovisas under kapitalavkastningen i den period vilka de är hänförliga till.

Kostnader för rörelsefastigheter fördelas ut till respektive verksamhetsdel och utgör periodens lokalkostnader.

Ränteintäkter

För alla räntebärande finansiella instrument (även de som värderats till verkligt värde) redovisas ränteintäkter med tillämpning av effektivräntemetoden. Ränteintäkter redovisas i rad Kapitalavkastning intäkter i resultaträkningen.

Finansiella instrument

Finansiella instrument redovisas enligt principerna i IAS 39. Det innebär att samtliga finansiella instrument klassificerats i enlighet med kategorierna av finansiella instrument i IAS 39. Hur denna klassificering gjorts framgår av avsnittet Klassificering av finansiella instrument nedan.

Redovisning i balansräkningen

Finansiella tillgångar eller skulder tas upp i balansräkningen när bolaget blir part enligt instrumentets avtalsmässiga villkor (affärsdagsredovisning). Kundfordringar tas upp i balansräkningen när de faktureras. Leverantörsskulder tas upp när faktura mottagits. Andra skulder tas upp när motparten har presterat och en avtalsenlig skyldighet att betala föreligger (även om faktura ännu inte mottagits). En finansiell tillgång tas bort från balansräkningen när rättigheterna i avtalet realiserats, förfaller eller bolaget förlorar kontrollen över dem. Detsamma gäller för del av finansiella tillgångar. Finansiella skulder tas bort från balansräkningen när förpliktelsen i avtalet fullgörs eller på annat sätt utsläcks. Detsamma gäller för delar av finansiella skulder.

En finansiell tillgång och en finansiell skuld kvittas och redovisas med ett nettobelopp i balansräkningen endast när det föreligger en legal rätt att kvitta beloppen samt att det föreligger avsikt att reglera posterna med ett nettobelopp eller att samtidigt realisera tillgången och reglera skulden.

För alla räntebärande finansiella instrument (även de som värderas till verkligt värde) redovisas ränteintäkter och räntekostnader med tillämpning av effektivräntemetoden. Upplupen ränta på räntebärande tillgångar och skulder redovisas på särskild rad i balansräkningen som upplupen ränteintäkt eller räntekostnad, separat från tillgången eller skulden som räntan löper på.

Finansiella instrument redovisas initialt till anskaffningsvärde. Anskaffningsvärde för finansiella instrument som klassificerats som finansiella tillgångar redovisade till verkligt värde via resultaträkningen består av verkligt värde exklusive transaktionskostnader. Transaktionskostnader (t.ex. courtage) för dessa instrument kostnadsförts således direkt som kapitalförvaltningskostnader. För övriga finansiella instrument motsvarar anskaffningsvärdet instrumentets verkliga värde inklusive transaktionskostnader.

Efter anskaffningstillfället beror redovisning och värdering av finansiella instrument av hur de har klassificerats. För redovisade värden med uppdelning på värderingskategori se not 19.

Klassificering av finansiella instrument

Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde med värdeförändringar redovisade över resultaträkningen.

Bolaget förvaltar och utvärderar alltid resultatet av samtliga placeringstillgångar (aktier, obligationer och derivat) på basis av verkligt värde förutom när verkligt värde inte kan fastställas på ett tillförlitligt sätt. I uppföljningen av kapitalförvaltningens resultat är fokus främst riktat på nyckeltalet totalavkastning. I detta mått inkluderas såväl realiserade som orealiserade resultat (förutom i de fåtal fall när verkligt värde inte kan fastställas på ett tillförlitligt sätt). Detta innebär att även placeringar i onoterade aktier såsom till exempel Länsförsäkringar AB ingår i denna utvärdering. Det är därför bolagets bedömning att en redovisning till verkligt värde med värdeförändringarna över resultatet ger en mer relevant redovisningsinformation för läsarna. Bolaget kategoriserar alltid sina finansiella tillgångar såsom finansiella tillgångar som identifierats som finansiella tillgångar värderade till verkligt värde med värdeförändringar redovisade över resultaträkningen förutom när verkligt värde inte kan fastställas på ett tillförlitligt sätt och när redovisningslagstiftningen inte medger detta vid redovisning i juridisk person.

Alla derivat klassificeras som innehav för handelsändamål oavsett syftet med innehavet (i enlighet med IAS39). Finansiella tillgångar som innehas för handelsändamål ingår i kategorin finansiella tillgångar värderade till verkligt värde med värdeförändringar redovisade över resultaträkningen.

Finansiella tillgångar som värderas till verkligt värde med värdeförändringar redovisade över resultaträkningen utgörs i balansräkningen av aktier i andra företag än koncernföretag samt obligationer.

Aktier och andelar i koncernföretag värderas i moderbolagets balansräkning till anskaffningsvärdet. Eventuellt nedskrivningsbehov prövas regelbundet.

Lånefordringar och kundfordringar

Låne- och kundfordringar värderas i efterföljande perioder till upplupet anskaffningsvärde. Vid varje rapporttillfälle utvärderar företaget om det finns objektiva indikationer att låne- och kundfordringar är i behov av nedskrivning. I kategorin Lånefordringar och kundfordringar

ringar ingår även likvida medel. Likvida medel består av kassamedel samt omedelbart tillgängliga tillgodohavanden hos banker och motsvarande institut samt kortfristiga likvida placeringar med en löptid från anskaffningstidpunkten understigande tre månader, och som är utsatta för endast en obetydlig risk för värdefluktuationer.

Finansiella skulder värderade till verkligt värde

Denna kategori instrument utgörs av derivat med negativa marknadsvärden och som inte används för säkringsredovisning. Alla derivat med negativa marknadsvärden som inte ingår i säkringsredovisning klassificeras (i enlighet med IAS 39) som innehav för handelsändamål oavsett syftet med innehavet. Finansiella skulder som innehas för handelsändamål ingår i kategorin Finansiella skulder värderade till verkligt värde med värdeförändringarna redovisade över resultatet.

Övriga finansiella skulder

Övriga finansiella skulder utgörs i balansräkningen av skulder till kreditinstitut och övriga skulder t ex leverantörsskulder. Finansiella skulder värderas i efterföljande perioder till upplupet anskaffningsvärde. Upplupet anskaffningsvärde bestäms utifrån den effektivränta som beräknades när skulden togs upp.

Värderingsprinciper

Verkligt värde är det pris som vid värderingstidpunkten skulle erhållas vid försäljning av en tillgång eller betalas vid en överlåtelse av en skuld genom en ordnad transaktion mellan marknadsaktörer. Följande sammanfattar de metoder och antaganden som främst använts för att fastställa verkligt värde på finansiella instrument.

Noterade innehav

Verkligt värde på finansiella tillgångar, som är noterade på en aktiv marknad, motsvaras av tillgångens noterade köpkurs på balansdagen utan tillägg för transaktionskostnader (t ex courtage) vid anskaffningstillfället. Ett finansiellt instrument betraktas som noterat på en aktiv marknad om noterade priser med lätthet finns tillgängliga på en börs, hos en handlare, mäklare, branschorganisation, företag som tillhandahåller aktuell prisinformation eller tillsynsmyndighet och dessa priser representerar faktiska och regelbundet förekommande marknadstransaktioner på affärsmässiga villkor. Eventuella framtida transaktionskostnader vid en avyttring beaktas inte. Sådana instrument återfinns på balansposterna Aktier och andelar, Obligationer och andra räntebärande värdepapper.

Onoterade innehav

Verkligt värde på onoterade finansiella tillgångar fastställs genom att använda beprövade värderingstekniker, till exempel nyligen genomförda transaktioner, pris på liknande instrument och diskonterade kassaflöden.

För finansiella instrument som inte är noterade på en aktiv marknad så tar företaget fram det verkliga värdet genom att använda en värderingsteknik, som i så hög utsträckning som möjligt bygger på marknadsuppgifter och företagsspecifika uppgifter används i så låg grad som möjligt. Företaget kalibrerar med regelbundna intervall värderingstekniken och prövar dess giltighet genom att jämföra utfallen från värderingstekniken med priser från observerbara aktuella marknadstransaktioner i samma instrument. Valet av tillämpad metod för att uppskatta verkligt värde bygger på ett antal bedömningar som bolaget fått göra. Vidare finns det en betydande osäkerhet i dessa

uppskattningar i den utsträckning som värderingen bygger på information som inte kan observeras på marknaden.

Bolagets aktieinnehav i Länsförsäkringar AB har värderats till verkligt värde på basis av aktiernas substansvärde. Eftersom aktierna innehas med hembudsförbehåll enligt vilket aktierna i första hand måste erbjudas de övriga ägarna till ett pris som motsvarar substansvärdet, så utgör substansvärdet i de flesta fall aktiernas verkliga värde.

Redovisning i resultaträkningen av realiserade och orealiserade värdeförändringar

För placeringstillgångar som värderas till verkligt värde över resultaträkningen redovisas såväl realiserade som orealiserade värdeförändringar i den icke tekniska redovisningen som kapitalavkastning. Realiserade värdeförändringar redovisas under kapitalavkastningen realiserade vinster respektive realiserade förluster, netto per tillgångsslag. Orealiserade värdeförändringar redovisas under kapitalavkastningen orealiserade vinster respektive orealiserade förluster, netto per tillgångsslag.

Övriga tillgångar

Immateriella tillgångar

Immateriella tillgångar i form av utvecklingskostnader för datorprogram som förvärvats av koncernen redovisas till anskaffningsvärde minus ackumulerade avskrivningar. Tillkommande utgifter för aktiverade immateriella tillgångar redovisas som en tillgång i balansräkningen endast då de ökar de framtida ekonomiska fördelarna för den specifika tillgången till vilka de hänförs. Alla andra utgifter kostnadsförs när de uppkommer.

Avskrivningsbara immateriella tillgångar skrivs av från det datum då de är tillgängliga för användning. Avskrivningar redovisas i resultaträkningen linjärt över den beräknade nyttjandeperioden. De beräknade nyttjandeperioderna för redovisade immateriella tillgångar är 5 år.

Byggnader och mark

Enligt lagbegränsad IFRS, som tidigare tillämpades i koncernredovisningen, var det tillåtet att redovisa både förvaltningsfastigheter och rörelsefastigheter till verkligt värde i koncernredovisningen med värdeförändringar redovisade i resultatet.

Förvaltningsfastigheter

Förvaltningsfastigheter är fastigheter som innehas i syfte att erhålla hyresintäkter och/eller avkastning genom värdestegring. Initialt redovisas förvaltningsfastigheter till anskaffningskostnad, vilket inkluderar till förvärvet direkt hänförliga utgifter. Förvaltningsfastigheter redovisas i balansräkningen till verkligt värde. Det verkliga värdet baseras helt och hållet på värderingar av utomstående oberoende värderingsmän med erkända kvalifikationer och med adekvata kunskaper i värdering av fastigheter av den typ och med de lägen som är aktuella. Värdering sker enligt ett rullande schema där varje fastighet blir värderad minst var 3:e år. Om det under löpande år föreligger indikationer på väsentliga värdeförändringar på fastigheterna sker en omvärdering av de aktuella fastigheterna. Omvärderingar av verkligt värde under löpande år sker genom en intern värdering.

Verkligt värde är det belopp till vilket en tillgång skulle kunna överlåtas eller en skuld regleras, mellan kunniga parter som är oberoende av varandra och som har ett intresse av att transaktionen genomförs. Verkligt värde på förvaltningsfastigheterna har fastställts med en

kombinerad tillämpning av ortsprismetod, utifrån redovisade jämförelseköp, och avkastningsmetod. Avkastningsmetoden är baserad på nuvärdesberäkning av framtida faktiska kassaflöden i form av driftsnetton.

Såväl orealiserade som realiserade värdeförändringar redovisas i resultaträkningen.

Tillkommande utgifter för förvaltningsfastigheter läggs till det redovisade värdet endast om det är sannolikt att de framtida ekonomiska fördelar som är förknippade med utgiften kommer att komma företaget till del och anskaffningsvärdet kan beräknas på ett tillförlitligt sätt. Alla andra tillkommande utgifter redovisas som kostnad i den period de uppkommer. Utgifter som avser utbyten av hela eller delar av identifierade komponenter av fastigheten aktiveras liksom utgifter för helt nya komponenter. Reparationer av förvaltningsfastigheter kostnadsförts i samband med att utgiften uppkommer.

Rörelsefastigheter

För rörelsefastigheter tillämpas den sk omvärderingsmetoden som innebär att avskrivningar belastar driftskostnaderna och omvärdering till verkligt värde görs över övrigt totalresultat.

Materiella tillgångar

Materiella anläggningstillgångar redovisas som tillgång i balansräkningen om det är sannolikt att framtida ekonomiska fördelar kommer att komma bolaget till del och anskaffningsvärdet för tillgången kan beräknas på ett tillförlitligt sätt.

Materiella anläggningstillgångar redovisas i koncernen till anskaffningsvärde efter avdrag för ackumulerade avskrivningar och eventuella nedskrivningar. I anskaffningsvärdet ingår inköpspriset samt kostnader direkt hänförliga till tillgången för att bringa den på plats och i skick för att utnyttjas i enlighet med syftet med anskaffningen. Exempel på direkta hänförliga kostnader som ingår i anskaffningsvärdet är kostnader för leverans och hantering, installation, konsulttjänster och juristtjänster.

Det redovisade värdet för en materiell anläggningstillgång tas bort ur balansräkningen vid utrangering eller avyttring eller när inga framtida ekonomiska fördelar väntas från användning eller utrangering/avyttring av tillgången. Vinst eller förlust som uppkommer vid avyttring eller utrangering av en tillgång utgörs av skillnaden mellan försäljningspriset och tillgångens redovisade värde med avdrag för direkta försäljningskostnader. Vinst och förlust redovisas som övrig rörelseintäkt/kostnad.

Materiella anläggningstillgångar redovisas i koncernen till anskaffningsvärde efter avdrag för ackumulerade avskrivningar och eventuella nedskrivningar. I anskaffningsvärdet ingår inköpspriset samt kostnader direkt hänförliga till tillgången för att bringa den på plats och i skick för att utnyttjas i enlighet med syftet med anskaffningen. Avskrivningstid för maskiner och inventarier såsom kontors-, byggnads- samt datainventarier är fem år och sker linjärt över tillgångens beräknade nyttjandeperiod.

Nedskrivningsprövning av materiella och immateriella tillgångar samt andelar i dotter- och intresseföretag

De redovisade värdena för tillgångarna prövas vid varje balansdag. Om indikation på nedskrivningsbehov finns, beräknas tillgångarens återvinningsvärde. En nedskrivning redovisas när en tillgångs redovisade värde överstiger återvinningsvärdet. Materiella och immateriella tillgångar prövas för nedskrivning enligt IAS 36.

Leasing

Bolaget innehar inga väsentliga leasingavtal.

Andra redovisningsprinciper av betydelse

Avsättningar och eventalförpliktelser

En avsättning redovisas i balansräkningen när en befintlig legal eller informell förpliktelse föreligger som en följd av en inträffad händelse och det också är troligt att regleringen av denna förpliktelse kommer att kräva ett utflöde av ekonomiska resurser vars storlek kan uppskattas tillförlitligt.

En eventalförpliktelse redovisas när det finns ett möjligt åtagande som härrör från inträffade händelser och vars förekomst bekräftas

endast av en eller flera osäkra framtida händelser, eller när det finns ett åtagande som inte redovisas som en skuld eller avsättning på grund av att det inte är troligt att ett utflöde av resurser kommer att krävas, eller inte kan beräknas med tillräcklig tillförlitlighet.

I bolagets avtal med Länsförsäkringar Bank (Banken) regleras hur stor provisionersättning Länsförsäkring Kronoberg skall ha för den förmedlade bankaffären. I detta avtal framgår även att provisionsersättningen skall avräknas visst vid var tid av Banken bestämt belopp om minst 80 % motsvarande de kreditförluster som vid var tid Banken bedömer kommer belasta Banken avseende av bolaget vid var tid förmedlade lån. Avräkning kan högst ske mot vad som motsvarar samtliga framtida utbetalningar av provisionersättning. Bolagets ansvar redovisas under rubriken Ansvarsförbindelser i balansräkningen.

Skatter

Inkomstskatter utgörs av aktuell skatt och uppskjuten skatt. Inkomstskatter redovisas i resultaträkningen, såvida inte den underliggande transaktionen redovisas direkt mot eget kapital då även den tillhörande skatteeffekten redovisas direkt mot eget kapital respektive övrigt totalresultat.

Aktuell skatt är skatt som ska betalas eller erhållas avseende aktuellt år, med tillämpning av de skattesatser som är beslutade eller i praktiken beslutade per balansdagen. Hit hör även justering av aktuell skatt hänförlig till tidigare perioder.

Uppskjuten skatt beräknas enligt balansräkningsmetoden med utgångspunkt i temporära skillnader mellan redovisade och skattemässiga värden på tillgångar och skulder. Värderingen av uppskjuten skatt baserar sig på hur redovisade värden på tillgångar eller skulder förväntas bli realiserade eller reglerade. Uppskjuten skatt beräknas med tillämpning av de skattesatser och skatteregler som är beslutade per balansdagen.

Uppskjutna skattefordringar avseende avdragsgilla temporära skillnader och underskottsavdrag redovisas endast i den mån det är sannolikt att dessa kommer att kunna utnyttjas. Värdet på uppskjutna skattefordringar reduceras när det inte längre bedöms sannolikt att de kan utnyttjas, se också not 14.

Ersättningar till anställda

Förpliktelser avseende avgifter till avgiftsbestämda planer för ersättningar efter avslutad anställning redovisas som en kostnad i resultaträkningen när de uppstår. Förmånsbestämda planer för ersättningar efter avslutad anställning redovisas (i enlighet med Finansinspektionens föreskrifter och UFR 10) på samma sätt som avgiftsbestämda. Kostnader för ersättningar i samband med uppsägningar av personal redovisas vid den tidigaste tidpunkten av när företaget inte längre kan dra tillbaka erbjudandet till de anställda eller när företaget redovisar kostnader för omstrukturering. Ersättningarna som beräknas bli reglerade efter tolv månader redovisas till dess nuvärde. Ersättningar som inte förväntas regleras helt inom tolv månader redovisas enligt långfristiga ersättningar.

Kostnader för ersättningar i samband med uppsägningar av personal redovisas vid den tidigaste tidpunkten av när företaget inte längre kan dra tillbaka erbjudandet till de anställda eller när företaget redovisar kostnader för omstrukturering. Ersättningarna som beräknas bli reglerade efter tolv månader redovisas till dess nuvärde. Ersättningar som inte förväntas regleras helt inom tolv månader redovisas enligt långfristiga ersättningar.

Kortfristiga ersättningar till anställda beräknas utan diskontering och redovisas som kostnad när de relaterade tjänsterna erhålls.

En avsättning för förväntade kostnader för målrelaterad ersättning redovisas när en rättslig eller informell förpliktelse att göra sådana betalningar till följd av att tjänster erhållits från anställda föreligger och denna förpliktelse kan beräknas tillförlitligt.

Utöver vad som beskrivs ovan redovisas ersättning till anställda enligt FFFS 2015:12, se not 35.

Moderbolagets redovisningsprinciper

Av detta avsnitt framgår på vilka punkter moderbolagets redovisningsprinciper avviker från koncernens. De nedan angivna redovisningsprinciperna för moderbolaget har tillämpats konsekvent på samtliga perioder som presenteras i moderbolagets finansiella rapporter.

Moderbolagets redovisning är upprättad enligt Lag om årsredovisning i försäkringsföretag (ÅRFL) samt Finansinspektionens föreskrifter och allmänna råd om Årsredovisning i försäkringsföretag (FFFS 2015:12) inklusive ändringsföreskrifter och Rådet för finansiell rapporterings rekommendation RFR 2. Försäkringsföretaget IFRS och med detta avses internationella redovisningsstandarder som har antagits för tillämpning med de begränsningar som följer av RFR 2 och FFFS 2015:12. Detta innebär att samtliga av EU godkända IFRS tillämpas så långt detta är möjligt inom ramen för svensk lag och med hänsyn till sambandet mellan redovisning och beskattning.

Immateriella tillgångar

Utvecklingskostnader för bland annat datorprogram som redovisas som tillgång i koncernbalansräkningen har redovisats som kostnad i moderbolagets resultaträkning. Som en konsekvens av detta har avskrivningar på dessa utvecklingskostnader som redovisats som en kostnad i koncernresultaträkningen inte belastat moderbolagets resultat.

Dotter- och intresseföretag

Andelar i dotterföretag och intresseföretag redovisas i moderbolaget enligt anskaffningsvärdemetoden. Erhållna utdelningar redovisas som intäkt under förutsättning att dessa härrör från vinstmedel som intjänats efter förvärvet. Nedskrivningsbehov testas löpande. Se vidare not 19 om värderingsprinciper för aktiernas verkliga värde.

Skatter

I moderbolaget redovisas obeskattade reserver inklusive uppskjuten skatteskuld. I koncernredovisningen delas däremot obeskattade reserver upp på uppskjuten skatteskuld och eget kapital.

Koncernbidrag och aktieägartillskott

Koncernbidrag

Erhållna och lämnade koncernbidrag redovisas som bokslutsdispositioner i resultaträkningen.

Aktieägartillskott

Aktieägartillskott förs direkt mot eget kapital hos mottagaren och aktiveras i aktier och andelar hos givaren, i den mån nedskrivning ej erfordras.

Not 2 Risker och riskhantering

Inledning

Att bedriva försäkrings- och bankverksamhet innebär ett risktagande och kunskaper om risk är en kärnkompetens inom bank och försäkring. En alltmer komplex finansiell marknad präglad av detaljerade regelverk ställer ökade krav på processer samt styrning och riskhantering.

Hantering och kontroll av risker är en integrerad del i Länsförsäkring Kronobergs dagliga drift i syfte att underlätta för verksamheten att nå uppsatta mål samt leva upp till åtaganden mot försäkringstagarna.

Riskhanteringssystemet

Bolagets företagsstyrningssystem ska säkerställa en lämplig, effektiv samt sund och ansvarsfull styrning och kontroll av verksamheten som uppfyller gällande regelverk. Det är styrelsen i bolaget som ansvarar för företagsstyrningssystemet som bland annat består av strategistyrning, riskhantering, regelefterlevnad samt intern styrning och kontroll.

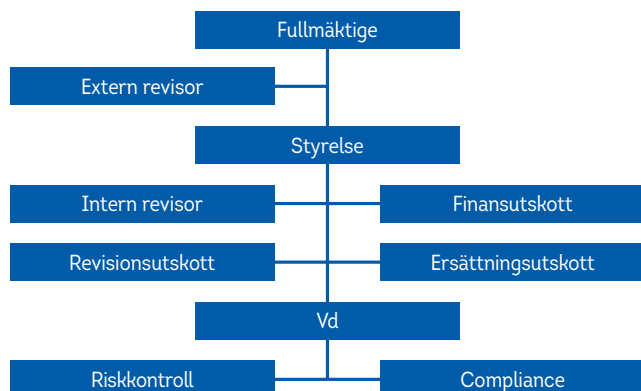
Riskhanteringssystemet omfattar samtliga risker som verksamheten ger upphov till och ska vara effektivt, ändamålsenligt och väl integrerat med företagsstyrningen. Ett viktigt syfte är att tillse att bolaget har en betryggande solvens i förhållande till de risker bolaget är exponerat för.

Bolaget har en sammanhängande riskhanteringsprocess med syfte att ge ledningen möjlighet att på ett effektivt sätt hantera risker och möjligheter. Denna innebär att följande komponenter beaktas och hanteras gemensamt eller specifikt för varje riskkategori; intern miljö, målformulering, händelseidentifiering, riskbedömning, riskåtgärder, kontrollaktiviteter, information och kommunikation, uppföljning och utvärdering.

Organisation för riskarbetet

Syftet med bolagets organisation för riskarbete är att identifiera, bedöma och mäta samtliga risker som bolaget är exponerat för samt att ge styrelsen möjlighet att övervaka och styra riskerna.

Bolagets sätt att hantera risktagande bygger på tydligt definierade ansvarsområden och väl fungerande processer vilket kräver tydligt avgränsade centrala funktioner, i enlighet med Solvens II och Finansinspektionens rekommendationer. Se figur nedan:

Styrelse

Styrelsen har det övergripande ansvaret för internkontroll och riskkontroll samt för att bolaget har lämpligt utformade riskhanteringssystem och processer. Styrelsen fastställer årligen Riskpolicyn och andra riskstyrningsdokument för verksamheten.

Kommittéer inom riskhanteringssystemet

Styrelsens arbete med riskhanteringssystemet bedrivs med stöd av de tre utskott: ersättningsutskottet, finansutskottet och revisionsutskottet. Utskotten bevakar och bereder frågor med anknytning till olika aspekter av riskhanteringssystemet:

- Ersättningsutskottet ansvarar för att bereda väsentliga ersättningsbeslut samt beslut om åtgärder för att följa upp tillämpningen av bolagets Riktlinjer för ersättning.
- Finansutskottet är rådgivande till vd avseende bolagets kapitalförvaltning inom ramen för av styrelsen beslutad Policy för kapitalförvaltning och Placeringsriktlinjer.
- Revisionsutskottets (tillika styrelsen) huvudsakliga uppgift är att följa upp och kontrollera att bolagets ekonomiska rapportering och interna kontroll uppfyller erforderliga krav och kontrollera att verksamheten bedrivs inom fastställda ramar.

Vd

Vd ansvarar för riskhanteringen inom den operativa verksamheten enligt styrelsens föreskrifter. Det operativa ansvaret för den löpande riskhanteringen fördelas mellan ansvariga för respektive verksamhet inom bolaget och de centrala funktionerna riskhanterings- och compliancefunktionen.

Centrala funktionerna

Bolagets riskhanteringsfunktion har det operativa ansvaret för den oberoende riskhanteringen inom bolaget. Riskhanteringsfunktionen ansvarar för att identifiera, mäta, övervaka och rapportera bolagets olika risker till vd och styrelse. I detta ansvar ligger även att tillsammans med företagsledningen, andra ansvariga chefer och bolagets compliancefunktion, ta fram styrdokument som beskriver riskhanteringen. Riskhanteringsfunktionen ger även stöd och råd till verksamheten för att säkerställa en god riskhantering.

Compliancefunktionen ansvarar för att övervaka och kontrollera att verksamheten bedrivs med god regelefterlevnad. Compliancefunktionen ger även stöd och råd till verksamheten för att säkerställa att verksamheten informeras om nya och ändrade regler.

Internrevisionsfunktionen ansvarar för att kontrollera att verksamheten inom bolaget bedrivs mot fastställda mål och i enlighet med styrelsens intentioner och riktlinjer. Internrevisionsfunktionen arbetar på uppdrag av styrelsen och följer också upp riskhanterings- och compliancefunktionernas arbete.

Bolagets aktuariefunktion ansvarar för att bolagets system för att hantera risker fungerar väl och att beräkningar av kapitalkrav för försäkringsrisker på ett korrekt sätt speglar verksamhetens försäkringsrisker.

Säkerhetsansvarig

Bolaget har en säkerhetsansvarig som har till uppgift att löpande arbeta med både strategiska och operativa säkerhetsfrågor vars syfte är att hantera och begränsa bolagets risktagande inom dessa områden. Säkerhets- och riskarbetet är samordnat med motsvarande funktioner inom Länsförsäkringar AB och på övriga länsförsäkringsbolag inom Länsförsäkringsgruppen.

Risker och riskstrategi

Länsförsäkring Kronoberg kategoriserar risk enligt följande riskkarta på en övergripande nivå.

Skadeförsäkringsrisk - Premierisk - Reservrisk - Katastrofrisk	Marknadsrisk - Ränterisk - Aktierisk - Fastighetsrisk - Spreadrisk - Valutarisk - Koncentrationsrisk i placerings-tillgångar	Motpartsrisk - Motparts-risk utom placerings-tillgångarna - Motparts-risk inom placerings-tillgångarna - Annan mot-partsrisk	Livförsäkringsrisk - Dödsfallsrisk - Livsfallrisk - Invaliditets- och sjukrisk - Driftskostnadsrisk - Annullationsrisk - Katastrofrisk - Omrövningsrisk
Operativ risk - Interna oegentligheter - Extern brottslighet - Anställningsförhållanden och arbetsmiljö - Affärsförhållanden - Skada på fysiska tillgångar - Avbrott och störningar i verksamhet och system - Transaktionshantering och processtyrning		Likviditetsrisk inkl. finansieringsrisk	
		Affärsrisk - Strategisk risk - Intjäningsrisk - Ryktesrisk	

Riskstrategin är en integrerad del i bolagets verksamhetsstyrning, vilken syftar till att styra bolagets risktagande så att en bra avvägning mellan risktagande och förutsättningar för avkastning uppnås.

Följande karaktäriserar bolagets risktagande:

Bolagets ska förhålla sig till risk efter hur den är önskvärda, nödvändiga eller inte önskvärda, vilket ska visa på bolagets attityd till risk och hänga samman med övergripande beslutade strategier.

Önskvärda risker är de risker som bolaget är villig att exponera sig för med syfte att uppnå bolagets strategiska mål. Dessa ska hållas på en medveten och kontrollerad nivå så att bolaget maximerar värdeskapandet utan att riskera insolvens eller bristande möjlighet att uppfylla åtaganden till försäkringstagarna. Aktsamhetsprincipen ska tillämpas.

Nödvändiga risker är de risker som inte bidrar direkt till bolagets avkastning, men som är nödvändiga för att bedriva verksamheten. Dessa risker ska i möjligaste mån begränsas.

Icke önskvärda risker är de risker vars negativa påverkan på bolagets möjligheter till måluppfyllnad överskrider riskens potentiella värdeskapande. Dessa ska reduceras och om möjligt elimineras.

Solvens II-regelverket som började gälla från och med 1 januari 2016 ställer krav på att försäkringsbolag ska genomföra en årlig risk- och solvensanalys (ERSA). Analysen har sin utgångspunkt i strategi- och solvensplanen och inkluderar olika typer av scenarior och stresstester och utgör en viktig komponent i bolagsstyrningen. ERSA:n är väl integrerad med strategi- och affärsplaneringsprocessen och ska ge information om hur den strategiska planen ska genomföras. Syftet med

analysen är även att skapa beredskap för möjligheter att reducera risk och/eller anskaffa kapital om utvecklingen blir en annan än enligt de huvudsakliga planeringsförutsättningarna.

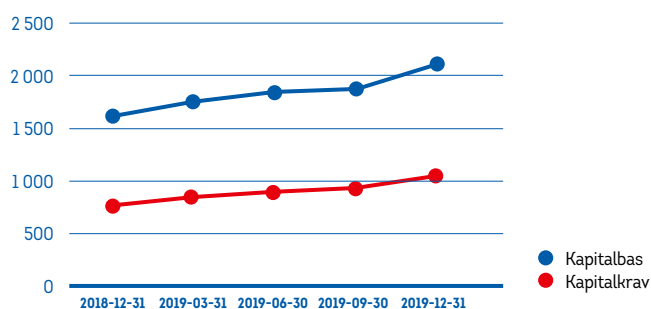
Bolaget offentliggör även på sin webbsida en SFCR-rapport om solvens och finansiell ställning, vilken innehåller mer detaljerade upplysningar om bolagets riskhanteringssystem, riskprofil, solvenskrav och kapitalhantering.

Rapportering av risk

Bolagets kvantitativa riskberäkning sker med hjälp av Länsförsäkringsgruppens gemensamma framtagna modell och tolkning av den så kallade standardformeln inom Solvens II-regelverket. Modellen ligger till grund för länsförsäkringsbolagens beräkning av kapitalkravet eller riskbelopp för det enskilda bolaget. I beräkningen ingår att mäta risk för följande risktyper; försäkringsrisk, livförsäkringsrisk, marknadsrisk, motpartsrisk och operativ risk. Kapitalkvoten beräknas sedan genom att det totala riskbeloppet (kapitalkravet) ställs i relation till bolagets kapitalbas (konsolideringskapital).

Bolaget uppfyller de minimikrav som ställts av myndigheterna, då bolaget med god marginal uppnår SCR. Se femårsöversikten sidan 22.

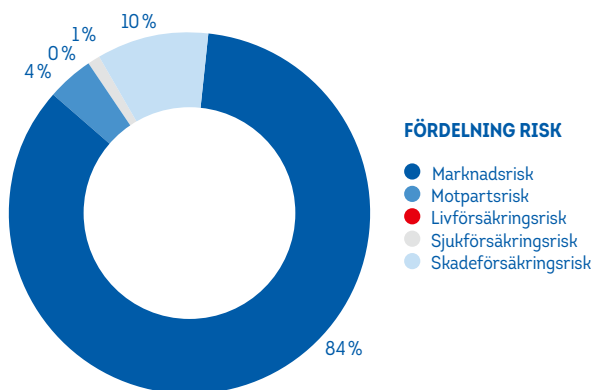
Kapitalkrav och kapitalbas 2018-2019 (MSEK)

Diagrammet visar hur bolagets kapitalkrav och kapitalbas utvecklats under det senaste året.

Bolagets styrelse erhåller kvartalsvis en riskrapport som ger en översikt över bolagets riskprofil där det framgår hur riskerna utvecklats över tiden, hur relationen mellan totalrisk och kapital har utvecklats samt en kvalitativ information om bolagets övriga risker och riskarbetet.

Bolaget hade vid utgången av 2019 följande riskprofil. Se figur nedan.

Diagrammet visar hur bolagets kapitalkrav fördelar sig vid utgången av 2019.

Skadeförsäkringsrisk

Skadeförsäkringsrisk är förluster till följd av att skadekostnaden blir större än förväntat. Detta inkluderar premierisk, reservrisk och katastrofrisk. Inom skadeförsäkringsrisk utgör premierisk den största delen följt av reservrisk. Katastrofrisken utgör en mindre exponering och det är lågt självbehåll i återförsäkringsskyddet som begränsar katastrofexponeringen.

Länsförsäkring Kronoberg bedriver en väldiversifierad affär som består av försäkringsgrenarna hem och villa, sjuk- och olycksfall, företag och fastighet, motorfordon, trafik samt mottagen återförsäkring. Affären är indelad i ett flertal rapporteringsklasser som bidrar till en väldiversifierad verksamhet med få och låga inslag av riskkoncentrationer inom skadeförsäkringsrisk.

Premierisk

Premierisk är risken för oförutsedda förluster till följd av att de kommande årets skador blir större än förväntat. Det är slumpmässigheten i kommande års skadeutfall som avses och inte underprissättning.

Riskhantering och kontroll

De viktigaste metoderna för att begränsa premierisk är återförsäkring, diversifiering, noggranna analyser och överväganden i samband med teckning samt regelbundna uppföljningar kopplade till den strategiska och finansiella planeringsprocessen.

I verksamhetsgrenar som trafik- och olycksfall adderas en stor mängd oberoende risker, vilket ger en god riskutjämning under förutsättning att premietariffen speglar de verkliga riskskillnaderna mellan olika grupper i försäkringskollektivet. I övriga verksamhetsgrenar är, vid sidan av premieberäkningen, riskurvalsregler och riskbesiktning de viktigaste instrumenten för att kontrollera premierisken.

Bolaget följer detaljerade interna teckningsriktlinjer (riskurvalsregler) för att säkerställa riktig bedömning och kvantifiering av den risk som tecknas. Ett viktigt led i detta är besiktning av nya och befintliga risker. I samband med besiktning genomförs även skadeförebyggande aktiviteter i form av rådgivning och rekommendationer om förebyggande produkter, vilket ytterligare reducerar bolagets risk.

För att begränsa riskerna i skadeförsäkringsrörelsen har bolaget genom avgiven återförsäkring försäkrat sig mot risken för mycket stora skador. Bolagets egen kostnad per skadehändelse, självbehållet, och den gräns upp till vilken återförsäkringsskyddet täcker kostnader per skadehändelse, skydd, varierar från produkt till produkt. För enskilda risker med en risksumma överstigande återförsäkringsskyddet köps återförsäkring risk för risk. Huvuddelen av återförsäkringsavtalen löper per kalenderår.

Bolagets lokalt baserade affärsidé innebär oundvikligen en regional koncentration avseende kundstocken. Nackdelen med koncentrationen motverkas av den mycket goda lokala kundkännedomen och av Länsförsäkringsgruppens starka återförsäkringslösning genom vilken större risker sprids över alla länsförsäkringsbolag.

Reservrisk

Reservrisk (reservsättningsrisk) är risken för förluster till följd av negativt utfall vid avveckling av avsättningarna för oreglerade skador.

Riskhantering och kontroll

Risken hanteras främst genom utvecklade aktuariella metoder och en noggrann kontinuerlig uppföljning av anmälda skador. Reservutvecklingen följs löpande upp och den aktuariella reservberäkningen utvecklas kontinuerligt så att använda metoder är väl anpassade till förutsättningarna för respektive verksamhetsgren.

Genomsnittsdurationen i bolagets försäkringsportfölj är 7,69 (5,51) år. Bolaget redovisar diskonterade avsättningar för oreglerade skador i trafikförsäkring. Detta innebär att bolaget även har en ränterisk inbyggd i de försäkringstekniska avsättningarna som kommenteras under rubriken "Ränterisk".

Det totala åtagandet för pågående försäkringar samt oreglerade skador uppgår till MSEK 1 186 (1 191) brutto. Uppskattningen av kostnaderna för de oreglerade skadorna MSEK 916 (934), är förknippad med osäkerhet om vad skadorna, kanske flera år framåt i tiden, kan komma att kosta.

För att ytterligare begränsa riskerna deltar bolaget i ett riskutbyte, återförsäkring, tillsammans med de övriga 22 länsförsäkringsbolagen i Länsförsäkringsgruppen. Riskutbytet innebär att de deltagande bolagen begränsar sina åtaganden i försäkringsavtalen upp till vissa, av styrelsen per riskslag fastställda belopp (självbehåll), per skada, per händelse och totalt per skadeår. Återförsäkringen tar alltså sikte på att begränsa bolagets kostnad för egen räkning, i första hand per enskild skada, i andra hand per händelse, och i tredje hand för det totala årsresultatet.

Den del av skadekostnaden som överstiger självbehållet, netto efter återvinning från de skydd som Länsförsäkringar AB i sin tur upphandlar på den externa återförsäkringsmarknaden för skadorna som omfattas av riskutbytet, sprids ut över länsbolagen och Länsförsäkringar AB, med fastställda andelar, som beror på affärsvolym, valda självbehåll och historiskt skadeutfall. Återförsäkringsprogrammen ger, med undantag för vissa risker, ett automatiskt skydd och kapacitet att teckna risker upp till vissa beloppsgränser (teckningsmaximaler). Risker som inte omfattas av den automatiska kapaciteten återförsäkras på marknaden för fakultativ återförsäkring. Programmen gäller kalenderårsvis och förnyas eller omförhandlas varje år. Det största självbehåll som bolaget valt för 2019 är MSEK 10 (9).

Skyddet för trafikskador är anpassat till begränsningarna i Trafikskadelagen. För skador som inträffat utomlands i länder med obegränsat ansvar finns en tilläggsförsäkring som ger ett obegränsat skydd.

Det externa katastrofskyddet har under året varit begränsat till 8 (8) miljarder för 2019 totalt för de 23 länsbolagen och Länsförsäkringar Sak tillsammans.

Risken att bolaget av misstag tecknar en risk som i sin helhet, eller till en del, inte täcks av bolagets återförsäkringsprogram, är en processrisk, och är ett exempel på risk som definitionsmässigt hör hemma under rubriken Operativa risker.

Katastrofrisk

Katastrofrisk är risken för förluster till följd av att extrema händelser.

Riskhantering och kontroll

Återförsäkring är det viktigaste instrumentet för reduktion av katastrofrisk.

Bolaget är genom det interna riskutbytet också exponerat för katastrofskador som inträffar i de övriga länsförsäkringsbolagen. Åtagandet utgör ett belopp som motsvarar 15 % av bolagets konso-lideringskapital vid årets ingång och inträder när gruppens externa katastrofskydd är uttömt.

På samma sätt som premierisk påverkas katastrofrisk av valet av portföljsammansättning inklusive diversifiering, villkorsutformning, riskurvalsregler och riskbesiktningar. Speciellt är styrningen, eller undvikandet av riskkoncentrationer en åtgärd som påverkar denna risk.

	2019		2018	
KÄNSLIGHETSANALYS, SKADEFÖRSÄKRINGSRISKEN (KSEK)	Inverkan på vinst före skatt	Inverkan på eget kapital	Inverkan på vinst före skatt	Inverkan på eget kapital
1% förändring i totalkostnadsprocent	5 595	4 398	5 333	4 160
1% förändring i premienivån	6 161	4 842	5 939	4 632
1% förändring i skadefrekvens	3 676	2 889	3 886	3 031
1% förändring i premier för avgiven återförsäkring	421	331	469	366

SKADEKOSTNAD FÖRE ÅTERFÖRSÄKRING (MSEK)												
Skadeår	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	Totalt
Uppskattad skadekostnad:												
i slutet av skadeåret	189	225	230	218	264	295	339	356	361	420	317	3 214
ett år senare	193	227	238	230	217	244	280	288	312	338		2 567
två år senare	190	224	236	178	261	240	277	288	305			2 198
tre år senare	191	225	172	240	263	240	274	284				1 888
fyra år senare	186	168	233	243	262	239	272					1 603
fem år senare	137	227	233	237	262	237						1 333
sex år senare	185	228	233	236	259							1 141
sju år senare	184	227	234	237								881
åtta år senare	184	223	231									638
nio år senare	183	223										406
tio år senare	182											182
Nuvarande skattning av total skadekostnad	182	223	231	237	259	237	272	284	305	338	317	2 885
Totalt utbetalt	172	210	217	215	236	214	249	248	260	280	177	2 479
Summa kvarstående skadekostnad	10	12	14	22	23	22	23	36	45	58	140	406
Avsättning upptagen i balansräkningen	10	12	14	22	23	22	23	36	45	58	140	406
Avsättning avseende skadeår 2008 och tidigare												196
Mottagen återförsäkring												315
Total avsättning upptagen i balansräkningen	10	12	14	22	23	22	23	36	45	58	140	916

Känslighet för risker hänförliga till försäkringsrisk

Avsättningarna för skadeförsäkringar är känsliga för förändringar i de väsentliga antaganden som antytts ovan. Känsligheten för förändringar av några av dessa antaganden är svår att kvantifiera, exempelvis förändringar i regleringen av trafikförsäkringen. Nedanstående känslighetsanalyser har genomförts genom att mäta effekten på brutto och nettoavsättningar, vinst före skatt och eget kapital av rimligt sannolika förändringar i några centrala antaganden.

Faktiska skadeanspråk jämfört med tidigare uppskattningar

Utöver känslighetsanalysen utgör också tidigare års skattningar av skadekostnaden för enskilda skadeår ett mått på bolagets förmåga att förutse den slutgiltiga skadekostnaden. Tabellen visar skadekostnadsutvecklingen för skadeåren 2009-2019. Av den övre delen av tabellen ovan framgår hur skattningen av den totala skadekostnaden per skadeår utvecklas årsvis. Den nedre delen visar hur stor del av detta som finns i balansräkningen.

Livförsäkringsrisk

Livförsäkringsrisk avser risken för förluster vid försäkring av enskilda personers liv och hälsa. Livförsäkringsrisker består av livfallsrisk (långlevnadsrisk), reservrisk, driftkostnadsrisk och omprövningsrisk. Livförsäkringsrisken utgör en mycket liten del av bolagets risker och

är främst begränsad till livfallsrisk i de skadelivräntor kopplade till den trafikaffär som bolaget övertog per 2014-12-31 från Länsförsäkringar Sak. Livfallsrisk är risken för förluster till följd av att de försäkrade lever längre än vad som antagits.

Riskhantering och kontroll

Dessa risker kan främst begränsas i samband med olika typer av ändringar, som avkortning av utbetalningstiden, tidigarelagd utbetalning, återköp eller flytt.

För att reducera risken finns ett ändringsregelverk som beskriver vilka ändringar som är tillåtna. Regelverket kan även innebära krav på medicinsk hälsoprövning, till exempel vid begäran om utflytt. Den framtida exponeringen för livfallsrisk ökar med ökande volymer. Livslängden i Sverige ökar successivt över tiden, vilket medför ett ökande behov av avsättningar för de försäkringstagare där livfallsrisken dominerar. När försäkringstagare väljer produkter med temporär utbetalning på bekostnad av livsvariga produkter minskar dock livfallsrisken.

Riskerna hanteras genom en uppföljning av dödligheten inom hela Länsförsäkringsgruppens skadelivräntebestand samt genom spridning av risken för ändrade dödlighetsantaganden genom intern återförsäkring.

Marknadsrisk

Marknadsrisk är risken för förlust till följd av finansiella tillgångar och skulder. Marknadsrisken delas in i kategorierna Ränterisk, Aktiekursrisk, Fastighetsrisk, Spreadrisk, Valutarisk och Koncentrationsrisk.

Riskhantering och kontroll

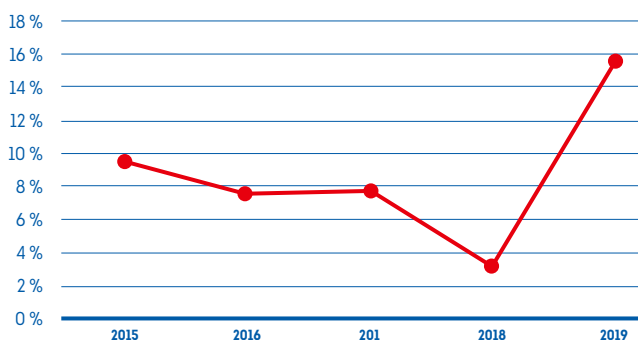
Beslut om placeringstillgångarnas sammansättning, och därmed även nivån på bolagets marknadsrisker, utgör centrala beslut i bolagets affärsverksamhet. Genom att fastställa Riskpolicy, Policy för kapitalförvaltningen, Ägarpolicy, Placeringsriktlinjer, Riktlinjer för kapitalhantering och Kapitalplan tillsammans med Aktsamhetsprincipen fattar bolagets styrelse beslut kring bolagets inställning och tolerans till marknadsrisk. De styrande dokumenten revideras minst en gång per år och beslutas av styrelsen. I detta regelverk har bolaget även tagit hänsyn till de legala krav som kan påverka hur bolaget får fördela sina placeringstillgångar. Normalportföljen utgör bolagets strategiska allokering och dess sammansättning ska säkerställa en väl diversifierad tillgångsportfölj, att aktsamhet i kapitalförvaltningen uppnås samt att åtagandena mot försäkringstagarna alltid kan fullföljas.

För bolagets del är det aktiekurs- och koncentrationsrisk som är de mest påtagliga riskerna, medan fastighets-, valuta- och ränterisk är av mindre omfattning. Då majoriteten av reserven och tillgångarna är räntekänsliga påverkas tillgångar och skulder av en förändring av marknadsräntorna.

Det övergripande målet för bolagets kapitalförvaltning är att tillförsäkra att bolagets åtaganden gentemot försäkringstagarna alltid kan fullföljas. Vidare är Bolagets mål att skapa största möjliga värde i förvaltningen av kapitalet med hänsyn tagen till Bolagets övergripande mål och risktolerans enligt bolagets Riskpolicy, Hållbarhetspolicy och Placeringsriktlinjer. Bolaget ska arbeta systematiskt och aktivt för att minska klimatpåverkan och klimatrisker i investeringsportföljen. Parallellt är målsättningen att öka andelen hållbara investeringar och därigenom stödja övergången till ett mer hållbart och klimatsmart samhälle.

I syfte att skapa meravkastning utöver vad kalkylräntan till försäkringsrörelsen ska ge, har bolaget valt en aktiv förvaltning av tillgångarna, vilket i sin tur medför att den faktiska fördelningen av

TOTALAVKASTNINGEN PÅ BOLAGETS PLACERINGSTILLGÅNGAR DE SENASTE 5 ÅREN

Diagrammet ovan visar totalavkastningen på bolagets placeringstillgångar de senaste fem åren.

tillgångar inom intervallen för respektive placeringstillgångar förändras under året. Styrelsen tar därmed ställning till vilken risknivå (normalportfölj) som ska gälla för förvaltningen och vilken frihet som ges till den operativa förvaltningsorganisationen att försöka höja avkastningen.

Marknadsriskerna övervakas kontinuerligt och hanteras genom överväganden om vilka placeringar som ger bäst avvägning mellan möjligheter till avkastning och risk. I samband upprättandet av strategi- och affärsplan och därtill kopplad genomförande av årliga ALM-analysen samt ERSAn genomförs stresstester och scenarioanalyser för att analysera effekterna på kapitalkrav, kapitalbas samt kapitalkvot.

Vid varje styrelsemöte erhåller styrelsen en finansrapport där det framgår hur förvaltningen gått och hur bolagets placerings-tillgångar är placerade, samt hur den aktuella allokeringen förhåller sig till normalportföljen. Alla avvikelser rapporteras kvartalsvis i limit- och riskrapporten.

Aktiekursrisk

Aktiekursrisk är risken för förluster till följd av ändringar, i nivå eller volatilitet av aktiekurser och priser på alternativa tillgångar och är bolagets enskilt största marknadsrisk. Bolagets aktieexponering be-

FINANSIELLA TILLGÅNGAR OCH SKULDER (KSEK)	Bokfört värde Koncernen		Bokfört värde Moderbolaget	
	2019	2018	2019	2018
Tillgångar				
Fastighetsinnehav, förvaltnings- och rörelsefastigheter	111 900	111 900	7 900	111 900
Aktier och andelar i koncernföretag	0	0	251 390	177 231
Aktier och andelar i intresseföretag	98 875	98 875	7 100	7 100
Aktier och andelar	1 985 725	1 588 348	1 399 323	1 236 704
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	734 155	698 510	734 155	698 510
Fordringar dotterbolag	0	0	41 179	238
Depåer hos företag som angivit återförsäkring	85	220	85	220
Derivat	0	0	0	0
Kassa och bank	73 950	148 485	47 185	115 118
Summa finansiella tillgångar	3 004 690	2 646 338	2 488 318	2 347 021
Skulder				
Skulder till kreditinstitut	0	0	0	0
Summa skulder	0	0	0	0

Som finansiella tillgångar redovisas även likvida medel, depåer och rörelsefastigheter.

står av det strategiska aktieinnehavet i Länsförsäkringar AB, noterade och onoterade aktier, svenska och utländska aktiefonder. Totalt har bolaget en aktieexponering på MSEK 2 085 (1 687) MSEK varav det strategiska innehavet i Länsförsäkringar AB utgör MSEK 635 (584).

Riskhantering och kontroll

Bolaget hanterar risken enligt den fastställda normalportföljens uppdelning i tillgångsslag. Aktierisken begränsas genom god diversifiering bland de aktierelaterade tillgångarna avseende geografisk marknad och bransch. Den utländska delen av portföljen delas in i tre regioner: USA, Europa och Asien/Emerging markets. Investeringar görs i indexfonder samt aktivt förvaltade fonder för att underlätta förvaltningsarbetet samt för att uppnå en god riskspridning och likviditet.

För att begränsa effekten av kraftiga fall i aktiekurser och för att uppnå en ekonomisk säkring av tillgångarna används olika typer av skyddsstrategier. Bolaget försöker även minska risken i aktieportföljen genom att sprida risken på flera olika geografiska regioner.

Valutarisk

Valutarisk är risken för förluster till följd av förändringar i nivå eller volatilitet av valutakurser. Bolaget är exponerat mot utländsk valuta genom innehavet i utländska aktier och aktiefonder.

Riskhantering och kontroll

Valutarisk är endast tillåten i den utländska aktieportföljen och begränsas av limit för maximal tillåten placering i utländsk valuta. Bolaget har även skulder i utländsk valuta som dock är hänförliga till ett enskilt återförsäkringskontrakt och är därför begränsade. På tillgångssidan uppgår den totala valutaexponeringen till MSEK 10 (11) och är exponerad till EUR. Maximalt 25 % av de totala placerings-tillgångarna får vara placerade i annan valuta än svenska kronor. Indirekt tillkommer valutarisk via genomlysning av bland annat svenska aktiefonder och optionsdelen i aktieindexobligationer. Valutasäkring för att minska valutarisken är tillåten.

Ränterisk

Ränterisk är risken för förluster till följd av ändring i marknadsräntornas nivå eller volatilitet. Räntebärande placeringar till bunden ränta sjunker i marknadsvärde när räntorna stiger vilket innebär en kostnad för bolaget. Ränterisken storlek beror på tillgångarnas duration, ju längre löptid desto högre blir ränterisken och desto högre blir följaktligen kostnaden när räntan stiger. Det finns även en ränterisk på skuldsidan, men i motsats till räntebärande tillgångar så uppstår kostnaden för bolaget när räntorna sjunker eftersom skulden då ökar.

Riskhantering och kontroll

Bolaget är exponerat mot ränterisk både på tillgångs- och skuldsidan.

På tillgångssidan uppgår bolagets placeringar i obligationer och andra räntebärande värdepapper totalt till MSEK 734 (699). Bolagets ränteportfölj består av räntefonder som investerar i Stats- och bostadsobligationer samt företagsobligationer. All ränteförvaltningen är utlagt på ett så kallat diskretionärt förvaltningsuppdrag där ett avtal reglerar hur förvaltningen ska gå till och vilket benchmark som ska vara styrande för förvaltningen. Durationen i ränteportföljen uppgår för närvarande till 1,1 (0,6).

Samtliga placeringar i räntebärande värdepapper är i svenska kronor.

På skuldsidan uppkommer ränterisk genom diskontering av försäkringstekniska avsättningar.

KÄNSLIGHETSANALYS, AKTIEKURS (MSEK)				
	2019		2018	
	Inverkan på vinst före skatt	Inverkan på eget kapital	Inverkan på vinst före skatt	Inverkan på eget kapital
10% nedgång i aktiekurs	-208,5	-163,8	-168,7	-131,6

Tabellen ovan visar en nedgång i aktiemarknaden påverkar Länsförsäkring Kronoberg.

KÄNSLIGHETSANALYS, VALUTAKURS NETTO (MSEK)				
	2019		2018	
	Inverkan på vinst före skatt	Inverkan på eget kapital	Inverkan på vinst före skatt	Inverkan på eget kapital
10% nedgång i valutakurser	-1,0	-0,8	-1,1	-0,9

Tabellen ovan visar hur en nedgång i valutakurser påverkar Länsförsäkring Kronoberg.

LÖPTIDSFÖRDELNING (MSEK)			2019	2018
<= 1 år			0	0
1 år <= 2 år			21	0
2 år <= 3 år			0	0
3 år <= 4 år			0	0
4 år <= 5 år			0	0
5 år <= 10 år			0	21
Totalt			21	21

Tabellen visar löptidsfördelningen av bolagets räntebärande tillgångar exklusive räntefonder.

KÄNSLIGHETSANALYS, RÄNTERISK (MSEK)				
	2019		2018	
	Inverkan på vinst före skatt	Inverkan på eget kapital	Inverkan på vinst före skatt	Inverkan på eget kapital
1% nedgång på räntekurvan (100 baspkt)	-15	-12	-13,4	-10,4

Tabellen ovan visar vilken effekt en förändring i räntenivån har på bolagets resultat.

Bolaget redovisar diskonterade avsättningar för oreglerade skador i trafikförsäkring samt för skadelivränteaaffären. Totalt uppgår de diskonterade avsättningarna för oreglerade skador (netto efter avgiven återförsäkring) i trafikaffären till MSEK 351,3 (341,4). Den ackumulerade diskonteringseffekten, det vill säga skillnaden mellan diskonterade och odiskonterade reserver uppgår till MSEK 8,90 (15,0) exklusive skadebehandlingsreserv. Vid en ränteförändring påverkas skillnaden mellan diskonterade och odiskonterade avsättningar. Affärsenhet Sak inom Länsförsäkringar AB gör tillsammans med ansvarig aktuarie och Länsförsäkringar AB:s finanschef grundläggande bedömningar för beslut om diskonteringsräntesats för trafikreserven. Den rekommenderade räntesatsen uppgår till 0,0 procent (0,20 procent). Den uppskattade skadekostnaden utgörs av diskonterade värden.

En ränteuppgång påverkar räntebärande tillgångar negativt medan räntebärande skulder och diskonterade försäkringstekniska avsättningar påverkas positivt (en högre diskonteringsränta får till effekt en lägre försäkringsteknisk avsättning). Förändringar i räntenivån får en direkt påverkan på bolagets resultat.

För att minimera ränterisken och få en följsamhet i utvecklingen mellan tillgångar och skulder följs ränteutvecklingen upp löpande. ALM-analys upprättas minst årligen och vid behov om förutsättningarna förändras. Direkta placeringar i räntebärande tillgångar ska utgöras av värdepapper med rating BB eller bättre. I undantagsfall får direkta placeringar utgöras av värdepapper med lägre rating än BB eller utan rating, dock maximalt 5 % av totala räntebärande tillgångar.

Fastighetsrisk

Fastighetsrisk är risken för förluster till följd av ändring i priset på fastigheter. Bolagets exponering i direkt ägda fastigheter uppgår till totalt MSEK 112 (112). Den mest betydande fastighetsrisken är att fastighetsvärdena går ned till följd av olika omvärldsförändringar. För bolagets del är fastighetsrisken relativt begränsad i och med att direktägda fastigheter endast utgör en mindre del 3,9 % (4,6 %) av bolagets placeringstillgångar. Därutöver har bolaget exponering mot fastighetsmarknaden via dotterbolagens fastighetsinnehav i Humlegården Holding I AB och Hällefors Tierp Skogar AB.

Riskhantering och kontroll

Fastighetsrisken begränsas genom andelen fastighetsrelaterade tillgångar i normalportföljen maximalt får uppgå till 34 %. Eventuella beslut om köp eller försäljning av fastigheter och andelar i Humlegården Holding I AB, Hjalmar Petri Holding AB och Hällefors Tierp Skogar AB tas av styrelsen.

Spreadrisk

Spreadrisk är risken för förluster till följd av ändringar, i nivå eller volatilitet, av differensen mellan marknadsräntor på obligationer med kreditrisk och statspappersräntor.

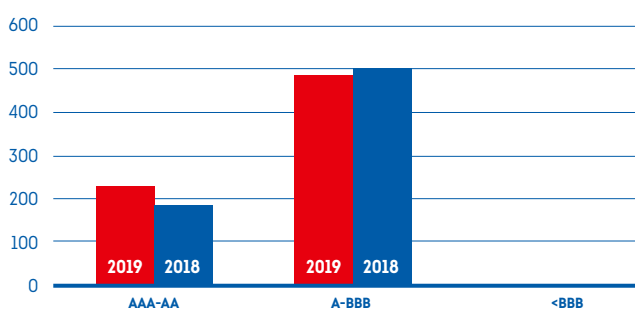
Genom innehav i obligationer med kreditrisk och andra räntebärande värdepapper samt övriga lån exponeras bolaget mot risken för att förändrade kreditspreadar påverkar bolaget negativt. Kreditrisk avser de resultat effekter som uppstår om en utgivare eller motpart i ett finansiellt instrument inte kan fullgöra sina förpliktelser.

Riskhantering och kontroll

Bolaget hanterar risken på samma sätt som med ränterisken genom att placeringar i räntebärande tillgångar ska utgöras av värdepapper med rating BB eller bättre och med samma regler för undantag. Spreadrisken bedöms därför vara liten.

Bolaget har inga finansiella tillgångar som är förfallna till betalning, nedskrivna eller oreglerade. Bolaget har inte någon pant, annan säkerhet eller garantier utställda av tredje part för de finansiella tillgångarna.

BOLAGETS RÄNTEBÄRANDE PLACERINGAR FÖRDELADE PÅ OLIKA KREDITBETYG
I förhållande till föregående år

Koncentrationsrisk

Koncentrationsrisk är risken för att förluster till följd av att placeringstillgångar inte är väl diversifierade.

Riskhantering och kontroll

Risken motverkas primärt genom diversifiering av koncernens placeringstillgångar, genom beslut om högsta exponering per motpart i finansiella derivat, genom beslut om högsta exponering per återförsäkringsgivare och genom fakultativ återförsäkring av enskilt mycket stora försäkrade risker. Bolagets strävan är att ha en väl diversifierad placeringsportfölj avseende exempelvis sammansättning av tillgångslag, geografiska marknader och enskilda emittenter.

Bolagets ledning och styrelse tar återkommande del av rapporteringen om koncernens stora exponeringar och riskkoncentrationer. Placeringstillgångar är väl diversifierade och koncentrationsrisken är framförallt begränsad till det strategiska aktieinnehavet i Länsförsäkringar AB samt dotterbolagens skogs och fastighetsinnehav i Hällefors Tierp Skogar AB och Humlegården Holding I AB. Koncentrationsrisken uppgick till MSEK 297 (186,1) vid utgången av 2019.

Motpartsrisk

Motpartsrisk är de resultateffekter som uppstår om en utgivare eller motpart i ett finansiellt instrument inte kan fullgöra sina förpliktelser och att eventuella säkerheter inte täcker fordran.

Bolaget har valt att dela in motpartsriskerna i kategorierna motpartsrisker i avgiven återförsäkring, motpartsrisker i finansiella derivat (placeringstillgångar) och annan motpartsrisk.

Motpartsrisk i placeringstillgångar

Motpartsrisk inom placeringstillgångarna är risken för att motparten vid handel av finansiella derivat, inom fonder, inte kan fullfölja sina åtaganden. Motpartsrisken i placeringstillgångar innefattar även risken för att banken som innehar bolagets likvida medel (innehav på inlåningskonton) inte kan fullfölja sina åtaganden.

Riskhantering och kontroll

Motpartsrisken i bolagets placeringstillgångar (finansiella derivat och likvida medel) bedöms vara relativt liten genom att risken begränsas av krav på motpartens kreditvärdering (rating) samt limiter för maximal exponering. Placeringar får endast göras i instrument med hög kreditvärdighet och placeringarna görs hos olika emittenter för att ytterligare sprida risken. Aktsamhetsprincipen ska tillämpas.

Motpartsrisk i avgiven återförsäkring

Motpartsrisken i avgiven återförsäkring är risken att betalning inte erhålls från återförsäkringsgivare i enlighet med återförsäkringsavtalen.

Riskhantering och kontroll

Bolaget köper all återförsäkring genom återförsäkringsavdelningen på LFAB. Länsförsäkringsgruppen har ett antal interna återförsäkringspooler som ger länsförsäkringsbolagen återförsäkringsskydd. Varje återförsäkringspool köper externt återförsäkringsskydd för att

täcka stora skador. För att begränsa denna risk har Länsförsäkringsgruppen ett särskilt regelverk som anger vilka externa återförsäkringsgivare som får användas. Minimikravet är att återförsäkringsgivare ska ha minst A rating enligt Standard & Poor's när det gäller affär med lång avvecklingstid (längre än fem år) och minst BBB rating på övrig affär. Dessutom eftersträvas en spridning på ett flertal olika återförsäkrare. Bolaget har på balansdagen MSEK 178 (173,4) i återförsäkrarens andel av oreglerade skador.

KREDITBETYD ÅTERFÖRSÄKRING, PROCENTUELL FÖRDELNING PER RATINGKATEGORI	2019	2018
AAA		
AA	42,19%	36,7%
A	56,69%	61,9%
BBB		0,0%
Not rated*	1,12%	1,5%
Totalt	100,0%	100,0%

* Länsförsäkringsbolagen

Tabellen ovan visar exponering för motpartsrisker avseende externa återförsäkrare för Länsförsäkring AB.

Likviditetsrisk inklusive finansieringsrisk

Likviditetsrisk inklusive finansieringsrisk är risken för att egna åtaganden inte kan fullgöras på grund av brist på likvida medel eller för att de kan fullgöras endast genom upplåning till avsevärt högre kostnad än normal eller genom avyttring av tillgångar till underpris. Bolagets exponering mot likviditetsrisk påverkas gynnsamt av att premierna i försäkringsrörelsen betalas in i förskott och stora skadeutbetalningar ofta är kända långt innan de förfaller. Investeringar som görs i noterade aktier är fokuserade på värdepapper och indexfonder med god likviditet.

Riskhantering och kontroll

Bolaget har som princip att alltid hålla en likviditet (kassa och bankmedel) som uppgår till summan av en månads löpande driftskostnader och skadeutbetalningar, d.v.s. en månads normala betalningsflöden. Utöver detta finns alltid möjlighet att med två till tre dagars varsel göra betydligt större belopp likvida genom försäljning av olika placeringstillgångar.

		Redovisat värde		Kassaflöden			
FINANSIELLA TILLGÅNGAR OCH SKULDER SAMT FÖRSÄKRINGSTEKNISKA AVSÄTTNINGAR (MSEK)	Totalt	varav utan kontraktsenliga förfall	varav med kontraktsenliga förfall	Upp till 3 mån	3 mån till 12 mån	1 år till 5 år	> 5 år
Utfall 2019							
Finansiella tillgångar	3004,7	2196,6	808,1	73,9	0	734,2	0
Försäkringstekniska avsättningar f.e.r.	699,4	699,4	0	85,3	98,2	146,7	369,2
Utfall 2018							
Finansiella tillgångar	2646,3	1799,3	847,0	148,5	0	698,5	0
Försäkringstekniska avsättningar f.e.r.	831,6	831,6	0	193,6	167,8	137,6	332,6

Operativ risk

Operativ risk är risken för förluster till följd av icke ändamålsenliga eller fallerade processer, mänskliga fel, felaktiga system eller externa händelser, inbegripet legala risker och compliancerisker. Operativa risker delas in i kategorierna intern brottslighet, extern brottslighet, anställningsförhållanden och arbetsmiljö, affärsförhållanden, skada på fysiska tillgångar, avbrott och störningar i verksamhet och system, transaktionshantering och processtyrning.

Riskhantering och kontroll

En viktig del av bolagets riskhantering är processarbetet eftersom det tydliggör för medarbetare på alla nivåer inom vilka ramar som verksamheten ska bedrivas. Bolaget arbetar kontinuerligt med att identifiera, följa upp och förebygga olika operativa risker. Arbetet innefattar även uppföljning av inrapporterade incidenter, nyckelkontroller samt verksamhetens egna självutvärderingar av operativ risk. Processerna är utgångspunkten för bolagets riskanalys, vilket återspeglas i organisation och handlingsplaner.

Identifiering av operativ risk sker vid de årliga riskgenomgångarna för samtliga bolagets huvudprocesser.

För väsentliga risker utarbetas handlingsplaner som följs upp regelbundet. Valet av åtgärd för att reducera den operativa risken varierar i hög grad som följd av riskernas olika karaktär. Föreskrivna generella åtgärder enligt bolagets Riktlinje för riskhantering och intern styrning och kontroll är följande; styrande dokument, förändringar i bolagets interna regelverk, företagsövergripande kontroller, nyckelkontroll, utbildning och process/rutinförändringar.

Incidentrapportering används också kontinuerligt som input i riskidentifieringsarbetet. De incidenter som inträffar registreras och hanteras i ett särskilt system för att möjliggöra analys och förebyggande åtgärder i syfte att styra verksamheten i enlighet med god intern styrning och kontroll.

Affärsrisk

Affärsrisk är risken för förluster till följd av affärsstrategier och affärsbeslut som visar sig vara missriktade. Affärsriskerna behandlas primärt inom ramen för den årliga processen för strategiska planeringen och analys genomförs årligen i form av en riskworkshop där riskhanteringsfunktionen och företagsledningen deltar.

Strategisk risk

Strategisk risk består av risken till följd av affärsstrategier och affärsbeslut som visar sig vara missriktade, omvärldsförändringar och institutionella förändringar. Förmågan hos styrelse, vd och företagsledning att planera, organisera och följa upp samt att kontinuerligt bevaka marknadsförutsättningar och institutionella förändringar är förstås av stor betydelse för att hålla den strategiska risken under kontroll. Den strategiska risken påverkas vid större förändringar av verksamhetens inriktning.

Riskhantering och kontroll

Risken hanteras inom ramen för bolagets årliga strategi-, affärsplans- och ERSÄ-process samt därtill kopplad ALM-analys. I denna analyseras omvärldsförutsättningar, interna förutsättningar och konkurrenssituationen. Risker identifieras, bedöms och kortsiktiga och långsiktiga åtgärder som bolaget behöver vidtas beslutas i

samband med en riskworkshop tillsammans med företagsledningen, för att säkerställa att målen uppnås. Processen avslutas med att bolagets ledning och styrelse tar ställning till strategi- och affärsplanen. Styrelsen och ledningen följer under året upp beslutade riskåtgärder, strategier och strategi- och affärsplanens aktiviteter. Innan beslut om större förändringar i verksamheten och för större projekt samt förbättringsinitiativ upprättas risk- och konsekvensanalyser, som löpande bedöms, hanteras samt utgör en del av beslutsunderlag.

Intjäningsrisk

Intjäningsrisk är risken för förluster till följd av oväntad nedgång i intäkter från exempelvis volymminskningar eller från en oväntad ökning av kostnader från exempelvis svag arbetsproduktivitet. Intjäningsrisk tar sin utgångspunkt i marknadsförutsättningar och hur affären drivs och söker fånga risker i det perspektivet.

För bolaget består intjäningsrisken främst i konkurrenters agerande på marknaden och vår förmåga att förekomma eller anpassa oss i marknadens utveckling.

Riskhantering och kontroll

För den mottagna affären från Länsförsäkringar AB, främst inom Bank, finns en intjäningsrisk i form av minskade provisionsintäkter. Risk för reducering av provisionsintäkter finns bland annat till följd av kreditförluster, då bolaget bekostar minst 80 % av konstaterad kreditförlust. Vilket regleras genom avdrag på innevarande års provisionsintäkt.

Allmänt hanteras risken genom att bolaget fortlöpande följer utvecklingen av intäkter och kostnader.

Ryktesrisk

Ryktesrisk är risken för förlorat anseende hos kunder, anställda, myndigheter etc., vilket kan leda till minskade intäkter och ett försämrat värde i varumärket. Ryktesrisk är svår att bedöma men likväl en risk som är förödande om den inträffar för en verksamhet som bygger på ett väl inarbetat varumärke som Länsförsäkringar.

Riskhantering och kontroll

Länsförsäkringars varumärke står för det nära, det kundägda, det tillgängliga och ett personligt bemötande. Varumärket och att ha ett gott anseende är av stor betydelse för samtliga bolag inom Länsförsäkringsgruppen. Eftersom nedlagd möda att bygga varumärket under lång tid kan raseras på mycket kort tid är det en gemensamt strategiskt prioriterad fråga i hela Länsförsäkringsgruppen att skydda varumärket.

För att löpande identifiera och bedöma ryktesrisk krävs en kontinuerlig bevakning av vad som skrivs/sägs om Länsförsäkringar i media och utifrån detta vidtas lämpliga åtgärder och aktiviteter av företagsledningen.

Övriga risker

Risk i förmedlad bank- och livaffär

Förutom sakförsäkringsverksamheten förmedlar bolaget livförsäkringar och bankprodukter till kunderna för Länsförsäkringar Liv Försäkrings AB, Länsförsäkringar Fond Försäkrings AB respektive Länsförsäkringar Bank ABs räkning. Som ersättning för detta erhåller Bolaget provisionsersättning. Från provisionsersättningen avräknas belopp om minst 80 % motsvarande de kreditförluster som banken bedömer kommer att belasta banken för de lån som förmedlats av Bolaget. Avräkningen kan högst ske mot vad som motsvarar samtliga framtida inbetalningar av provisionsersättning.

Risker i samband med medlemskap i Trafikförsäkringsföreningen (TFF)

Av trafikskadelagen och trafikförsäkringsförordningen följer att försäkringsbolag som meddelar trafikförsäkring i Sverige är skyldiga att vara medlemmar i Trafikförsäkringsföreningen. Av reglerna följer att medlemsbolagen har ett solidariskt ansvar att finansiera verksamheten i Trafikförsäkringsföreningen.

Framväxande risker (emerging risks)

Framväxande risker är framtida potentiella risker som bolaget kan tänkas exponeras mot framgent. Nya eller förändrade omvärldsrisker kan vara svåra att kvantifiera och bedöma sannolikheten för samtidigt som de teoretiskt har potential att påverka bolaget vid ett negativt utfall.

Cyberhot, som är en effekt av den snabba digitala utvecklingen utgör en allt större risk för företag och organisationer. Riskerna förknippade med detta är bland annat att obehöriga gör intrång i system och får tag i information som i orätta händer kan medföra risk bland annat genom förlust av bolags tillgångar och läckage av känslig information. Genom den nya dataskyddsförordningen (GDPR) och Dataskyddslagen kan t.ex. spridning av kunduppgifter osv även medföra stora ekonomiska konsekvenser för företag. Detta ställer mycket höga krav på säkerhet och förebyggande arbete.

Noter till resultat- och balansräkning

Belopp i KSEK. Om inget annat anges, avser uppgifterna i notförteckningen både koncernen och moderbolaget

Not 3

PREMIEINKOMST	2019	2018
Direkt försäkring i Sverige	583 299	560 379
Mottagen återförsäkring	32 759	33 472
Summa premieinkomst	616 058	593 851

Not 4

KAPITALAVKASTNING ÖVERFÖRD FRÅN FINANSRÖRELSEN	2019	2018
Överförd kapitalavkastning	5 622	4 946
Räntesats olycksfall	0,5	0,8
Räntesats trafik	0,0	0,3
Räntesats övrigt	0,0	0,0

Försäkringsrörelsen har tillförts en ränta på summan av halva premieintäkter och genomsnitt av in- & utgående avsättningar för oreglerade skador för egen räkning. Använd räntesats utgör för olycksfallsaffären genomsnittlig räntenivå för statsobligationer med tio års löptid och för övrig affär, förutom trafik, medelvärdet för 90-dagars statsskuldväxlar under året.

Not 5

FÖRSÄKRINGSERSÄTTNINGAR	2019			2018		
	Brutto	Avgiven	Netto	Brutto	Avgiven	Netto
Utbetalda försäkringsersättningar	350 048	-15 434	334 614	298 982	-8 498	290 484
Skaderegleringskostnader	55 408	0	55 408	51 867	0	51 867
Utbetalda försäkringsersättningar	405 456	-15 434	390 022	350 849	-8 498	342 351
Förändring i avsättning för inträffade och rapporterade skador	-46 924	14 143	-32 781	41 851	-11 562	30 289
Förändring i avsättning för inträffade men ej rapporterade skador	31 200	-18 726	12 474	3 805	7 556	11 361
Skaderegleringskostnader	-2 098	0	-2 098	4 640	0	4 640
Förändring i avsättning för oreglerade skador	-17 822	-4 583	-22 405	50 296	-4 006	46 290
Summa försäkringsersättningar	387 634	-20 017	367 617	401 145	-12 504	388 641

Not 6

DRIFTSKOSTNADER	Koncernen		Moderbolaget	
	2019	2018	2019	2018
Anskaffningskostnader (inkl prov i avg åf)	-72 064	-77 558	-72 064	-77 558
Förändring i posten Förutbetalda anskaffningskostnader	520	1 390	520	1 390
Administrationskostnader	-34 573	-28 607	-33 611	-28 607
Summa driftskostnader	-106 117	-104 775	-105 155	-104 775

TOTALA DRIFTSKOSTNADER FÖRE FUNKTIONSELDELNING	Koncernen		Moderbolaget	
	2019	2018	2019	2018
Personalkostnader	-112 181	-95 330	-112 181	-95 330
Lokalkostnader	-5 167	-5 837	-13 125	-5 837
Avskrivningar	-828	-779	-828	-779
Övriga kostnader	-118 807	-124 813	-117 686	-124 759
Summa totala driftskostnader före funktionsindelning	-236 983	-226 759	-243 820	-226 705

AVGÅR:	Koncernen		Moderbolaget	
	2019	2018	2019	2018
Driftskostnader för finans och fastighet	13 954	12 973	21 753	12 919
Kostnader för förmedlad affär	61 505	57 145	61 505	57 145
Skaderegleringskostnader	55 408	51 866	55 408	51 866
Summa avdrag	130 867	121 984	138 666	121 930
Driftskostnader i sakförsäkringsrörelsen	-106 116	-104 775	-105 154	-104 775

Enligt full IFRS så får inte omföringar ske av interna hyror med KSEK 4 606 (4 836).

Not 7

ÖVRIGA TEKNISKA KOSTNADER OCH INTÄKTER

	Koncernen		Moderbolaget	
	2019	2018	2019	2018
Trafikförsäkringsföreningen (TFF) årskostnad prognos	-2 915	-2 894	-2 915	-2 894
Avräkning av tidigare årskostnader TFF	4	716	4	716
TFF via LFAB	574	-390	574	-390
Omkostnad härförlig till ombyggnad	-7 958	0	0	0
Summa övriga tekniska kostnader/intäkter	-10 295	-2 568	-2 337	-2 568

Trafikförsäkringsföreningsföreningen (TFF) är ett samarbetsorgan för Sveriges trafikförsäkringsbolag. Verksamheten styrs i huvudsak av reglerna i trafikskadelagen och trafikförsäkringsförordningen. Alla försäkringsbolag som har tillstånd att bedriva Trafikskaderörelse i Sverige ska enligt trafikskadelagen var medlemmar i TFF. TFF ansvarar även för administrationen av Trafikskadenämnden (TSN) som verkar för en enhetlig och skälig personskadereglering inom trafikförsäkringsområdet. TFF:s verksamhet finansieras i enlighet med trafikskadelagen av medlemmarna. Det underskott som uppstår, inklusive kostnaden för TSN, fördelas på medlemmarna utifrån marknadsandelar inom området trafikförsäkring.

Not 8

Koncernen 2019

ÅRETS NETTOVINST/-FÖRLUST PER KATEGORI AV FINANSIELLA INSTRUMENT

Finansiella tillgångar	Finansiella tillgångar identifierade som poster värderade till verkligt värde över resultaträkningen	Innehav för handels-ändamål	Lånefordringar	Finansiella tillgångar som kan säljas	Summa
Aktier och andelar	408 522				408 522
Obligationer, andra räntebärande tillgångar	5 063				5 063
Övriga finansiella placeringstillgångar	0				0
Kassa och bank			399		399
Summa	413 585	0	399	0	413 984

Finansiella skulder	Innehav för handels-ändamål	Övriga skulder	Summa
Skulder till kreditinstitut	0	0	0
Övriga skulder	0	0	0
Summa	0	0	0

Koncernen 2018

Finansiella tillgångar				
Aktier och andelar	80 516			80 516
Obligationer, andra räntebärande tillgångar	1 283			1 283
Övriga finansiella placeringstillgångar	0			0
Kassa och bank			379	379
Summa	81 799	0	379	82 178

Finansiella skulder	Innehav för handels-ändamål	Övriga skulder	Summa
Skulder till kreditinstitut	0	0	0
Övriga skulder	0	0	0
Summa	0	0	0

Moderbolaget 2019

ÅRETS NETTOVINST/-FÖRLUST PER KATEGORI AV FINANSIELLA INSTRUMENT

Finansiella tillgångar	Finansiella tillgångar identifierade som poster värderade till verkligt värde över resultaträkningen	Innehav för handels-ändamål	Lånefordringar	Finansiella tillgångar som kan säljas	Summa
Aktier och andelar	254 555				254 555
Obligationer, andra räntebärande tillgångar	5 063				5 063
Övriga finansiella placeringstillgångar					0
Kassa och bank			399		399
Summa	259 618	0	399	0	260 017

Finansiella skulder	Innehav för handels-ändamål	Övriga skulder	Summa
Skulder till kreditinstitut	0	0	0
Övriga skulder	0	0	0
Summa	0	0	0

Moderbolaget 2018

Finansiella tillgångar				
Aktier och andelar	34 759			34 759
Obligationer, andra räntebärande tillgångar	1 283			1 283
Övriga finansiella placeringstillgångar	0			0
Kassa och bank			377	377
Summa	36 042	0	377	36 419

Finansiella skulder	Innehav för handels-ändamål	Övriga skulder	Summa
Skulder till kreditinstitut	0	0	0
Övriga skulder	0	0	0
Summa	0	0	0

Noter till resultat- och balansräkning

Belopp i KSEK

Not 9

KAPITALAVKASTNING, INTÄKTER	Koncernen		Moderbolaget	
	2019	2018	2019	2018
Hyresintäkter från byggnader och mark	2 760	214	2 311	214
Utdelning på aktier och andelar	179 211	45 128	9 941	17 450
Ränteintäkter m.m.				
obligationer och andra räntebärande värdepapper	1 642	1 632	1 642	1 632
övriga ränteintäkter	392	379	392	377
Valutakursvinster, netto	7	0	7	0
Realisationsvinster, netto				
aktier och andelar	21 617	9 163	20 597	103 895
räntebärande värdepapper	320	0	320	0
Summa kapitalavkastning, intäkter	205 949	56 516	35 210	123 568

Not 10

OREALISERADE VINSTER OCH FÖRLUSTER PÅ PLACERINGSTILLGÅNGAR	Koncernen		Moderbolaget	
	2019	2018	2019	2018
Orealiserat resultat				
byggnader och mark	-2 290	0	-43 206	0
aktier och andelar	207 695	26 225	224 017	-86 586
räntebärande värdepapper	3 101	-199	3 101	-199
Summa orealiserade vinster och förluster	208 505	26 026	183 912	-86 785

Not 11

KAPITALAVKASTNING KOSTNADER	Koncernen		Moderbolaget	
	2019	2018	2019	2018
Driftskostnader från byggnader och mark	-3 479	0	-11 279	0
varav härförlig till ombyggnation	0	0	-7 958	0
Kapitalförvaltningskostnader	-10 474	-12 973	-10 474	-12 919
Räntekostnader m.m.	0	0	0	0
Valutakursförluster, netto	0	0	0	0
Realisationsförluster, netto				
byggnader och mark	0	0	-19 844	0
räntebärande värdepapper	0	-150	0	-150
Summa kapitalavkastning, kostnader	-13 954	-13 123	-41 597	-13 069

Not 12

ÖVRIGA INTÄKTER OCH KOSTNADER	Koncernen		Moderbolaget	
	2019	2018	2019	2018
Provision m m för Liv, Bank, Fond & Fastighetsförmedling	60 545	57 705	60 545	57 705
Driftskostnader för Liv, Bank, Fond & Fastighetsförmedling	-61 505	-57 145	-61 505	-57 145
Summa övriga intäkter och kostnader	-960	560	-960	560

Not 13

BOKSLUTSDISPOSITIONER	Moderbolaget	
	2019	2018
Avsättning till säkerhetsreserv	0	0
Avsättning till/upplösning av periodiseringsfond	-7 431	-26 500
Koncernbidrag	-12	0
Summa bokslutsdispositioner	-7 443	-26 500

Skatter

Belopp i KSEK

Not 14

SKATT PÅ ÅRETS RESULTAT	Koncernen		Moderbolaget	
	2019	2018	2019	2018
Aktuell skattekostnad				
Periodens skattekostnad	-7 882	-18 367	-7 824	-18 367
Tidigare års skattekostnad	-17	-196	-17	-196
Summa aktuell skattekostnad	-7 899	-18 563	-7 841	-18 563
Uppskjuten skattekostnad				
Uppskjuten skatt avseende temporära skillnader				
byggnader och mark	13 177	-207	12 980	-207
aktier och andelar	-46 170	19 049	-46 170	19 049
obligationer och andra räntebärande värdepapper	-664	183	-664	183
Uppskjuten skatt på obeskattade reserver	-1 530	-5 830	0	0
Uppskjuten skatt på aktiverade utvecklingskostnader	0	0	0	0
Pensionsskuld	-520	-357	-519	-357
Effekt av ändrad skattesats		14 196	0	6 923
Summa uppskjuten skattekostnad	-35 707	27 034	-34 373	25 591
Summa skatt på årets resultat	-43 606	8 471	-42 214	7 028

SKATTEFORDRINGAR OCH -SKULDER	Koncernen		Moderbolaget	
	2019	2018	2019	2018
Aktuell skatteskuld				
Periodens skattekostnad	5 283	7 282	5 283	7 282
Tidigare års skattekostnad	0	2 541		2 541
Summa aktuell skatteskuld/fordran	5 283	9 823	5 283	9 823
Uppskjuten skatteskuld				
byggnader och mark	1 193	14 173	1 193	14 173
aktier och andelar	133 753	87 583	133 753	87 583
obligationer och andra räntebärande värdepapper	1 071	407	1 071	407
Uppskjuten skatteskuld på obeskattade reserver	108 550	114 293	0	0
Uppskjuten skatteskuld på aktiverade utvecklingskostnader	0	0	0	0
Avsättning pensionskostnader	882	363	882	363
Effekt av ändrad skattesats	0	-7 273	0	0
Summa uppskjuten skatteskuld/fordran	245 449	209 546	136 899	102 526
Summa skatteskuld	250 732	219 369	142 182	112 349

Uppskjuten skatt har beräknats efter 20,6 procent.

AVSTÄMNING AV EFFEKTIV SKATT		2019	2018	
KONCERNEN				
Resultat före skatt		476 279		67 754
Skatt enligt gällande skattesats för moderbolaget	21,4%	-101 924	22,0%	-14 906
Tidigare års skatt	0,0%		0,3%	-196
Ej avdragsgilla kostnader	0,1%	-425	0,2%	-139
Ej skattepliktiga intäkter	-12,6%	60 170	-14,2%	9 641
Ej redovisade intäkter	0,0%	173	-0,3%	178
Ej redovisade kostnader	0,0%	9	-0,3%	197
Schablonintäkt på investeringsfond	0,2%	-1 125	0,7%	-459
Schablonränta på periodiseringsfond	0,1%	-536	0,1%	-41
Effekt av ändrad skattesats	0,0%	52	-21,0%	14 196
Redovisad effektiv skatt	9,2%	-43 606	-12,5%	8 471
MODERBOLAGET				
Resultat före skatt		254 780		-4 451
Skatt enligt gällande skattesats för moderbolaget	21,4%	-54 523	22,0%	979
Tidigare års skatt	0,0%		-4,4%	-196
Ej avdragsgilla kostnader	0,2%	-425	-3,1%	-139
Ej skattepliktiga intäkter	-5,6%	14 214	-9,5%	-425
Ej redovisade intäkter	-0,1%	173	4,0%	178
Ej redovisade kostnader	0,0%	9	4,7%	208
Schablonintäkt på investeringsfond	0,4%	-1 125	-10,3%	-459
Schablonränta på periodiseringsfond	0,2%	-536	-0,9%	-41
Effekt av ändrad skattesats	0,0%	54	155,5%	6 923
Redovisad effektiv skatt	16,6%	-42 213	157,9%	7 028

Noter till resultat- och balansräkning

Belopp i KSEK

Not 15

IMMATERIELLA TILLGÅNGAR	Koncernen		Moderbolaget	
	2019	2018	2019	2018
Ingående anskaffningsvärde	19 482	19 482	6 661	6 661
Årets inköp	0	0	0	0
Utgående anskaffningsvärde	19 482	19 482	6 661	6 661
Ingående ackumulerade avskrivningar	-15 486	-13 487	-2 665	-666
Årets avskrivningar	-1 999	-1 999	-1 999	-1 999
Nedskrivning	-1 997	0	-1 997	0
Utgående ackumulerade avskrivningar	-19 482	-15 486	-6 661	-2 665
Summa immateriella tillgångar	0	3 996	0	3 996

Immateriella tillgångar avser utvecklingskostnader för gemensamma system.

Not 16

FÖRVALTNINGSFASTIGHETER / BYGGNADER OCH MARK	Koncernen		Moderbolaget	
	Förvaltnings- fastigheter	Rörelse- fastigheter	Totalt	Byggnader och mark
Ingående verkligt värde 2019-01-01	47 900	64 000	111 900	111 900
Årets anskaffningar	0	0	0	0
Årets försäljningar	0	0	0	-104 000
Årets avskrivningar	0	-950	-950	0
Årets omvärdering	0	950	950	0
Utgående verkligt värde 2019-12-31	47 900	64 000	111 900	7 900
Anskaffningsvärde	23 271	40 189	63 460	2 666
Ingående verkligt värde 2018-01-01	47 900	64 000	111 900	111 900
Årets anskaffningar	0	0	0	0
Årets försäljningar	0	0	0	0
Årets avskrivningar	0	0	0	0
Årets omvärdering	0	0	0	0
Utgående verkligt värde 2018-12-31	47 900	64 000	111 900	111 900
Anskaffningsvärde	23 271	40 189	63 460	63 460

Av bolagets 3 fastigheter är 2 rörelsefastigheter och resterande förvaltningsfastigheter. Förvaltningsfastigheter redovisas enligt verkligt värdemetoden. Förvaltningsfastigheterna består av Linné 2. Därutöver innehar bolaget två fritidsfastigheter, Lundegård 1:7 & Stiby 2:38 m fl.

Not 17

AKTIER & ANDELAR I KONCERNFÖRETAG		2019	2018
Innehav i dotterföretag	Dotterföretagets säte, land	Ägarandel i %	Ägarandel i %
Länsgården AB 556683-4015	Växjö, Sverige	100	100
Länsförsäkring Kronoberg Skog AB 559180-4389	Växjö, Sverige	100	100
Astrad Fastigheter AB 559091-4171	Växjö, Sverige	100	100
Linneus fastigheter AB 559091-4197	Växjö, Sverige	100	100
Lejonet 5 fastigheter AB 559091-4189	Växjö, Sverige	100	100
Hagebys Gård i Växjö AB 559199-7407	Växjö, Sverige	100	0

MODERBOLAGET

Ackumulerade anskaffningsvärden	2019	2018
Vid årets början	177 231	38 581
Inköp	50	50
Aktieägartillskott	74 217	138 600
Försäljningar	0	0
Ackumulerade nedskrivningar	-108	0
Utgående balans 31 december	251 390	177 231

Specifikation av moderbolagets direkta innehav av andelar i dotterföretag

Dotterföretag/ Organisationsnummer	Antal andelar	Andel i %	2019	2018
			Redovisat värde	Redovisat värde
Länsgården AB 556683-4015	1 000	100	56 129	38 431
Länsförsäkring Kronoberg Skog AB 559180-4389	1 000	100	195 061	138 650
Astrad Fastigheter AB 559091-4171	1 000	100	50	50
Linneus fastigheter AB 559091-4197	1 000	100	50	50
Lejonet 5 fastigheter AB 559091-4189	1 000	100	50	50
Hagebys Gård i Växjö AB 559199-7407	1	100	50	0
			251 390	177 231

Not 18

AKTIER OCH ANDELAR I INTRESSEFÖRETAG

Specifikation av moderbolagets direkta innehav av andelar i intresseföretag			2019	2018
Organisationsnummer/Säte	Antal andelar	Andelar i %	Redovisat värde	Redovisat värde
LF Affärsservice Sydost AB 556896-7425, Kristianstad	2 000	33	100	100
Hjalmar Petri Holding AB 556286-4677, Växjö	5 400	45	7 000	7 000
			7 100	7 100

Koncernen 2019

REDOVISADE VÄRDEN FÖR FINANSIELLA TILLGÅNGAR OCH SKULDER PER VÄRDERINGSKATEGORI

Finansiella tillgångar	Finansiella tillgångar identifierade som poster värderade till verkligt värde över resultaträkningen	Innehav för handelsändamål	Lånefordringar	Finansiella tillgångar som kan säljas	Summa
Aktier och andelar	1 985 725	0	0	0	1 985 725
Obligationer, andra räntebärande tillgångar	734 155	0	0	0	734 155
Upplupen ränteutäkt	0	0	0	0	0
Övriga finansiella placeringstillgångar	0	0	0	0	0
Summa	2 719 880	0	0	0	2 719 880
Finansiella skulder		Innehav för handelsändamål	Övriga skulder		
Skulder till kreditinstitut		0	0		0
Övriga skulder		0	23 255		23 255
Summa		0	23 255		23 255

Koncernen 2018

Finansiella tillgångar

Aktier och andelar	1 588 348	0	0	0	1 588 348
Obligationer, andra räntebärande tillgångar	698 510	0	0	0	698 510
Upplupen ränteutäkt	0	0	0	0	0
Övriga finansiella placeringstillgångar	0	0	0	0	0
Summa	2 286 858	0	0	0	2 286 858

Finansiella skulder

Skulder till kreditinstitut	0	0		0
Övriga skulder	0	34 493		34 493
Summa	0	34 493		34 493

Moderbolaget 2019

REDOVISADE VÄRDEN FÖR FINANSIELLA TILLGÅNGAR OCH SKULDER PER VÄRDERINGSKATEGORI

Finansiella tillgångar	Finansiella tillgångar identifierade som poster värderade till verkligt värde över resultaträkningen	Innehav för handelsändamål	Lånefordringar	Finansiella tillgångar som kan säljas	Summa
Aktier och andelar	1 399 323	0	0	0	1 399 323
Obligationer, andra räntebärande tillgångar	734 155	0	0	0	734 155
Upplupen ränteutäkt	0	0	0	0	0
Övriga finansiella placeringstillgångar	0	0	0	0	0
Summa	2 133 478	0	0	0	2 133 478
Finansiella skulder		Innehav för handelsändamål	Övriga skulder		
Skulder till kreditinstitut		0	0		0
Övriga skulder		0	20 894		20 894
Summa		0	20 894		20 894

Moderbolaget 2018

Finansiella tillgångar

Aktier och andelar	1 236 704	0	0	0	1 236 704
Obligationer, andra räntebärande tillgångar	698 510	0	0	0	698 510
Upplupen ränteutäkt	0	0	0	0	0
Övriga finansiella placeringstillgångar	0	0	0	0	0
Summa	1 935 214	0	0	0	1 935 214

Finansiella skulder

Skulder till kreditinstitut	0	0		0
Övriga skulder	0	9 982		9 982
Summa	0	9 982		9 982

Not 19 fortsätter på nästa sida.

Not 19

Koncernen 2019

UPPLYSNINGAR OM FINANSIELLA INSTRUMENT VÄRDERADE TILL VERKLIGT VÄRDE	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Summa
Förvaltningsfastigheter	0	0	47 900	47 900
Aktier och andelar	749 957	13 193	1 222 574	1 985 725
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	713 331	20 824	0	734 155
Övriga placeringstillgångar	0	0	0	0
Summa	1 463 288	34 017	1 270 474	2 767 780

Koncernen 2018

UPPLYSNINGAR OM FINANSIELLA INSTRUMENT VÄRDERADE TILL VERKLIGT VÄRDE	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Summa
Förvaltningsfastigheter	0	0	47 900	47 900
Aktier och andelar	641 157	11 607	935 584	1 588 348
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	677 812	20 698	0	698 510
Övriga placeringstillgångar	0	0	0	0
Summa	1 318 969	32 305	983 484	2 334 758

Moderbolaget 2019

UPPLYSNINGAR OM FINANSIELLA INSTRUMENT VÄRDERADE TILL VERKLIGT VÄRDE	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Summa
Aktier och andelar	749 957	13 193	636 172	1 399 323
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	713 331	20 824	0	734 155
Övriga placeringstillgångar	0	0	0	0
Summa	1 463 288	34 017	636 172	2 133 478

Moderbolaget 2018

UPPLYSNINGAR OM FINANSIELLA INSTRUMENT VÄRDERADE TILL VERKLIGT VÄRDE	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Summa
Aktier och andelar	641 157	11 607	583 940	1 236 704
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	677 812	20 698	0	698 510
Övriga placeringstillgångar	0	0	0	0
Summa	1 318 969	32 305	583 940	1 935 214

Nivå 1 består av verkligt värde på en aktiv marknad. Nivå 2 består av verkligt värde som bygger på observerbara marknadsdata som inte inkluderas i nivå 1. Nivå 3 består av verkligt värde utifrån indata som inte är observerbara på marknaden. För innehavet i Hjalmar Petri görs en marknadsvärdering av bolagets fastigheter av oberoende värderare vart tredje år. Under löpande år sker en värdering i enlighet med grunderna för substansvärdering. Substansvärdet utgår från årligt resultat i bolaget efter skatt. Substansvärdet utgör därför en rimlig approximation av verkligt värde. Bolagets aktieinnehav i LFAB, nivå 3, har värderats till verkligt värde på basis av aktiernas substansvärde. Eftersom aktierna innehas med hembudsförbehåll, enligt vilket aktierna i första hand måste erbjudas till övriga ägare till ett pris som motsvarar substansvärdet, så utgör substansvärdet aktiernas verkliga värde.

Vinster och förluster av finansiella instrument och förvaltningsfastigheter redovisas i resultaträkningen i not 8.

Not 19 fortsätter på nästa sida.

ANSKAFNINGSVÄRDEN OCH VERKLIGA VÄRDEN PÅ AKTIER OCH ANDELAR	Anskaffningsvärde 2019	Verkligt värde 2019	Anskaffningsvärde 2018	Verkligt värde 2018
Noterade aktier och andelar				
Svenska aktier och andelar	354 949	471 285	378 533	382 435
Utländska aktier och andelar	190 544	278 672	228 466	258 723
Onoterade aktier och andelar				
Länsförsäkringar AB	187 408	634 593	187 408	583 749
Länsförsäkringar Mäklarservice AB	140	938	140	822
Länsförsäkringar Fastighetsförmedling AB	500	621	500	621
Övriga svenska aktier och andelar	16 496	13 213	16 496	10 354
Summa moderbolaget	750 037	1 399 323	811 543	1 236 704
Tillkommer koncernen:				
Humlegården fastigheter AB	71 230	298 102	38 431	191 727
Bergvik Skog AB	3 160	3 160	138 650	148 556
LF Secondary PE Investment S.A.	26	10 173	26	11 361
Hällefors Tierps Skogar AB	199 003	274 966	0	0
Summa koncernen	1 023 456	1 985 725	988 650	1 588 348

ANSKAFNINGSVÄRDEN OCH VERKLIGA VÄRDEN PÅ OBLIGATIONER OCH ANDRA RÄNTEBÄRANDE VÄRDEPAPPER

Noterade obligationer och andra räntebärande värdepapper				
Handelsbanken Inst kort ränta	304 190	305 154	311 975	311 780
Handelsbanken Ränte avkastning	229 084	231 128	180 698	182 100
Handelsbanken Obl Inv	176 514	177 049	184 523	183 932
Bergvik Skog AB	19 164	20 824	19 164	20 698
Onoterade obligationer och andra räntebärande värdepapper				
Övriga svenska emittenter	0	0	0	0
Övriga utländska emittenter	0	0	0	0
Summa koncernen	728 953	734 155	696 360	698 510

VERKLIGA VÄRDEN PÅ FINANSIELLA INSTRUMENT

I Länsförsäkring Kronobergs balansräkning uppgår verkligt värde och redovisat värde till samma belopp för samtliga finansiella tillgångar. När det gäller balansposterna aktier och andelar samt obligationer och andra räntebärande värdepapper har verkligt värde fastställts som aktuell köpkurs på aktiva marknader.

Verkligt värde för Humlegårdens fastighetsinnehav fastställs genom marknadsvärdering två gånger per år. Marknadsvärdet för Länsgårdens innehav i Humlegården fastigheter och LF PE Secondary PE Investments uppgår till MSEK 308,3 (203,1).

Bergvik Skog AB värderas till verkligt värde genom externa värderingar vilket ger ett bedömt marknadsvärde. Övriga onoterade aktier och andelar är värderade till en form av substansvärde vilket har bedömts motsvara marknadsvärde.

För övriga tillgångar och skulder är anskaffningsvärdet en tillräcklig approximation av verkligt värde eftersom löptiden på dessa finansiella tillgångar är mycket kort (mindre än 6 månader).

Not 20

FORDRINGAR AVSEENDE DIREKT FÖRSÄKRING	2019	2018
Fordringar hos försäkringstagare	162 705	191 663
Summa fordringar avseende direkt försäljning	162 705	191 663

Not 21

ÖVRIGA MATERIELLA TILLGÅNGAR & VARULAGER	Koncernen		Moderbolaget	
Materiella tillgångar	2019	2018	2019	2018
Ingående anskaffningsvärde	8 326	7 992	8 326	7 992
Sållda anläggningar	0	0	0	0
Årets inköp	67	334	67	334
Utrangeringar	0	0	0	0
Utgående anskaffningsvärde	8 393	8 326	8 393	8 326
Ingående ackumulerade avskrivningar	-3 421	-3 421	-3 421	-3 421
Årets avskrivningar	-70	0	-70	0
Utrangeringar	0	0	0	0
Utgående ackumulerade avskrivningar	-3 491	-3 421	-3 491	-3 421
Summa materiella tillgångar	4 902	4 905	4 902	4 905

Not 22

FÖRUTBETALDA ANSKAFFNINGSKOSTNADER	2019	2018
Föregående års avsättning av förutbetalda anskaffningskostnader	3 766	5 156
Årets avsättning	3 245	3 766
Årets avskrivning	-3 766	-5 156
Förutbetalda anskaffningskostnader vid årets utgång	3 245	3 766
Anskaffningskostnad med avskrivningstid inom ett år	3 245	3 766

Not 23

ÖVRIGA FÖRUTBETALDA INTÄKTER OCH UPPLUPNA KOSTNADER	Koncernen		Moderbolaget	
	2019	2018	2019	2018
Förskottsbetalda hyreskostnader	0	0	0	0
Upplupna intäkter	0	0	0	0
Övriga förutbetalda intäkter och upplupna kostnader	5 805	2 756	5 404	2 755
Summa övriga förutbetalda intäkter och upplupna kostnader	5 805	2 756	5 404	2 755

Not 24

OBESKATTADE RESERVER	2019	2018
Utjämningsfond	28 250	28 250
Säkerhetsreserv	412 393	412 393
Periodiseringsfond beskattningsår 2013	0	4 570
Periodiseringsfond beskattningsår 2014	7 300	7 300
Periodiseringsfond beskattningsår 2015	16 500	16 499
Periodiseringsfond beskattningsår 2016	3 500	3 500
Periodiseringsfond beskattningsår 2017	20 500	20 500
Periodiseringsfond beskattningsår 2018	26 500	26 500
Periodiseringsfond beskattningsår 2019	12 000	0
Summa obeskattade reserver	526 943	519 512

Not 25

AVSÄTTNING FÖR EJ INTJÄNADE PREMIER & KVADRÖJANDE RISKER	2019	2018
Ingående balans	256 982	243 828
Under året intjänad premie från tidigare räkenskapsår	-256 982	-243 848
Årets avsättning	270 171	256 982
Utgående balans	270 171	256 982

Behov av avsättning för kvadröjande risk har inte ansetts föreligga.

Not 26

AVSÄTTNING FÖR OREGLERADE SKADOR	2019			2018		
	Brutto	Avgiven	Netto	Brutto	Avgiven	Netto
IB Rapporterade skador	432 882	-65 804	367 078	392 002	-54 990	337 012
IB Inträffade ej rapporterade skador	485 991	-110 801	375 190	486 171	-120 895	365 276
Avsättning för skaderegleringskostnader	33 284	0	33 284	28 643	0	28 643
Diskonteringsdifferens	-18 152	3 194	-14 958	-23 107	6 480	-16 627
Ingående balans	934 005	-173 411	760 594	883 709	-169 405	714 304
Kostnad för skador som inträffat under innevarande år	413 043	-10 325	359 017	445 777	-13 298	432 479
Utbetalda försäkringsersättningar	-405 456	15 434	-334 614	-350 849	8 498	-342 351
Förändring av förväntad kostnad för skador som inträffat under tidigare år	-25 409	-9 691	-46 807	-44 632	794	-43 838
Utgående balans	916 183	-177 993	738 190	934 005	-173 411	760 594
Utgående balans består av:						
UB Rapporterade skador	383 895	-50 686	333 209	432 882	-65 804	367 078
UB Inträffade ej rapporterade skador	509 949	-127 308	382 641	485 991	-110 801	375 190
Avsättning för skaderegleringskostnader	31 186	0	31 186	33 284	0	33 284
Diskonteringsdifferens	-8 847	0	-8 847	-18 152	3 194	-14 958
Utgående balans totalt	916 183	-177 994	738 189	934 005	-173 411	760 594

Not 27

AVSÄTTNINGAR FÖR PENSIONER OCH LIKANDE FÖRPLIKTELSE

Förmånsbestämda planer

I enlighet med UFR 10 redovisar bolaget förmånsbestämda planer som avgiftsbestämda. Beskrivning av bolagets förmånsbestämda planer återfinns i not 1.

Avgiftsbestämda planer

Bolaget har avgiftsbestämda pensionsplaner för arbetare som helt bekostas av företaget. Betalningar till dessa planer sker löpande enligt reglerna i respektive plan.

	2019	2018
Antastbar pensionsskuld	9 403	4 250
Avsatt till löneskatt antastbar pensionsskuld		269
Summa avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser	9 403	4 519

Not 28

ÅTERSTÅENDE LÖPTID FINANSIELLA SKULDER - KONCERNEN

	På anfordran	<1 mån	1-3 mån	3-12 mån	1-5 år	>5 år
Skulder till kreditinstitut	0	0	0	0	0	0
Övriga skulder	0	0	20 965	0	0	2 290
Summa	0	0	20 965	0	0	2 290

ÅTERSTÅENDE LÖPTID FINANSIELLA SKULDER - MODERBOLAGET

	På anfordran	<1 mån	1-3 mån	3-12 mån	1-5 år	>5 år
Skulder till kreditinstitut	0	0	0	0	0	0
Övriga skulder	0	0	20 894	0	0	0
Summa	0	0	20 894	0	0	0

Not 29

ÖVRIGA SKULDER	Koncernen		Moderbolaget	
	2019	2018	2019	2018
Leverantörsskulder	14 006	8 059	14 006	8 059
Övriga skulder	27 270	26 434	24 908	26 283
Summa övriga skulder	41 276	34 493	38 914	34 342

Not 30

UPPLUPNA KOSTNADER OCH FÖRUTBETALDA INTÄKTER	Koncernen		Moderbolaget	
	2019	2018	2019	2018
Upplupna löner och sociala avgifter	9 871	11 844	9 871	11 844
Förutbetalda hyresintäkter	4	52	4	52
Övriga förutbetalda intäkter och upplupna kostnader	6 342	5 282	6 295	5 284
Summa upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	16 217	17 178	16 170	17 180

Not 31

STÄLLDA SÄKERHETER	Koncernen		Moderbolaget	
	2019	2018	2019	2018
Fastighetsinteckningar	0	0	0	0
För försäkringstekniska avsättningar f.e.r registerförda tillgångar	1 012 447	1 120 929	1 012 447	1 120 929
Summa ställda säkerheter	1 012 447	1 120 929	1 012 447	1 120 929

I enlighet med 6 kap. 30-31§§ Försäkringsrörelselagen (FRL) har bolaget registerfört de placeringstillgångar som används i ett förmånsrättsregister. Registerföringen innebär att försäkringstagarna har en förmånsrätt i tillgångarna enligt förmånsrättslagen. Tillgångarna kan tas i anspråk vid en eventuell insolvens.

Not 32

EVENTUALFÖRPLIKTELSE/ ANSVARSFÖRBINDELSER	Koncernen		Moderbolaget	
	2019	2018	2019	2018
Teckningsåtagande Humlegården Fastigheter	25 500	0	0	0
Summa eventualeförpliktelser	25 500	0	0	0

I Bolagets avtal med Länsförsäkringar Bank (Banken) regleras hur stor provisionsersättning Länsförsäkring Kronoberg skall ha för den förmedlade bankaffären. I detta avtal framgår även att provisionersättningen skall avräknas visst vid var tid av Banken bestämt belopp om minst 80 % motsvarande de kreditförluster som vid var tid Banken bedömer kommer belasta Banken avseende av Bolaget vid var tid förmedlade lån. Avräkning kan högst ske mot vad som motsvarar samtliga framtida utbetalningar av provisionersättning. För Bolagets åtaganden gentemot Trafikförsäkringsföreningen hänvisas till not 2.

Not 33

NÄRSTÅENDE

Som närstående personer till Länsförsäkring Kronoberg-koncernen räknas dotterbolag enligt not 17, bolag inom Länsförsäkringar AB-koncernen samt övriga närstående. Närstående nyckelpersoner är styrelseledamöter och ledande befattningshavare samt nära familjemedlemmar till dessa personer. Ersättningar till närstående nyckelpersoner såsom styrelseledamöter och ledande befattningshavare framgår av not 34. I övrigt förekommer inga transaktioner mellan dessa personer eller deras närstående utöver normala kundtransaktioner. Bedömningen om en närståenderelation föreligger eller inte har grundats på förhållandets ekonomiska innebörd och inte enbart på ägandet. Närstående är som beskrivits ovan LFAB-koncernen. LFAB har fått i uppdrag av Länsförsäkringsbolagen att bedriva verksamhet inom områden där storskalighet är en avgörande konkurrensfördel och att tillhandha sådan service till Länsförsäkringsbolagen, som av effektivitetsskäl ska produceras och tillhandahållas inom Länsförsäkringsgruppen. Under året har moderbolaget lämnat aktieägartillskott till dotterbolagen Länsgården AB om MSEK 17,7 (0), Länsförsäkring Kronoberg Skog AB med MSEK 56,4 (138,6).

På balansdagen har moderbolaget fordringar och skulder enligt nedanstående tabell:

RESULTAT OCH BALANSPOSTER	Fordringar	Skulder
Astrad Fastigheter AB	10 365	0
Linneus fastigheter AB	8 128	0
Lejonet 5 fastigheter AB	22 659	0
Länsgården AB	0	0
Länsförsäkringar Kronoberg Skog AB	17	0
Hagebys Gärd i Växjö AB	0	12
Hjalmar Petri Holding AB	0	0
Summa	41 169	12

Not 34

ANSTÄLLDA OCH PERSONALKOSTNADER				
Medelantalet anställda	2019	varav män	2018	varav män
Moderbolaget	116	47%	109	50%
Totalt	116	47%	109	50%

Dotterbolagen har inte haft några anställda under 2019. Samtliga anställda är tjänstemän.

KÖNSFÖRDELNING I FÖRETAGSLEDNINGEN			2019	2018
Moderbolaget	Andel kvinnor		44%	40%
Styrelsen				
Övriga ledande befattningshavare			20%	33%

KOSTNADER FÖR ERSÄTTNINGAR TILL ANSTÄLLDA OCH STYRELSE			2019	2018
Löner och ersättningar			62 990	57 956
Pensionskostnader, avgiftsbaserade planer			11 430	11 939
Sociala avgifter & särskild löneskatt			26 496	21 485
Summa kostnader			100 916	91 380

Av moderbolagets pensionskostnader avser KSEK 1 154 (988) gruppen styrelse och verkställande direktören.

LÖNER OCH ERSÄTTNINGAR TILL FRITIDSOMBUD			2019	2018
Löner och ersättningar			0	7 651
Sociala avgifter			0	38
varav pensionsavgifter			0	0
Summa kostnader			0	7 689

LÖNER OCH ANDRA ERSÄTTNINGAR FÖRDELADE MELLAN STYRELSELEDAMÖTER MED FLERA OCH ÖVRIGA ANSTÄLLDA					2019	2018
		Styrelse och vd	Övriga anställda	Styrelse och vd	Övriga anställda	
		3 881	59 109	3 583	54 373	
Totalt moderbolaget		3 881	59 109	3 583	54 373	

ERSÄTTNINGAR TILL LEDANDE BEFATTNINGSHAVARE UNDER ÅRET			2019	2018
Per-Åke Holgersson, styrelsens ordförande			330	317
Pär Aspengren, styrelsens vice ordförande			180	183
Maria af Trampe, styrelseledamot			129	115
Per Jonsson, styrelseledamot			123	117
Louise Manestam, styrelseledamot			125	111
Anders Holmberg, styrelseledamot			0	36
Ronny Lindén, styrelseledamot			148	120
Veronica Pettersson, styrelseledamot			138	85
Beatrice Kämpe-Nikolausson, verkställande direktör			2 708	2 501
- varav rörlig ersättning till verkställande direktör			0	0
- pensionsavsättning till verkställande direktör			1 154	988
Andra ledande befattningshavare			8 633	6 141
- varav rörlig ersättning			0	0
- pensionsavsättning			2 987	2 583
Total ersättning			16 655	13 297

Till arbetstagarrepresentanter har ej utgått något arvode. Någon resultatbaserad ersättning har ej utgått till styrelse, vd eller ledande befattningshavare.

Not 34 fortsätter på nästa sida.

Not 34 Fortsättning

Pensioner

För VD erläggs pensionsavgift med 35 procent av lönesumman. Årets kostnad för pension till VD uppgick till KSEK 1 154 (988) inklusive särskild löneskatt. Något avtal om förtida pensionering finns ej. Övriga befattningshavare i företagsledningen 9 (7) personer omfattas av försäkringstjänstemännens pensionsplan, FTP. Årets pensionskostnad för dem utgjorde KSEK 2 987 (2 583) inklusive särskild löneskatt. Reservering är gjord med KSEK 1 106 (1 106) inklusive löneskatt som avser medarbetare födda 1955 eller tidigare och som faller utanför trygghandelagen.

Uppsägningstider och avgångsvederlag

Mellan bolaget och VD gäller en ömsesidig uppsägningstid om 6 månader. Vid uppsägning från bolagets sida erhålls ett avgångsvederlag som uppgår till 24 månadslöner. Avgångsvederlaget avräknas mot andra inkomster. Vid uppsägning från VD:s sida utgår inget avgångsvederlag. För övriga befattningshavare i företagsledningen gäller en uppsägningstid enligt kollektivavtalet, dock lägst 6 månader vid uppsägning från arbetsgivarens sida.

Ersättningsprinciper

Utgångspunkten för ersättningsmodellen är att den ska bidra till att skapa goda förutsättningar för Länsförsäkring Kronoberg att på ett tillfredsställande sätt utföra sitt uppdrag från ägarerna. Ersättningsmodellen ska stimulera till goda prestationer och

bidra till att göra Bolaget till en attraktiv arbetsgivare som kan konkurrera om rätt kompetens på marknaden. Ersättningsmodellen ska vara förenlig med och främja en sund och effektiv riskhantering samt medverka till Bolagets långsiktiga intressen.

Målrelaterad ersättning finns som komplement till den fasta ersättningen för att uppmuntra och belöna goda prestationer som långsiktigt leder till att bolaget utvecklas positivt. Målrelaterad ersättning kan inte utgå till VD eller chefer i företagsledning.

Anställda inom Bolaget ska ha marknadsmässiga anställningsvillkor. Ersättningarna ska därigenom vara i nivå med branschen på den geografiska marknad där Bolaget är verksamt. Utformning och nivå på ersättningar ska harmoniera med Bolagets värderingar, dvs vara rimliga, präglade av måttfullhet och väl avvägda, bidra till en god etik och organisationskultur samt präglas av öppenhet och transparens.

Beslut om ersättningar

Arvode till styrelsens ledamöter beslutas av bolagsstämman. Styrelsens ersättningsutskott fattar beslut om ersättning till VD. Ersättningar till övriga ledande befattningshavare beslutas av VD efter godkännande av ersättningsutskottet.

Not 35

ARVODEN OCH KOSTNADSERSÄTTNINGAR TILL REVISORER

	2019	2018
KPMG		
Revisionsuppdrag	0	135
Skatterådgivning	0	50
Andra uppdrag	0	41
PWC		
Revisionsuppdrag	639	275
Skatterådgivning*	80	0
Andra uppdrag	0	0
LFAB Internrevision		
Revisionsuppdrag	288	341
Summa arvoden till revisorer	1 098	842

* varav dotterbolag KSEK 19

I arvoden ingår mervärdesskatt på 25%.

Not 36

INTÄKTER OCH KOSTNADER PER FÖRSÄKRINGSKLASS

Belopp i KSEK	Totalt 2019	Olycksfall & sjukdom	Motorfordon kasko	Motorfordon trafik	Brand- & annan egendomsskada	Allmän ansvarighet	Rättsskydd	Summa direkt försäkring	Mottagen återförs.
Premieinkomst, brutto	616 058	38 762	159 506	88 055	262 006	23 073	11 897	583 299	32 759
Premieintäkt, brutto	602 869	37 175	156 410	88 309	255 673	22 506	11 609	571 682	31 187
Försäkringsersättningar, brutto	-387 634	-14 284	-134 175	-89 441	-111 469	-8 396	-4 864	-362 629	-25 005
Driftskostnader, brutto	-105 154	-6 074	-17 973	-18 115	-55 268	-4 942	-2 514	-104 886	-268
Resultat av avgiven återförsäkring	-22 116	-5 908	-611	15 847	-27 378	-2 843	-1 223	-22 116	0
Skadeprocent brutto	64,3%	38,4%	85,8%	101,3%	43,6%	37,3%	41,9%	63,4%	80,2%

Not 37

VÄSENTLIGA HÄNDELSE EFTER VERKSAMHETSÅRET

Inga väsentliga händelser har skett.

Not 38

ÅTERBÄRING	Koncernen		Moderbolaget	
	2019	2018	2019	2018
IB Återbäring	103 353	63 369	103 353	63 369
Under perioden reglerad återbäring	-99 265	-16	-99 265	-16
Årets avsättning för återbäring	0	40 000	0	40 000
Summa avsatt för återbäring	4 087	103 353	4 087	103 353

Not 39

RÄNTESATS FÖR DISKONTERING AV FÖRSÄKRINGSTEKNISKA AVSÄTTNINGAR

För skadelivräntor, inkl mottagen återförsäkring avseende skadelivräntor, används den av EIOPA definierade diskonteringsräntekurvan. Den är framtagen för att motsvara riskfria räntesatser för relevanta durationer och baseras på marknadsnoteringar för svenska swapräntor. För övrig försäkring används en fast räntesats baserad på den statsobligation som har löptid närmast åtagandenas genomsnittliga duration. För direkt trafikaffär och mottagen proportionell trafikåterförsäkring används räntesatsen 0,0%, baserad på de senaste fem årens 7-åriga statsobligation. För mottagen icke-proportionell trafikåterförsäkring samt för sjuk- och olycksfallsförsäkring, såväl direktförsäkring som mottagen återförsäkring, används räntesatsen 0,40%, baserad på de senaste fem årens 10-åriga statsobligation.

Not 40

FÖRSLAG TILL VINSTDISPOSITION

Styrelsen och verkställande direktören föreslår bolagsstämman besluta att årets disponibla vinstmedel, SEK 212 566 565, jämte balanserad vinst, SEK 664 038 253, totalt 876 604 818 i moderbolaget balanseras i ny räkning.

Växjö den 12 mars 2020

Per-Åke Holgersson
Ordförande

Pär Aspengren
Vice ordförande

Torbjörn Lennartsson
Personalrepresentant

Beatrice Kämpe Nikolausson
Verkställande direktör

Ronny Lindén

Per Jonsson

Maria af Trampe

Louise Manestam

Veronica Pettersson

Vår revisionsberättelse har lämnats 2020
Öhrlings PricewaterhouseCoopers AB

Eva Fällén
Auktoriserad revisor

Revisionsberättelse

Till bolagsstämman i Länsförsäkring Kronoberg, org.nr 583201-4905

Rapport om årsredovisningen och koncernredovisningen

Uttalanden

Vi har utfört en revision av årsredovisningen och koncernredovisningen för Länsförsäkring Kronoberg för år 2019 med undantag för hållbarhetsrapporten på sidorna 16–21. Bolagets årsredovisning och koncernredovisning ingår på sidorna 12–56 i detta dokument. Enligt vår uppfattning har årsredovisningen upprättats i enlighet med lagen om årsredovisning i försäkringsföretag och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av moderbolagets finansiella ställning per den 31 december 2019 och av dess finansiella resultat och kassaflöde för året enligt lagen om årsredovisning i försäkringsföretag. Koncernredovisningen har upprättats i enlighet med lagen om årsredovisning i försäkringsföretag och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av koncernens finansiella ställning per den 31 december 2019 och av dess finansiella resultat och kassaflöde för året enligt International Financial Reporting Standards (IFRS), såsom de antagits av EU, och lagen om årsredovisning i försäkringsföretag. Förvaltningsberättelsen är förenlig med årsredovisningens och koncernredovisningens övriga delar.

Vi tillstyrker därför att bolagsstämman fastställer resultaträkningen och balansräkningen för moderbolaget och resultaträkningen och rapport över finansiell ställning för koncernen.

Våra uttalanden i denna rapport om årsredovisningen och koncernredovisningen är förenliga med innehållet i den kompletterande rapport som har överlämnats till moderbolagets och koncernens revisionsutskott i enlighet med revisorsförordningens (537/2014) artikel 11.

Grund för uttalanden

Vi har utfört revisionen enligt International Standards on Auditing (ISA) och god revisionssed i Sverige. Vårt ansvar enligt dessa standarder beskrivs närmare i avsnittet Revisorns ansvar. Vi är oberoende i förhållande till moderbolaget och koncernen enligt god revisorssed i Sverige och har i övrigt fullgjort vårt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav. Detta innefattar att, baserat på vår bästa kunskap och övertygelse, inga förbjudna tjänster som avses i revisorsförordningens (537/2014) artikel 5.1 har tillhandahållits det granskade bolaget eller, i förekommande fall, dess moderföretag eller dess kontrollerade företag inom EU.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Vår revisionsansats

Revisionens inriktning och omfattning

Vi utformade vår revision genom att fastställa väsentlighetsnivå och bedöma risken för väsentliga felaktigheter i de finansiella rapporterna. Vi beaktade särskilt de områden där verkställande direktören och styrelsen gjort subjektiva bedömningar, till exempel viktiga redovisningsmässiga uppskattningar som har gjorts med utgångspunkt från antaganden och prognoser om framtida händelser, vilka till sin natur är osäkra. Liksom vid alla revisioner har vi också beaktat risken för att styrelsen och verkställande direktören åsidosätter den interna

kontrollen, och bland annat övervägt om det finns belägg för systematiska avvikelser som givit upphov till risk för väsentliga felaktigheter till följd av oegentligheter.

Vi anpassade vår revision för att utföra en ändamålsenlig granskning i syfte att kunna uttala oss om de finansiella rapporterna som helhet, med hänsyn tagen till koncernens struktur, redovisningsprocesser och kontroller samt den bransch i vilken koncernen verkar.

Väsentlighet

Revisionens omfattning och inriktning påverkades av vår bedömning av väsentlighet. En revision utformas för att uppnå en rimlig grad av säkerhet om huruvida de finansiella rapporterna innehåller några väsentliga felaktigheter. Felaktigheter kan uppstå till följd av oegentligheter eller misstag. De betraktas som väsentliga om enskilt eller tillsammans rimligen kan förväntas påverka de ekonomiska beslut som användarna fattar med grund i de finansiella rapporterna.

Baserat på professionellt omdöme fastställde vi vissa kvantitativa väsentlighetstal, däribland för den finansiella rapportering som helhet. Med hjälp av dessa och kvalitativa överväganden fastställde vi revisionens inriktning och omfattning och våra granskningsåtgärders karaktär, tidpunkt och omfattning, samt att bedöma effekten av enskilda och sammantagna felaktigheter på de finansiella rapporterna som helhet.

Särskilt betydelsefulla områden

Särskilt betydelsefulla områden för revisionen är de områden som enligt vår professionella bedömning var de mest betydelsefulla för revisionen av årsredovisningen och koncernredovisningen för den aktuella perioden. Dessa områden behandlades inom ramen för revisionen av, och i vårt ställningstagande till, årsredovisningen och koncernredovisningen som helhet, men vi gör inga separata uttalanden om dessa områden.

Särskilt betydelsefullt område

Värdering av avsättningar för oreglerade skador

Avsättning för oreglerade skador utgör en väsentlig balanspost som baseras på beräkningar och bedömningar om framtida utfall av kostnaden för inträffade skador. Faktorer som beaktas vid bedömningen är bl a avvecklingstid och skademönster.

Bolaget använder vedertagna aktuariella metoder för beräkningarna av avsättningar för oreglerade skador. Bolagets avsättningar avser ett flertal olika produkter där egenskaper hos produkterna påverkar beräkningsmodellerna.

Se not 1 till årsredovisningen – Redovisningsprinciper (Bedömningar och uppskattningar i de finansiella rapporterna samt Avsättningar för oreglerade skador), not 2 – Risker och riskhantering samt not 26 – Avsättning för oreglerade skador.

Hur vår revision beaktade det särskilt betydelsefulla området

Våra revisionsåtgärder har omfattat, men inte uteslutande utgjorts av: Bedömning av utformning och testning av effektiviteten hos kontrollerna inom processerna för att beräkna oreglerade skador. Dessa kontroller avser bl a kontroller av indata, kontroller av aktuariella beräkningar, kontroller inom rutinen för skadereglering och bokföring.

Vår granskning har också omfattat bedömningar av använda aktuella metoder och modeller. Vi har även utmanat och bedömt företagsledningens antaganden.

Vidare har vi utfört egna beräkningar för att säkerställa att avsättningarna är rimliga. PwC:s egna aktuarier biträdde vid revisionen.

Särskilt betydelsefullt område

Värdering av finansiella instrument som värderas till verkligt värde i nivå 3

I värderingen av finansiella instrument i nivå 3 används icke observerbara indata för beräkningar av verkligt värde. Bolagets aktier i nivå 3 utgör en väsentlig del av balansposten aktier och andelar.

Se not 1 till årsredovisningen – Redovisningsprinciper (Klassificering av finansiella instrument) samt not 19 – Redovisade värden för finansiella tillgångar och skulder per värderingskategori.

Hur vår revision beaktade det särskilt betydelsefulla området

Vi har granskat bolagets processer för värdering av nivå 3-innehav. Vi har även bedömt de modeller och metoder som bolaget använder vid värderingen.

För värderingar som är beroende av icke observerbara indata eller som kräver en högre grad av bedömningar har vi utmanat de antaganden och metoder som bolaget använt. Vi har även, baserat på bolagets värderingar, utfört kontrollberäkningar.

Annan information än årsredovisningen och koncernredovisningen

Detta dokument innehåller även annan information än årsredovisningen och koncernredovisningen och återfinns på sidorna 2–11 samt 60–63. Det är styrelsen och verkställande direktören som har ansvaret för denna andra information.

Vårt uttalande avseende årsredovisningen och koncernredovisningen omfattar inte denna information och vi gör inget uttalande med bestyrkande avseende denna andra information.

I samband med vår revision av årsredovisningen och koncernredovisningen är det vårt ansvar att läsa den information som identifieras ovan och överväga om informationen i väsentlig utsträckning är oförenlig med årsredovisningen och koncernredovisningen. Vid denna genomgång beaktar vi även den kunskap vi i övrigt inhämtat under revisionen samt bedömer om informationen i övrigt verkar innehålla väsentliga felaktigheter.

Om vi, baserat på det arbete som har utförts avseende denna information, drar slutsatsen att den andra informationen innehåller en väsentlig felaktighet, är vi skyldiga att rapportera detta. Vi har inget att rapportera i det avseendet.

Styrelsens och verkställande direktörens ansvar

Det är styrelsen och verkställande direktören som har ansvaret för att årsredovisningen och koncernredovisningen upprättas och att de ger en rättvisande bild enligt lagen om årsredovisning i försäkringsföretag och, vad gäller koncernredovisningen, enligt IFRS, såsom de antagits av EU, och lagen om årsredovisning i försäkringsföretag. Styrelsen och verkställande direktören ansvarar även för den interna kontroll som de bedömer är nödvändig för att upprätta en årsredovisning och koncernredovisning som inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag.

Vid upprättandet av årsredovisningen och koncernredovisningen ansvarar styrelsen och verkställande direktören för bedömningen av bolagets och koncernens förmåga att fortsätta verksamheten. De upplyser, när så är tillämpligt, om förhållanden som kan påverka förmågan att fortsätta verksamheten och att använda antagandet

om fortsatt drift. Antagandet om fortsatt drift tillämpas dock inte om styrelsen och verkställande direktören avser att likvidera bolaget, upphöra med verksamheten eller inte har något realistiskt alternativ till att göra något av detta.

Revisorns ansvar

Våra mål är att uppnå en rimlig grad av säkerhet om huruvida årsredovisningen och koncernredovisningen som helhet inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag, och att lämna en revisionsberättelse som innehåller våra uttalanden. Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men är ingen garanti för att en revision som utförs enligt ISA och god revisionssed i Sverige alltid kommer att upptäcka en väsentlig felaktighet om en sådan finns. Felaktigheter kan uppstå på grund av oegentligheter eller misstag och anses vara väsentliga om de enskilt eller tillsammans rimligen kan förväntas påverka de ekonomiska beslut som användare fattar med grund i årsredovisningen och koncernredovisningen.

Som del av en revision enligt ISA använder vi professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Dessutom:

- identifierar och bedömer vi riskerna för väsentliga felaktigheter i årsredovisningen och koncernredovisningen, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag, utformar och utför granskningsåtgärder bland annat utifrån dessa risker och inhämtar revisionsbevis som är tillräckliga och ändamålsenliga för att utgöra en grund för våra uttalanden. Risker för att inte upptäcka en väsentlig felaktighet till följd av oegentligheter är högre än för en väsentlig felaktighet som beror på misstag, eftersom oegentligheter kan innefatta agerande i maskopi, förfalskning, avsiktliga utelämnanden, felaktig information eller åsidosättande av intern kontroll.
- skaffar vi oss en förståelse av den del av bolagets interna kontroll som har betydelse för vår revision för att utforma granskningsåtgärder som är lämpliga med hänsyn till omständigheterna, men inte för att uttala oss om effektiviteten i den interna kontrollen.
- utvärderar vi lämpligheten i de redovisningsprinciper som används och rimligheten i styrelsens och verkställande direktörens uppskattningar i redovisningen och tillhörande upplysningar.
- drar vi en slutsats om lämpligheten i att styrelsen och verkställande direktören använder antagandet om fortsatt drift vid upprättandet av årsredovisningen och koncernredovisningen. Vi drar också en slutsats, med grund i de inhämtade revisionsbevisen, om huruvida det finns någon väsentlig osäkerhetsfaktor som avser sådana händelser eller förhållanden som kan leda till betydande tvivel om bolagets förmåga att fortsätta verksamheten. Om vi drar slutsatsen att det finns en väsentlig osäkerhetsfaktor, måste vi i revisionsberättelsen fästa uppmärksamheten på upplysningarna i årsredovisningen och koncernredovisningen om den väsentliga osäkerhetsfaktorn eller, om sådana upplysningar är otillräckliga, modifiera uttalandet om årsredovisningen och koncernredovisningen. Våra slutsatser baseras på de revisionsbevis som inhämtas fram till datumet för revisionsberättelsen. Dock kan framtida händelser eller förhållanden göra att ett bolag inte längre kan fortsätta verksamheten.
- utvärderar vi den övergripande presentationen, strukturen och innehållet i årsredovisningen och koncernredovisningen, däribland upplysningarna, och om årsredovisningen och koncernredovisningen återger de underliggande transaktionerna och händelserna på ett sätt som ger en rättvisande bild.

- inhämtar vi tillräckliga och ändamålsenliga revisionsbevis avseende den finansiella informationen för enheterna eller affärsaktiviteterna inom koncernen för att göra ett uttalande avseende koncernredovisningen. Vi ansvarar för styrning, övervakning och utförande av koncernrevisionen. Vi är ensamt ansvariga för våra uttalanden.

Vi måste informera styrelsen om bland annat revisionens planerade omfattning och inriktning samt tidpunkten för den. Vi måste också informera om betydelsefulla iakttagelser under revisionen, däribland de eventuella betydande brister i den interna kontrollen som vi identifierat.

Vi måste också förse styrelsen med ett uttalande om att vi har följt relevanta yrkesetiska krav avseende oberoende, och ta upp alla relationer och andra förhållanden som rimligen kan påverka vårt oberoende, samt i tillämpliga fall tillhörande motåtgärder.

Av de områden som kommuniceras med styrelsen fastställer vi vilka av dessa områden som varit de mest betydelsefulla för revisionen av årsredovisningen och koncernredovisningen, inklusive de viktigaste bedömda riskerna för väsentliga felaktigheter, och som därför utgör de för revisionen särskilt betydelsefulla områdena. Vi beskriver dessa områden i revisionsberättelsen såvida inte lagar eller andra författningar förhindrar upplysning om frågan.

Rapport om andra krav enligt lagar och andra författningar

Uttalanden

Utöver vår revision av årsredovisningen och koncernredovisningen har vi även utfört en revision av styrelsens och verkställande direktörens förvaltning för Länsförsäkring Kronoberg för år 2019 samt av förslaget till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust.

Vi tillstyrker att bolagsstämman disponerar vinsten enligt förslaget i förvaltningsberättelsen och beviljar styrelsens ledamöter och verkställande direktören ansvarsfrihet för räkenskapsåret.

Grund för uttalanden

Vi har utfört revisionen enligt god revisionssed i Sverige. Vårt ansvar enligt denna beskrivs närmare i avsnittet Revisorns ansvar. Vi är oberoende i förhållande till moderbolaget och koncernen enligt god revisionssed i Sverige och har i övrigt fullgjort vårt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Styrelsens och verkställande direktörens ansvar

Det är styrelsen som har ansvaret för förslaget till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust. Styrelsen ansvarar för bolagets organisation och förvaltningen av bolagets angelägenheter. Detta innefattar bland annat att fortlöpande bedöma bolagets och koncernens ekonomiska situation, och att tillse att bolagets organisation är utformad så att bokföringen, medelsförvaltningen och bolagets ekonomiska angelägenheter i övrigt kontrolleras på ett betryggande sätt. Den verkställande direktören ska sköta den löpande förvaltningen enligt styrelsens riktlinjer och anvisningar och bland annat vidta de åtgärder som är nödvändiga för att bolagets bokföring ska fullgöras i överensstämmelse med lag och för att medelsförvaltningen ska skötas på ett betryggande sätt.

Revisorns ansvar

Vårt mål beträffande revisionen av förvaltningen, och därmed vårt uttalande om ansvarsfrihet, är att inhämta revisionsbevis för att med en rimlig grad av säkerhet kunna bedöma om någon styrelseledamot eller verkställande direktören i något väsentligt avseende:

- företagit någon åtgärd eller gjort sig skyldig till någon försummelse som kan föranleda ersättningsskyldighet mot bolaget
- på något annat sätt handlat i strid med försäkringsrörelselagen, lagen om årsredovisning i försäkringsföretag eller bolagsordningen.

Vårt mål beträffande revisionen av förslaget till dispositioner av bolagets vinst eller förlust, och därmed vårt uttalande om detta, är att med rimlig grad av säkerhet bedöma om förslaget är förenligt med försäkringsrörelselagen.

Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men ingen garanti för att en revision som utförs enligt god revisionssed i Sverige alltid kommer att upptäcka åtgärder eller försummelser som kan föranleda ersättningsskyldighet mot bolaget, eller att ett förslag till dispositioner av bolagets vinst eller förlust inte är förenligt med försäkringsrörelselagen.

Som en del av en revision enligt god revisionssed i Sverige använder vi professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Granskningen av förvaltningen och förslaget till dispositioner av bolagets vinst eller förlust grundar sig främst på revisionen av räkenskaperna. Vilka tillkommande granskningsåtgärder som utförs baseras på vår professionella bedömning med utgångspunkt i risk och väsentlighet. Det innebär att vi fokuserar granskningen på sådana åtgärder, områden och förhållanden som är väsentliga för verksamheten och där avsteg och överträdelser skulle ha särskild betydelse för bolagets situation. Vi går igenom och prövar fattade beslut, beslutsunderlag, vidtagna åtgärder och andra förhållanden som är relevanta för vårt uttalande om ansvarsfrihet. Som underlag för vårt uttalande om styrelsens förslag till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust har vi granskat om förslaget är förenligt med försäkringsrörelselagen.

Revisorns yttrande avseende den lagstadgade hållbarhetsrapporten

Det är styrelsen som har ansvaret för hållbarhetsrapporten på sidorna 16-21 och för att den är upprättad i enlighet med årsredovisningslagen. Vår granskning har skett enligt FAR:s uttalande RevR 12 Revisorns yttrande om den lagstadgade hållbarhetsrapporten. Detta innebär att vår granskning av hållbarhetsrapporten har en annan inriktning och en väsentligt mindre omfattning jämfört med den inriktning och omfattning som en revision enligt International Standards on Auditing och god revisionssed i Sverige har. Vi anser att denna granskning ger oss tillräcklig grund för vårt uttalande.

En hållbarhetsrapport har upprättats.

Öhrlings PricewaterhouseCoopers AB, 113 97 Stockholm utsågs till Länsförsäkring Kronobergs revisor av bolagsstämman den 25 april 2019 och har varit bolagets revisor sedan april 2018.

Stockholm den 17 mars 2020

Öhrlings PricewaterhouseCoopers AB

Eva Fällén

Auktoriserad revisor

Bolagets fullmäktige

Alvesta kommun	Hemort	Mandatperiod
Anna-Karin Aaby Ericsson	Alvesta	2018-2020
Jessica Dahl	Alvesta	2018-2020
Karl-Eric Johansson	Grimslöv	2018-2020
Björn Kjellsson	Moheda	2018-2020
Ulrica Söderström	Moheda	2018-2020
Karin Johansson	Växjö	2018-2020

Lessebo kommun

Anders Jonsäng	Hovmantorp	2018-2020
Frederik Kjellson	Hovmantorp	2018-2020
Inga-Britt Andersson	Skruv	2018-2020

Ljungby kommun

Gunilla Johansson	Agunnaryd	2018-2020
Karin Klemetsson	Agunnaryd	2018-2020
Carl Thestrup	Bolmsö	2018-2020
Kjell Sjödahl	Hamneda	2018-2020
Lars Carlsson	Hamneda	2018-2020
Micael Johansson	Lagan	2018-2020
Bengt-Åke Hovnell	Ljungby	2018-2020
Donald Carlsson	Ljungby	2018-2020
K-G Sundgren	Traryd	2018-2020

Markaryd kommun

Aldin Turcinhodzic	Markaryd	2019-2021
Henrik Hellström	Markaryd	2019-2021
Linda Eriksson	Markaryd	2019-2021
Rune Gabrielsson	Strömsnäsbruk	2019-2021

Tingsryd kommun

Tommy Albinsson	Ryd	2019-2021
Anna Runegård	Tingsryd	2019-2021
Thomas Mattsson	Urshult	2019-2021
Anna Gustavsson	Väckelsång	2019-2021
Tobias Holmkvist	Älmeboda	2019-2021

Uppvidinge kommun	Hemort	Mandatperiod
Leif Andersson	Norrhult	2019-2021
Lena Gustafsson	Åseda	2019-2021
Ingvald Törnqvist	Älgshult	2019-2021

Växjö kommun

Dan Boson	Braås	2020-2022
Anna Håkansson	Lammhult	2020-2022
Lennart Johansson	Lammhult	2020-2022
Anna Persson	Tävelsås	2020-2022
Bengt Olofsson	Tävelsås	2020-2022
Majja Almqvist Rieger	Tävelsås	2020-2022
Stefan Jerkstål	Tävelsås	2020-2022

Ken Seiborg	Värends Nöbböle	2020-2022
Charlotta Håkansson	Växjö	2020-2022
Eilon Fransson	Växjö	2020-2022
Henrik Arnström	Växjö	2020-2022
Håkan Jonsson	Växjö	2020-2022
Magnus Forslund	Växjö	2020-2022
Maria Fülöp Blomstrand	Växjö	2020-2022
Martina Edenfalk	Växjö	2020-2022
Ola Esbjörnsson	Växjö	2020-2022
Sara Almkvist	Växjö	2020-2022
Suzana Mocevic	Växjö	2020-2022
Thomas Wahlquist	Växjö	2020-2022

Älmhult kommun

Bengt Martinsson	Häradsbäck	2019-2021
Börje Arnoldsson	Häradsbäck	2019-2021
Anny Trulsson-Elheim	Älmhult	2019-2021
Bengt-Erik Eriksson	Älmhult	2019-2021
Eivor Aronsson	Älmhult	2019-2021

Styrelse, revisorer och valberedning

Ordinarie ledamöter:	Mandatperiod
LANTBRUKARE Per-Åke Holgersson, <i>ordf</i>	2019-2020
DIREKTÖR Pär Aspengren, <i>vice ordf</i>	2019-2020
EGEN FÖRETAGARE Maria af Trampe	2018-2021
EGEN FÖRETAGARE Ronny Lindén	2019-2020
CFO Veronica Pettersson	2019-2021
REDOVISNINGSKONSULT Per Jonsson	2019-2022
LEGAL MANAGER Louise Manestam	2019-2022
VD Beatrice Kämpe Nikolausson	2019-2020
BANKTJÄNSTEMAN Torbjörn Lennartsson, <i>personalrepr.</i>	2019-2020

Valberedningen

Ordinarie ledamöter	
RÄDGIVARE Thomas Wahlquist, <i>sammank</i>	2019-2021
FÖRETAGARE Henrik Hellström	2019-2020
FÖRETAGSLEDARE Anna Runegård	2019-2021
FÖRETAGSLEDARE Micael Johansson	2019-2022
FÖRETAGARE Martina Edenfalk	2019-2020
Leif Andersson	2019-2022

Ledningsgruppen

Ledningsgruppen består av vd Beatrice Kämpe Nikolausson, chef affärsområde bank- och liv Johan Hördegård, skadechef Peter Lagerström, chef affärsområde försäkring Hans Larsson, chef affärsutveckling och service Mats Rolf, senior advisor Billy Söderqvist, ekonomichef Anders Bylin, HR-chef Monica Persson, kommunikations- och hållbarhetschef Björn Leifland, bolagsjurist Björn Jarlvik och personalklubbens ordförande Torbjörn Lennartsson.

I ledningsgruppen tas övergripande operativa beslut rörande såväl bolaget som det gemensamma arbetet i Länsförsäkringsgruppen. Ledningsgruppens medlemmar har en viktig uppgift i att företräda bolaget såväl internt som externa forum.

Ledningsgruppen fr v: Johan Hördegård, Billy Söderqvist, Anders Bylin, Björn Jarlvik, Hans Larsson, Björn Leifland. Främre rade: Mats Rolf, Peter Lagerström, Beatrice Kämpe Nikolausson, Torbjörn Lennartsson
Ej på bild: Monica Persson

Styrelsen

Per-Åke Holgersson, ordförande

Född 1953. Invald 1995. Lantbrukare.

Övriga styrelseuppdrag: Svensk Fågels stiftelse, Korrrö Gärd AB, Lantbrukets Brandskyddskommitté, ledamot i Länsförsäkringar ABs valberedning.

Pär Aspengren, vice ordförande

Född 1950. Invald 2014. Direktör.

Övriga styrelseuppdrag: Micki Leksaker AB, ledamot i Älmeboda Utvecklingsbolag AB.

Tidigare erfarenhet: Vd Nordic E-commerce Group AB, vd Alwex Transport AB, vd Atea-Logistics AB, vd Atea Sverige AB, vd Mirror-Trading AB, WM-data AB, ASG-koncernen.

Beatrice Kämpe Nikolausson

Född 1972. Anställd 2014. Vd Länsförsäkring Kronoberg.

Övriga styrelseuppdrag: Länsförsäkringar Bank AB, Länsförsäkringar Gruppliv Försäkrings AB, Hällefors Tierp Skogar AB, LF Affärservice Sydost AB, Långgården AB, Länsförsäkring Kronoberg Skog AB, Lejonet Fastigheter AB, Astrad Fastigheter AB, Linneus Fastigheter AB, Hjalmar Petri-koncernen, Bergvik Skog AB, Micki Leksaker AB,

Tidigare erfarenhet: Södra Skogsägarna, Södra Cell AB, Alstom Power Sweden AB, Munksjö Aspa Bruk AB.

Per Jonsson

Född 1965. Invald 2008. Auktoriserad redovisningskonsult, jord- och skogsbrukare. Egen redovisningsbyrå.

Övriga styrelseuppdrag: Merit ekonomi & juridik AB (ordförande), flertalet styrelseuppdrag inom vilt- och jaktvårdsorganisationer.

Tidigare erfarenhet: LRF Konsult AB.

Ronny Lindén

Född 1952. Invald 2017. Egen företagare.

Övriga styrelseuppdrag: Styrelseordförande i GBJ Bygg AB, GBJ Bygg Väst AB, Kronobergs Fastighetsförmedling AB, Stiftelsen Linnea Dahl, Ronny Lindén Consulting AB, Styrelseledamot i Ingroup Scandinavium AB, Inpeople Sverige AB, Head Consulting Group Sweden AB, Proliv Kronoberg.

Tidigare erfarenhet: Moheda Järnhandel AB, SEB, Swedbank, Växjö Lakers, Konsultuppdrag, Mentorskap

Från vänster: Torbjörn Lennartsson, Veronica Pettersson, Maria af Trampe, Pär Aspengren och Ronny Lindén
Främre raden: Per Jonsson, Beatrice Kämpe Nikolausson, Louise Manestam och Per-Åke Holgersson

Maria af Trampe

Född 1960. Invald 2005. Egen företagare.

Övriga styrelseuppdrag: Trampes AB, Gransholms Herrgård AB.

Tidigare erfarenhet: Företagsbank 1984-2003.

Louise Manestam

Född 1967. Invald 2010. Legal Manager.

Övriga styrelseuppdrag: Trygghetsrådets Advisory Board, Svensk Handels förhandlingsdelegation, Korp-fjället Vind AB, Kvarnforsen Nät AB, Glötesvålen Vind AB, Älmhults Terminal AB.

Veronica Pettersson

Född 1970. Invald 2018. CFO, Ekamant Group, Markaryd

Övriga styrelseuppdrag: Ledamot i Ekamant Abrasives Shenzhen (Kina).

Tidigare erfarenhet: Platschef och vVD Hörberg Petersson Tronic AB, Ljungby. CFO, HP Tronic Group. Styrelseledamot och delägare. Bakgrund från revision, lärare i företagsekonomi på Ekonomihögskolan i Växjö, fastighetsmäklarassistent.

Torbjörn Lennartsson, personalrepresentant

Född 1959. Privatrådgivare Affärsområde Bank.

Övriga styrelseuppdrag: Personalklubben Länsförsäkring Kronoberg (ordförande).

Tidigare erfarenhet: Banktjänsteman sedan 1980 på Länsförsäkring Kronoberg sedan 2007.

Styrelsens arbetsordning

Vid bolagsstämman 2019 omvaldes följande ordinarie styrelseledamöter i bolaget för en tid av ett år: Per-Åke Holgersson, Älmeboda, och för en tid av tre år: Per Jonsson, Rottne och Louise Manestam, Älmhult. Styrelsen består av sju stämموvalda ledamöter, vd samt en personalrepresentant.

Bolagets Bolagsjurist är sekreterare i styrelsen. Styrelsen har beslutat om en arbetsordning och instruktion för vd som reglerar styrelsens arbetsformer samt ansvarfördelning mellan styrelse och vd såväl som formerna för den löpande rapporteringen. Styrelsesammanträdena förbereds av vd i samråd med övriga funktioner i verk-

samheten. Styrelsen har under verksamhetsåret 2019 sammanträtt vid tio tillfällen. Flertalet av mötena har ägt rum på huvudkontoret i Växjö. Vid styrelsemötena har bolagets mål och strategier behandlats såväl som affärsplan och budget. Styrelsen följer löpande bolagets ekonomiska utveckling, innefattande bl.a. försäljning, skadeutfall, kapitalförvaltning och resultatutveckling. Via de centrala funktionerna för riskkontroll och compliance får styrelse och vd löpande rapportering avseende bolagets hantering av risk och regelefterlevnad. Styrelsen har även ett revisionsutskott, ett finansutskott och ett ersättningsutskott. Revisionsutskottet

ska följa upp den interna styrningen och kontrollen i bolaget och till styrelsen bland annat föreslå granskningsområden för inter-revision. Ordförande i revisionsutskottet är Per-Åke Holgersson. Finansutskottet ska vara rådgivande till vd avseende bolagets kapitalförvaltning. Ordförande i finansutskottet är Per-Åke Holgersson. Styrelsens ersättningsutskott fattar beslut om ersättning till vd. Ersättningar till övriga ledande befattningshavare beslutas av vd efter godkännande av ersättningsutskottet. Ordförande i ersättningsutskottet är Per-Åke Holgersson.

Samverkan som stärker Länsförsäkring Kronoberg

Länsförsäkring Kronoberg äger tillsammans med de övriga länsförsäkringsbolagen Länsförsäkringar AB, med kontor i Stockholm. Inom bank och försäkring finns påtagliga stordriftsfördelar och länsförsäkringsbolagen har valt att samla dessa resurser i Länsförsäkringar AB. För våra kunder är vi alltid lika lokala – Länsförsäkring Kronoberg har alltid kundkontakterna här i länet, men i Länsförsäkringar AB bedrivs affärsverksamhet och service- och utvecklingsarbete inom till exempel liv- och fondförsäkring, bank, fondförvaltning, IT, återförsäkring, djurförsäkring och hälsaförsäkring. Länsförsäkringar ABs uppgift är att skapa förutsättningar för länsförsäkringsbolagen att bli framgångsrika på sina respektive marknader.

1. Aktieinnehav i Länsförsäkringar AB

Länsförsäkring Kronoberg äger 2,3 procent av aktiekapitalet i Länsförsäkringar AB. Aktieinnehavet i Länsförsäkringar AB inräknas i Länsförsäkring Kronobergs konsolideringskapital.

2. Styrkan i varumärket

Styrkan i Länsförsäkringars varumärke är resultatet av ett varumärkes- och värderingsarbete som varit konsekvent och långsiktigt. Varumärket är ett sätt att leva och uppträda i kontakt med kunderna och med det lokala samhället i övrigt. Varumärket är fortsatt mycket starkt i relation till konkurrenternas inom branschen för bank, försäkring och pension. Kantar Sifos anseendeundersökning 2019 visar att Länsförsäkringar har det nionde högsta anseendet av alla svenska företag – en lista som toppas av Volvo och Ikea. Länsförsäkringar har också under många år legat högt upp när Svenskt Kvalitetsindex redovisar hur nöjda kunderna är med sin bank och sitt försäkringsbolag – den senaste mätningen visade landets högsta kundnöjdhet inom både bank, försäkring och fastighetsförmedling.

3. Liv- och pensionsförsäkring

Länsförsäkringar Fondliv är länsförsäkringsgruppens fondförsäkringsbolag och dotterbolag till Länsförsäkringar AB. Bolaget erbjuder pensionssparande främst inom tjänstepension. Länsförsäkringar Fondlivs produkter distribueras via länsförsäkringsbolagen, franchise och oberoende försäkringsförmedlare. Kunderna erbjuds fondförvaltning, garantiförvaltning och riskförsäkring inom personriskområdet. Länsförsäkringars rekommenderade fondutbud består av 38 fonder med eget varumärke och 54 externa fonder. Utöver det rekommenderade utbudet erbjuds 57 fonder i ett utökat fondutbud. Fonderna under eget varumärke finns inom Länsförsäkringars eget fondbolag och förvaltas till stora delar av externa förvaltare. Länsförsäkringar Fondliv förvaltar MDR 159 åt liv- och pensionsförsäkringskunderna.

Länsförsäkringar Liv, som är stängt för nyteckning sedan 2011, förvaltar traditionell livförsäkring åt sina kunder i fyra bestånd; Nya Trad, Gamla Trad, Nya Världen och Försäkrad Pension. De flesta kunder med Gamla Trad, Nya Världen och Försäkrad Pension har möjlighet att byta sina befintliga försäkringar till Nya Trad. Länsförsäkringar Liv förvaltar cirka MDR 114 åt liv- och pensionsförsäkringskunderna.

4. Bankverksamhet

Länsförsäkringar Bank grundades 1996 och är idag Sveriges femte största retailbank. Bankverksamheten bedrivs enbart i Sverige och marknadspositionen fortsätter att stärkas kontinuerligt. Strategin är att erbjuda banktjänster till länsförsäkringsgruppens kunder och utgår från Länsförsäkringars starka varumärke och den lokala förankringen. Målet är att med en låg risk ha en fortsatt god tillväxt i volymer och lönsamhet, de mest nöjda kunderna och fler kunder som har både bank och försäkring hos Länsförsäkringar.

Länsförsäkringar har enligt Svenskt Kvalitetsindex Sveriges mest nöjda bankkunder både bland företags- och privatkunder.

5. Djur- och grödaförsäkring

Agria Djurförsäkring är Länsförsäkringars specialistbolag för djur- och grödaförsäkring och är marknadsledande i Sverige. Agria är ett renodlat specialistbolag för djurförsäkring och har med stöd av kärnvärden som nära, innovativa, engagerade och enkla byggt ett starkt varumärke i Sverige. Nu pågår arbetet med att etablera Agrias varumärke på de övriga fem marknaderna med samma framgångrika koncept. En viktig del av Agrias affärsmodell är nära samarbeten med djurägarorganisationer.

6. Hälsa

Affärsområde Hälsa inom Länsförsäkringar AB driver produkt- och affärsutvecklingen inom det växande sjukvårds- och gruppörsäkringsområdet, mot såväl företags- som privatsegmentet. Bland erbjudandena som utvecklas finns produkter som liv-, sjuk-, olycksfalls- och sjukvårdsförsäkring, samt bolåneskyddet Bo kvar.

Länsförsäkringar försäkrar mer än vart tredje företag i Sverige och erbjuder en sjukvårdsförsäkring som ger företagen och deras medarbetare tillgång till ett antal förebyggande hälsotjänster och personligt samtalsstöd. På så sätt hoppas vi kunna bidra till bättre hälsa. Bolåneskyddet är ett viktigt sätt att bidra till våra strategiska bolånekunders ekonomiska trygghet.

7. Stabil återförsäkring till lägre kostnad

Alla försäkringsbolag har behov av att skydda sin verksamhet mot kostnader för stora enskilda skador och naturkatastrofer. Oftast vänder sig ett försäkringsbolag till speciella återförsäkringsbolag på

den internationella marknaden för att försäkra en del av sina risker. Inom länsförsäkringsgruppen har bolagen en naturlig möjlighet att dela riskerna mellan sig.

Länsförsäkring Kronoberg betalar årligen in en återförsäkringspremie till Länsförsäkringar Sak. Premien baseras bland annat på exponering och skadehistorik, men också på hur stort så kallat självbehåll bolaget väljer. Självbehållet kan jämföras med den självrisk som privatpersoner och företag betalar inom skadeförsäkring. Genom gemensam upphandling och intern återförsäkring behålls den största delen av återförsäkringspremien inom länsförsäkringsgruppen och kostnaderna för externa återförsäkrare blir mindre och stabilare, något som gynnar Länsförsäkring Kronobergs kunder.

8. Övrig samverkan

Förutom den samverkan som sker genom Länsförsäkringar AB så direktäger de 23 länsförsäkringsbolagen, tillsammans med berörda affärsenheter inom Länsförsäkringar AB, även Länsförsäkringar Fastighetsförmedling och Länsförsäkringar Mäklarservice. I dessa båda bolag deltar Länsförsäkring Kronoberg med ägarandelarna 1,9 respektive 4,0 procent. Länsförsäkringar Fastighetsförmedling utgör en viktig säljkanal för Länsförsäkring Kronoberg och Länsförsäkringar Mäklarservice samordnar erbjudandet gentemot försäkringsförmedlarna.

9. Gemensam utveckling

En av Länsförsäkringar ABs uppgifter är att driva länsförsäkringsgruppens gemensamma utvecklingsarbete i syfte att stärka länsförsäkringsbolagens konkurrenskraft och att öka värde för kunderna. Utvecklingsarbetet bedrivs alltid från kundbehov och länsförsäkringsgruppens gemensamma strategier och affärsplaner fokuseras dels på utveckling av kundmötesplatserna, dels på produkter, tjänster och funktioner för länsförsäkringsbolagens sakförsäkringsaffär.

Utveckling av kundmötesplatserna

Under 2019 har specifika satsningar gjorts för att utveckla företagskundmötet, för att förbättra för privatkunderna inom områdena motor och boende och för att generellt förenkla hanteringen av skadeärenden för kunderna. Kontinuerligt pågår också arbete med förbättrad självservice och för att förbättra dialogen och kommunikationen med kunderna.

Det går nu att i de digitala kanalerna kommunicera direkt med enskilda kunder på ett företag, till exempel för att distribuera möteskallelser med bilagor till en personlig brevlåda. Möjligheterna i appen har förbättrats, bland annat i form av en ny startsida som utgår från företagets produkter och tjänster och genom förbättrade funktioner avseende betalningar och överföringar. Även informationen på de öppna sidorna, lansforsakringar.se, har förbättrats med tydligare struktur och innehåll samt företagsfokuserade nyheter vid in- respektive utloggning. Företag kan nu också få e-fakturer Business-to-Business från Länsförsäkringar, det innebär att företaget

får fakturan i form av en elektronisk transaktion direkt in i ekonomisystemet.

Dialogen med motorförsäkringskunder har förbättrats genom ett automatiserat flöde. Ett välkomstbrev till nya kunder följs av utskick med bland annat tips om hur självbetjäningstjänster kan användas och vilka fördelar ett utökat engagemang hos Länsförsäkringar ger. Även för motorförsäkringskunder har informationen i de digitala kanalerna förbättrats successivt, det är nu enklare att bli och vara kund.

Även för boendekunder har dialogen förbättrats på motsvarande sätt som för motorförsäkringskunder. Det är nu också enklare att köpa en boendeförsäkring i de digitala kanalerna med möjlighet att välja till exempel självrisk och betalningssätt, en förbättring som nu införs successivt.

Kunderna har under året fått utökad självservice för skadeärenden. Det är möjligt att anmäla skador i såväl det inloggade mötet som i appen, tidigare har motsvarande möjlighet funnits i begränsad omfattning. Det går också att göra ändringar i en befintlig anmälan och att skicka med underlag, till exempel bilder, för att underlätta skaderegleringen. På motsvarande sätt kan kunden också ta emot underlag från Länsförsäkringar. Nästa steg är att kunden ska kunna följa hanteringen av skadan i de digitala kanalerna, under året har grundläggande arbete för att skapa denna möjlighet genomförts. Kontinuerligt har också de öppna sidorna förbättrats, allt för att ge kunderna bättre information och en enklare skadehantering.

Utöver detta har många andra förbättringar av de digitala kanalerna, Länsförsäkringars hemsida, det inloggade mötet samt appen, levererats under 2019. Exempelvis är det enklare för kunderna att uppdatera sina kontaktuppgifter och att välja distributionssätt, digital eller post, för dokument. Det är enklare att ansöka om bolån, fondinformationen har förbättrats inkluderande placeringsförslag och användare utan personnummer kan logga in med samordningsnummer. Det är också enklare att hitta eftersökt information och få stöd för hantering av olika ärenden, till exempel att teckna ett försäkringsavtal. Generellt har också säkerheten förbättrats vilket ger ett utökat kundskydd.

Kunddialog har utvecklats genom införande av ett nytt verktyg för proaktiv och automatiserad kundbearbetning via e-post och SMS. Detta tillsammans med förbättrade analysmöjligheter gör det möjligt att ge kunderna relevanta och personliga erbjudanden vid rätt tillfälle. Kommunikation och distribution har löpande förbättrats under året, till exempel kan kunder som använder den digitala brevlådan Kivra nu få huvuddelen av försäkringsbrev och -fakturer distribuerade till denna.

Kunder som tecknar försäkring i det personliga kundmötet, till exempel via telefon, kan nu också direkt teckna avtal för autogirobetalning. Det möjliggörs genom användning av Mobilt BankID.

Vi **tror** på det vi gör. Och **dom** vi gör det för.

Länsförsäkring Kronoberg är ett bolag som sedan starten 1801 ägs och styrs av sina kunder. Vi finns till för att ge dig en enklare vardag och en tryggare framtid, och sätter alltid dig som kund i främsta rummet.

Det gör vi genom att erbjuda en helhet inom bank, försäkring, pension och fastighetsförmedling. Men också genom att långsiktigt engagera oss i det samhälle vi och våra kunder är en del av.

Det gör att vi varje dag känner att vi gör något meningsfullt i kronobergarnas liv. Det är därför vi har så nöjda kunder.

**Vi tror på det vi gör.
Och dom vi gör det för.**

KONTOR

Växjö, Kronobergsgatan 10, tel 0470-72 00 00
Ljungby, Storgatan 26, tel 0372-666 30
Älmhult, Norra Esplanaden 11, tel 0476-565 60
Alvesta, Centralgatan 3, 0470-72 00 85
Tingsryd, Storgatan 54, 0470-72 00 00
E-post: info@LFkronoberg.se

[LFkronoberg.se](https://www.lfkronoberg.se)

**Länsförsäkring
Kronoberg**